

1. Identifikační údaje

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

1.1 Název ŠVP: **Školní vzdělávací program ZŠ a MŠ
Kolinec - č. j. ____/2023**

1.2 Údaje o škole:

Název školy: **Základní škola a Mateřská škola Kolinec,
příspěvková organizace**

Adresa školy: **Kolinec 1, 341 42 Kolinec**

Ředitel školy: **Mgr. Pavlína Sluková**

Koordinátor: **Mgr. Denisa Pokorná**

Telefon: 376 594 114
604 283 663

Web: www.zskolinec.cz

E – mail: skola@zskolinec.cz

IČO: 49212222

Zařazení do sítě škol: REDIZO: 600 068 722

IZO součástí:	základní škola	102 164 452
	mateřská škola	107 542 625
	školní družina	115 300 236
	školní jídelna	102 616 132

1.3 Zřizovatel: **Městys Kolinec, Kolinec 28, 341 42 Kolinec**

Název: **Městys Kolinec**

Adresa: **Kolinec 28, 341 42 Kolinec**

Telefon: 376 594 144
376 534 128

1.4 Platnost dokumentu od: **1. 9. 2023**

(zpracováno podle RVP ZV dle platných aktualizací)

Podpis ředitele školy:

Razítko školy:

2. Charakteristika školy

2.1 Úplnost a velikost školy

Škola je spádovou školou pro městys Kolinec a rovněž umožňuje vzdělávání žákům z dalších obcí. Škola je umístěna v rušné části obce u hlavní silnice a z druhé strany sousedí s parkem.

Areál školy je tvořen hlavní budovou, ve které jsou umístěny jednotlivé součásti organizace (základní škola, školní družina a školní jídelna), tělocvičnou a školním hřištěm.

Škola se řadí mezi nejmenší úplné základní školy okresu Klatovy, má všech 9 ročníků (1. a 2. stupeň), ročníky na 1. stupni mohou být spojovány podle aktuálního počtu žáků v daném školním roce. Počet žáku se pohybuje kolem 120. Jednotlivé třídy nejsou kapacitně naplněny.

Škola má k dispozici devět kmenových učeben, odborné učebny a tělocvičnu. Učebna výtvarné a hudební výchovy slouží také jako místnost pro hromadné setkávání žáků celé školy. Všechny učebny a pedagogické zázemí se průběžně vybavují moderním zařízením a učebními pomůckami, včetně informačních a komunikačních technologií. Na odborné učebny navazují příslušné kabinety.

Ve škole i v tělocvičně jsou samostatné šatny a sociální zařízení, škola je vybavena výtahem a bezbariérovou toaletou.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Počet pedagogických pracovníků se může měnit v závislosti na počtu žáků. Na škole pracuje vychovatelka školní družiny a také metodik prevence a výchovný poradce. Pedagogický sbor je kvalifikovaný a schopný týmové práce. Zvyšování profesních dovedností je realizováno účastí na dalším vzdělávání pedagogických pracovníků a formou sebevzdělávání.

2.3 Dlouhodobé projekty

Do dlouhodobých projektů škola vzhledem ke své velikosti zapojena není, ale pořádáme krátkodobé akce a žáci se účastní různých soutěží.

2.3.1 Mezinárodní spolupráce s partnerskými školami

Pravidelně se škola účastní mezinárodního setkání partnerských škol. Kromě naší školy a sousední ZŠ a MŠ Velhartice se setkávají školy ze Zemianské Olči (Slovensko), Tápioszentmártonu (Maďarsko) a Winzeru (SRN).

3. Charakteristika ŠVP

3.1 Zaměření školy

Vzhledem k velikosti školy je její zaměření všeobecné. Zvýšená časová dotace je především na předměty Český jazyk, Matematika, Informatika a na přírodovědné předměty.

Chceme učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v životě, tzn. méně encyklopedických poznatků a více se zaměřit na činnostní učení se zaměřením na praxi.

Do výuky zavádíme efektivní metody výuky, jako je skupinové (kooperativní) a projektové vyučování, kterými vedeme žáky k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu. Ve vzdělávacím procesu také hojně využíváme rozmanité digitální technologie, se kterými pracují nejen vyučující, ale především žáci, kteří se učí nejen to, jak si díky těmto moderním pomůckám usnadnit vzdělávání, ale také jsou vedeni k zásadám jejich bezpečného užívání.

Žáky se snažíme vést ke zdravému životnímu stylu, ekologickému smýšlení a k dodržování stanovených pravidel ve vzájemném lidském soužití.

3.2 Výchovné a vzdělávací strategie

Naplnování **klíčových kompetencí** má žákům pomáhat při získávání základů všeobecného vzdělávání. Úroveň klíčových kompetencí získaných na základní škole není konečná, ale tvoří základ pro další celoživotní učení a orientaci v každodenním praktickém životě.

Strategie směřující ke kompetenci k učení:

- na začátku vyučovací jednotky stanovíme cíl hodiny a na konci hodiny společně s žáky zhodnotíme jeho dosažení
- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků

Strategie směřující ke kompetenci k řešení problémů:

- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace, při nichž je nutné řešit praktické problémy
- umožňujeme žákům pracovat s různými informačními zdroji

Strategie směřující ke kompetenci komunikativní:

- žákům dáváme maximální možnost samostatné ústní nebo písemné prezentace (samostatná práce, projekty, referáty, řízené diskuse)
- využíváme metody obsahující prvky prezentace výsledků

Strategie směřující ke kompetenci sociální a personální:

- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování
- od prvního ročníku zařazujeme do výuky práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla spolupráce a vzájemné pomoci

Strategie směřující ke kompetenci občanské:

- vyžadujeme od žáků hodnocení vlastního chování i chování spolužáků, hledání společného řešení při nedodržování pravidel třídy či školního řádu – vyžadujeme od žáků přijetí zodpovědnosti za plné dodržování pravidel třídy i školního řádu
- škola v rámci možností pořádá sportovní a jiné soutěže a další akce pro obec, veřejnost a pro mateřskou školu

Strategie směřující ke kompetenci pracovní:

- různými formami (exkurze, film, beseda) seznamujeme žáky s různými profesemi – cíleně ujasňujeme představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a o volbě vhodného dalšího studia
- umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky, prezentovat výsledky vlastní práce žákům ostatních ročníků

Strategie směřující ke kompetenci digitální:

- škola poskytuje žáků různá digitální zařízení, aplikace a služby, které je jim umožněno využívat při učení i při zapojení do života školy a do společnosti;
- vedeme žáky k využívání digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- klademe důraz na předcházení situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem tělesné a duševní zdraví žáků i ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí na etické jednání

3.3 Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Pro úspěšný průběh vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními zabezpečujeme tyto podmínky:

- uplatňování zdravotního hlediska a respektování individuality a potřeb žáka
- uplatňování principu diferenciacce při stanovování obsahu, forem a metod výuky
- zohlednění druhu a míry postižení při hodnocení výsledků
- důsledná spolupráce s rodiči, školským poradenským zařízením a odborníky z jiných rezortů (např. psychologem, speciálními pedagogy,...)
- uplatnění individuální péče při použití vhodných metod a forem práce
- využití specifických materiálů a učebnic

3.3.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákům se speciálním vzdělávacími potřebami sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce PLPP. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

Vzdělávání těchto žáků se uskutečňuje formou integrace do běžných tříd, případně v souladu s právními předpisy s využitím asistenta pedagoga. Při jejich vzdělávání kombinujeme speciální pedagogické postupy a alternativní metody s postupy v běžných třídách.

3.3.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP žáka se speciálními vzdělávacími potřebami

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP

využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ.

3.4 Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání těchto žáků probíhá v běžných třídách, kdy respektujeme jejich specifické vzdělávací potřeby. Pedagogicko-organizační úpravy spočívají v zadávání specifických úkolů, zapojování do samostatných a rozsáhlejších prací a v diferenciaci žáků v některých předmětech.

3.4.1 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování PLPP nadaného a mimořádně nadaného žáka

Žákům nadaným a mimořádně nadaným sestavuje třídní učitel nebo učitel konkrétního vyučovacího předmětu za pomoci výchovného poradce PLPP. Před jeho zpracováním budou probíhat rozhovory s jednotlivými vyučujícími, s cílem stanovení např. metod práce s žákem, způsobů kontroly osvojení znalostí a dovedností. Výchovný poradce stanoví termín přípravy PLPP a organizuje společné schůzky s rodiči, pedagogy, vedením školy i žákem samotným.

3.4.2 Pravidla a průběh tvorby, realizace a vyhodnocování IVP mimořádně nadaného žáka

Pro žáka mimořádně nadaného, jehož vzdělávání bude vyžadovat zpracování IVP, bude tento dokument vytvořen na základě doporučení školského poradenského zařízení.

3.5 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou realizována především formou integrace do jednotlivých vyučovacích předmětů (INT), výjimečně formou projektu (P). Přehled zařazení průřezových témat a jejich tematických okruhů je zpracován ve formě tabulky. Integrace a projekty jsou vyjádřeny v učebních osnovách jednotlivých vyučovacích předmětů 1. a 2. stupně.

Vysvětlivky:

OSV - Osobnostní a sociální výchova

VDO - Výchova demokratického občana

VMEGS - Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

MKV - Multikulturní výchova

EV - Environmentální výchova

MDV - Mediální výchova

Např.: PŘ/INT = daný tematický okruh je součástí přírodopisu, a to formou integrace

1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ									
Rozvoj schopností poznávání				INF/INT	INF/INT	F/INT		CH/INT	
Sebepoznání a sebepojetí			PRV/INT					VkO/INT	VZ/INT
Seberegulace a sebeorganizace				TV/INT				VkO/INT	VZ/INT
Psychohygiena		PRV/INT						VZ/INT	
Kreativita	VV/INT					VV/INT			
SOCIÁLNÍ ROZVOJ									
Poznávání lidí	PRV/INT					VkO/INT			
Mezilidské vztahy			ČJ/INT			VkO/INT			VZ/INT
Komunikace				HV/INT					ČJ/INT
Kooperace a kompetice					TV/INT		TV/INT		
MORÁLNÍ ROZVOJ									
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti		M/INT					M/INT		
Hodnoty, postoje, praktická etika			ČJ/INT			TV/INT			

2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Občanská společnost a škola	ČJ/INT								D/INT
Občan, občanská společnost a stát				VL/INT				VkO/INT	
Formy participace občanů v politickém životě				VL/INT					Z/INT
Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování					VL/INT			VkO/INT	

3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Evropa a svět nás zajímá					AJ/INT		D/INT		
Objevujeme Evropu a svět					VL/INT			Z/INT	
Jsme Evropané				VL/INT				Z/INT	VkO/INT

4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Kulturní difference			ČJ/INT				D/INT		
Lidské vztahy		ČJ/INT						VkO/INT	
Etnický původ				ČJ/INT			Z/INT		
Multikulturalita					AJ/INT			AJ/INT	
Princip sociálního smíru a solidarity			PRV/INT			AJ/INT			

5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy	1. stupeň					2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Ekosystémy		PRV/INT				PŘ/INT			
Základní podmínky života				PČ/INT					PŘ/INT
Lidské aktivity a problémy životního prostředí					PČ/INT				F/INT CH/INT
Vztah člověka k prostředí			VV/INT					CH/INT	

6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

[illegible]

4. Učební plán

4.1 Tabulace učebního plánu

1. stupeň 1. – 5. ročník

Celkem povinně hodin			18 + 2	18 + 4	21 + 3	22 + 4	23 + 3	118
Vzdělávací oblasti		Vyučovací předměty	1. roč.	2. roč.	3. roč.	4. roč.	5. roč.	součet
Jazyk a jazyková komunikace	42	Český jazyk	7 + 2	6 + 2	7 + 2	6 + 2	7 + 1	33 + 9
		Anglický jazyk	-	0 + 1	3	3	3	9 + 1
Matematika a její aplikace	20	Matematika	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	20 + 4
Informační a komunikační technologie	2	Informatika	-	-	-	1	1	2
Člověk a jeho svět	11	Prvouka	1	2	2	-	-	5
		Vlastivěda	-	-	-	2	2	4
		Přírodověda	-	-	-	1 + 1	1 + 1	2 + 2
Umění a kultura	12	Hudební výchova	1	1	1	1	1	5
		Výtvarná výchova	2	2	1	1	1	7
Člověk a zdraví	10	Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10
Člověk a svět práce	5	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5

2. stupeň 6. – 9. ročník

Celkem povinně hodin			24 + 5	27 + 2	27 + 5	26 + 6	122
Vzdělávací oblasti		Vyučovací předměty	6. roč.	7. roč.	8. roč.	9. roč.	součet
Jazyk a jazyková komunikace	33	Český jazyk	4 + 1	4	4	3 + 2	15 + 3
		Anglický jazyk	3	3	3	3	12
		Německý jazyk	-	2	2	2	6
Matematika a její aplikace	15	Matematika	4	4	3 + 1	4 + 1	15 + 2
Informační a komunikační technologie	4	Informatika	1	1 + 1	1 + 1	1	4+2
Člověk a společnost	10	Dějepis	1+1	2	2	2	7+1
		Výchova k občanství	0 + 1	1	1	1	3 + 1
Člověk a příroda	20	Fyzika	1 + 1	1 + 1	1+1	1 + 1	4 + 4
		Chemie	-	-	2	2	4
		Přírodopis	2	2	1 + 1	1	6 + 1
		Zeměpis	2	2	1 + 1	1 + 1	6 + 2
Umění a kultura	9	Hudební výchova	1	1	1	1	4
		Výtvarná výchova	2	1	1	1	5
Člověk a zdraví	10	Tělesná výchova	2	2	2	2	8
		Výchova ke zdraví	-	-	1	1	2
Člověk a svět práce	3	Pracovní činnosti	1 + 1	1	1	0+1	3 + 2

4.2 Poznámky k učebnímu plánu

V případě nízkého počtu žáků jsou ročníky na některé předměty (výchovného charakteru) spojovány.

Početnější třídy mohou být děleny z důvodu kapacity příslušné učebny.

V případě, že se vyskytne žák, jehož výuka vyžaduje úpravu učebního plánu, je vzděláván na základě doporučení školského poradenského zařízení.

Nepovinným předmětem je římskokatolické náboženství.

Legenda zkratek vyučovacích předmětů:

AJ	Anglický jazyk
ČJ	Český jazyk
D	Dějepis
F	Fyzika
HV	Hudební výchova
CH	Chemie
INF	Informatika
M	Matematika
NJ	Německý jazyk
VkO	Výchova k občanství
PČ	Pracovní činnosti
PRV	Prvouka
PŘ	Přírodopis, přírodověda
TV	Tělesná výchova
VL	Vlastivěda
VV	Výtvarná výchova
VZ	Výchova ke zdraví
Z	Zeměpis

5. Učební osnovy

5.1.1 Český jazyk

5.2.1.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Český jazyk** se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

v 1. ročníku – 7 + 2 hodin týdně

v 2. ročníku – 6 + 2 hodin týdně

ve 3. ročníku – 7 + 2 hodin týdně

ve 4. ročníku – 6 + 2 hodin týdně

v 5. ročníku – 7 + 1 hodin týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Český jazyk

- směřuje k ovládnutí základních jazykových jevů pro dorozumívání v ústní i písemné podobě, k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností
- vede k využívání různých zdrojů informací – př. slovníky, encyklopedie, katalogy - důležitých pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných pro další vývoj
- je úzce spjato s ostatními vyučovacími předměty.

Součástí předmětu Český jazyk je dramatická výchova.

Předmět Český jazyk zahrnuje tyto části: jazykové vyučování a sloh, čtení a literární výchovu, psaní.

Průřezová témata

OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy - 3. ročník

VDO – Občanská společnost a škola - 1. ročník

MKV – Lidské vztahy - 2. ročník

MKV – Kulturní difference - 3. ročník

MKV – Etnický původ - 4. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

ke kompetenci k učení

- vedeme žáky ke stálému zdokonalování čtení
- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků
- zadáváme žákům motivační úkoly

ke kompetenci k řešení problémů

- žáci si mohou zvolit vlastní způsob práce a pořadí činností
- nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovaných předmětů i využití praktických dovedností z různých oblastí lidské činnosti, a tudíž i více přístupů k vyřešení
- žáci jsou vedeni k zodpovědnosti za vlastní rozhodnutí a kritickému myšlení

ke kompetenci komunikativní

- žákům je umožněno zformulovat své myšlenky
- žáci jsou vedeni k vzájemnému naslouchání a přiměřeným reakcím v následné diskuzi
- žáci mají maximální možnost samostatné ústní i písemné prezentace (samostatná práce, řízená diskuse)

ke kompetenci sociální a personální

- důsledně vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování
- žákům je poskytována možnost, dle svého uvážení projevit své pocity a nálady
- s žáky vytváříme pravidla práce ve skupině a vedeme je ke vzájemné spolupráci na různých projektech

ke kompetenci občanské

- klademe důraz na zodpovědné chování a respekt a toleranci vůči ostatním
- učitel využívá literatury naučné i vědecké k vytváření postoje k přírodě, k životnímu prostředí
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, společenské, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- zadáváme žákům konkrétní případy z každodenního běžného života

ke kompetenci pracovní

- žákům umožňujeme zhodnocení vlastní práce a návrhy na zlepšení
- vedeme k plnění povinností a závazků
- získané poznatky žáků jsou využívány při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem

ke kompetenci digitální

- používáme digitální technologie k vyhledávání i ověření informací, umožňujeme žákům využívání online slovníků (slovník spisovné češtiny, slovník cizích slov)
- žákům je umožněno vytvářet digitální obsah a vyjadřování skrze digitální prostředky, jsou vedeni k odlišení vlastního a cizího obsahu, k vnímání problematiky autorství
- dáváme žákům prostor ke čtení elektronických textů s hlubším porozuměním, včetně porozumění významu obrazných symbolů (piktogramů)
- klademe důraz na hodnocení důvěryhodnosti digitálních informací, které žáci vyhledají, a na ověřování informací z více zdrojů
- podporujeme žáky v získání dovedností a návyků spojených s psaním na dotykovém displeji a v orientaci v rozložení jednotlivých znaků, velkých a malých písmen, číslic a symbolů na klávesnici vedeme žáky k dodržování základních hygienických návyků při práci s digitálními technologiemi

5.2.1.2 Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **Český jazyk** se vyučuje jako samostatný předmět ve všech ročnících:

v 6. ročníku – 4 + 1 hodin týdně

v 7. ročníku – 4 hodin týdně

v 8. ročníku – 4 hodin týdně

v 9. ročníku – 3 + 2 hodin týdně

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu český jazyk je zaměřeno na

- rozvíjení kultivovaného písemného i ústního projevu
- vyjádření reakcí a pocitů žáků
- pochopení role v různých komunikačních situacích
- orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama
- porozumění různým druhům psaných i mluvených jazykových projevů, poznání záměru autora, hlavní myšlenky
- vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků
- využívání různých zdrojů informací (slovníky, encyklopedie, katalogy, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání
- součástí předmětu je dramatická výchova

Průřezová témata

OSR – SR – komunikace - 9. ročník

MDV – interpretace vztahu mediálních sdělení - 9. ročník

MDV – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - 7. ročník

MDV – fungování a vliv médií ve společnosti - 7. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

ke kompetenci k učení

- vedeme žáky k vyhledávání a třídění informací
- vedeme žáky k užívání správné terminologie
- zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sledujeme při hodině pokrok všech žáků

ke kompetenci k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedeme žáky k plánování postupů

ke kompetenci komunikativní

- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vedeme žáky k výstižné argumentaci, sdělování názorů, předávání informací a pozitivnímu vztahu k jazyku

ke kompetenci sociální a personální

- dodáváme žákům sebedůvěru ve vystupování na veřejnosti
- vedeme žáky k dodržování pravidel

ke kompetenci občanské

- zadáváme skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivujeme žáky k zájmu o kulturní bohatství jako zdroje osobního rozvoje

ke kompetenci pracovní

- vedeme žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vedeme žáky k využívání znalostí v praxi zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny

ke kompetenci digitální

- vedeme žáky k samostatnému a skupinovému kritickému posuzování spolehlivosti informačních zdrojů a informací k dodržování zásad ochrany duševního zdraví, zejména při tvorbě a naplňování portfolií a přípravě vlastních komunikátů v digitálním prostředí

včetně tvorby nových digitálních obsahů

navozujeme různé modelové komunikační situace (komunikace se spolužáky, učitelem , ostatními dospělými) a tímto způsobem vytváříme příležitosti, aby žáci rozvíjeli komunikační strategie a techniky s ohledem na komunikační situaci a záměr a volili vhodné jazykové a technologické prostředky; vedeme je také k praktickému využívání nových technologií a aplikací podle jejich aktuální vzdělávací a komunikační potřeby

- vedeme žáky ke slušnému chování a respektu k ostatním; při práci s informačními zdroji vedeme žáky k dodržování autorského práva, ochraně osobních údajů a vlastní bezpečnosti, dodržování licencí duševního vlastnictví atd.

5.3.1.1 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Český jazyk – 1. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Komunikační a slohová výchova - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru - pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost - v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči - na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev - zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev	Komunikační a slohová výchova - čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); - naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); - mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) - písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu);	VDO – Občanská společnost a škola	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Jazyková výchova - rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky - odůvodňuje a píše správně: velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování Literární výchova - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Jazyková výchova - zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov Literární výchova - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, rým		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Komunikační a slohová výchova

- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- spojuje písmena a slabiky
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

Jazyková výchova

- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- tvoří slabiky
- rozlišuje slova, slabiky, hlásky

Literární výchova

- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

5.3.1.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Český jazyk – 2. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Komunikační a slohová výchova – plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti – porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti – volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích – zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním – píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev – seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Komunikační a slohová výchova – čtení – praktické čtení (technika čtení, čtení pozorné, plynulé, znalost orientačních prvků v textu); – naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); – mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování) – písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní (úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání,	MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení MKV – Lidské vztahy (sociální a komunikativní hry zaměřené na toleranci, empatii a harmonické mezilidské vztahy)	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Jazyková výchova – rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky – porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná – rozlišuje slovní druhy v základním tvaru – spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy – rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky – odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát Jazyková výchova – zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) – slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; – skladba – věta jednoduchá a souvětí		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Literární výchova – čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku – vyjadřuje své pocity z přečteného textu – rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění – pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	Literární výchova – poslech literárních textů – zážitkové čtení a naslouchání – tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod – základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, verš, rým		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Komunikační a slohová výchova

- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- dbá na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání
- zvládá základní hygienické návyky spojené se psaním
- píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- spojuje písmena a slabiky
- převádí jednoduchá slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost

Jazyková výchova

- rozlišuje všechna písmena malé a velké abecedy
- tvoří slabiky
- rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky

Literární výchova

- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

5.3.1.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Český jazyk – 3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Komunikační a slohová výchova - plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti - porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti - píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev - píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení - seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh	Komunikační a slohová výchova - čtení – věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) - naslouchání – praktické naslouchání (zdvořilé, vyjádření kontaktu s partnerem); - mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) - písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní	MKV – Kulturní difference OSV – SR – Mezilidské vztahy	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Jazyková výchova - porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru - užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves - spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy - odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě - mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování Literární výchova - čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku - vyjadřuje své pocity z přečteného textu - rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších,	(úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (přihláška, dotazník) Jazyková výchova - zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; Literární výchova - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů,	OSV – MR – Hodnoty, postoje, praktická etika	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
odlišuje pohádku od ostatních vyprávění - pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností	volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, přirovnání		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Komunikační a slohová výchova

- čte s porozuměním jednoduché texty
- rozumí pokynům přiměřené složitosti
- píše písmena a číslice – dodržuje správný poměr výšky písmen ve slově, velikost, sklon a správné tvary písmen
- spojuje písmena a slabiky
- převádí slova z mluvené do psané podoby
- dodržuje správné pořadí písmen ve slově a jejich úplnost
- opisuje a přepisuje krátké věty

Jazyková výchova

- rozeznává samohlásky (odlišuje jejich délku) a souhlásky
- rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky
- píše velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech

Literární výchova

- pamatuje si a reprodukuje jednoduché říkanky a dětské básně
- reprodukuje krátký text podle otázek a ilustrací
- při poslechu pohádek a krátkých příběhů udržuje pozornost

5.3.1.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Český jazyk – 4. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Komunikační a slohová výchova - čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Komunikační a slohová výchova - čtení – věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) - naslouchání – věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) - mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) - písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní	MKV – Etnický původ	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Jazyková výchova - porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová - rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku - určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách	(úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník) Jazyková výchova - zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) - tvarosloví – slovní druhy, tvary slov - skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice - pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Literární výchova - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Literární výchova - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Komunikační a slohová výchova

- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle ilustrací a domluví se v běžných situacích
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- popíše jednoduché předměty
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- používá hůlkové písmo
- odpovídá na otázky

Jazyková výchova

- dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět podle postoje mluvčího
- rozlišuje tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik
- určuje samohlásky a souhlásky

Literární výchova

- dramatizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- čte krátké texty s porozuměním
- určí v přečteném textu hlavní postavy
- rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- orientuje se ve čteném textu

5.3.1.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Český jazyk – 5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Komunikační a slohová výchova - rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodné pro daný věk, podstatné informace zaznamenává - posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení - reprodukuje obsah přiměřeně složitě sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta - vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku - rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě - volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace - píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti	Komunikační a slohová výchova - čtení – věcné čtení (čtení jako zdroj informací, čtení vyhledávací, klíčová slova) - naslouchání – věcné naslouchání (pozorné, soustředěné, aktivní – zaznamenat slyšené, reagovat otázkami) - mluvený projev – základy techniky mluveného projevu (dýchání, tvoření hlasu, výslovnost), vyjadřování závislé na komunikační situaci; komunikační žánry: pozdrav, oslovení, omluva, prosba, vzkaz, zpráva, oznámení, vypravování, dialog na základě obrazového materiálu; základní komunikační pravidla (oslovení, zahájení a ukončení dialogu, střídání rolí mluvčího a posluchače, zdvořilé vystupování), mimojazykové prostředky řeči (mimika, gesta) - písemný projev – základní hygienické návyky (správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, zacházení s grafickým materiálem); technika psaní		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Jazyková výchova - rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary - vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty - odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změni větu jednoduchou v souvětí - užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje - píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách - zvládá základní příklady syntaktického pravopisu	(úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu); žánry písemného projevu: adresa, blahopřání, pozdrav z prázdnin, omluvenka; zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, dopis, popis; jednoduché tiskopisy (příhláška, dotazník), vypravování Jazyková výchova - zvuková stránka jazyka – sluchové rozlišení hlásek, výslovnost samohlásek, souhlásek a souhláskových skupin, modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) - slovní zásoba a tvoření slov – slova a pojmy, význam slov, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma, homonyma; stavba slova (kořen, část předponová a příponová, koncovka) - tvarosloví – slovní druhy, tvary slov - skladba – věta jednoduchá a souvětí, základní skladební dvojice - pravopis – lexikální, základy morfologického (koncovky podstatných jmen a přídavných jmen tvrdých a měkkých) a syntaktického (shoda přísudku s holým podmětem)		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Literární výchova - vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je - volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma - rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů - při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy	Literární výchova - poslech literárních textů - zážitkové čtení a naslouchání - tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů, volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, dramatizace, vlastní výtvarný doprovod - základní literární pojmy – literární druhy a žánry: rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Komunikační a slohová výchova

- vypráví vlastní zážitky, jednoduchý příběh podle přečtené předlohy nebo ilustrací a domluví se v běžných situacích
- má odpovídající slovní zásobu k souvislému vyjadřování
- v mluveném projevu volí správnou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo řeči
- popíše jednoduché předměty, činnosti a děje
- opisuje a přepisuje jednoduché texty
- píše správně a přehledně jednoduchá sdělení
- píše čitelně a úpravně, dodržuje mezery mezi slovy
- ovládá hůlkové písmo
- tvoří otázky a odpovídá na ně

Jazyková výchova

- pozná podstatná jména a slovesa
- seřadí slova podle abecedy
- správně vyslovuje a píše slova se skupinami hlásek dě-tě-ně-bě-pě-vě-mě
- správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky

Literární výchova

- dramatizuje jednoduchý příběh
- vypráví děj zhlédnutého filmového nebo divadelního představení podle daných otázek
- čte krátké texty s porozuměním a reprodukuje je podle jednoduché osnovy
- určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti
- rozlišuje prózu a verše
- rozlišuje pohádkové prostředí od reálného
- ovládá tiché čtení a orientuje se ve čteném textu

5.3.1.6.1 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Český jazyk – 6. ročník (jazyková výchova)

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
– spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova – samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami – správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci – využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace – v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí – rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Obecné poučení o jazyce – čeština (jazyk národní, jazyk mateřský), skupiny jazyků (slovanské – především slovenština – a jiné, jazyky menšinové), – rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) – jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky) Zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti, modulace souvislé řeči (přízvuk slovní a větný), intonace, členění souvislé řeči (pauzy, frázování) Slovní zásoba a tvoření slov – způsoby tvoření slov a obohacování slovní zásoby Pravopis – lexikální a morfologický Tvarosloví – ohébné slovní druhy		Pravopis – v průběhu celého školního roku

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	Skladba – výpověď a věta – stavba věty – pořádek slov ve větě – přímá a nepřímá řeč – základní a rozvíjející větné členy		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- správně píše slova s předponami a předložkami
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

5.3.1.6.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Český jazyk – 6. ročník (komunikační a slohová výchova)

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
– odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji – rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru – dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci – odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru - využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Čtení – praktické – znalost orientačních prvků v textu – věcné a vyhledávací čtení – prožitkové čtení Naslouchání – praktické, věcné, kritické (subjektivní sdělení) a zážitkové Mluvený projev – zásady dorozumívání – zásady kultivovaného projevu – připravený projev na základě poznámek Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu – vlastní tvořivé psaní Korespondence (vzkaz, pohled, dopis, e-mail) Vypravování Popis předmětu, osoby, děje, pracovního postupu Práce s informacemi, výpisky		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk

5.3.1.6.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Český jazyk – 6. ročník (literární výchova)

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
– uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla – formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo – vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů – volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu – záznam a reprodukce hlavních myšlenek – vlastní výtvarný doprovod k literárním textům – dramatizace Způsoby interpretace literárních a jiných děl Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla – jazyk literárního díla (obrazná pojmenování) Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama		V průběhu roku: základy literární teorie, literárně - výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy...), čtenářský deník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury, má pozitivní vztah k literatuře

5.3.1.7.1 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Český jazyk – 7. ročník (jazyková výchova)

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
– spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova – samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami – správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci – využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace – rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí – v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slootovorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí – rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Tvarosloví – ohebné slovní druhy – neohebné slovní druhy – mluvnické významy a tvary slov Slovní zásoba – slovní zásoba a její jednotky – význam slova – slova jednoznačná, mnohoznačná – synonyma, homonyma – obohacování slovní zásoby Skladba – stavba věty – základní a rozvíjející větné členy – souvětí Pravopis – syntaktický		Pravopis – v průběhu celého školního roku

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

Pomůcky viz 9. ročník

5.3.1.7.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Český jazyk – 7. ročník (komunikační a slohová výchova)

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
– odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji – rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru – dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci – odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru – uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování – využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Čtení – praktické, věcné a prožitkové Naslouchání – praktické – výchova k empatii – věcné a kritické Mluvený projev – zásady dorozumívání – zásady kultivovaného projevu – připravený projev na základě poznámek Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu – vlastní tvořivé psaní Vyplňování úředních dokladů Vypravování Popis výrobku, pracovního postupu Subjektivně zabarvený popis Charakteristika (přímá, nepřímá) Životopis (strukturovaný) Referát, recenze (beseda o uměleckém díle), reklama	MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- píše běžné písemnosti, podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost, popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup
- vypráví podle předem připravené osnovy, s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

5.3.1.7.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Český jazyk – 7. ročník (literární výchova)

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
– uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla – formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo – rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty – rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovnává je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele – vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů – volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu – záznam a reprodukce hlavních myšlenek – interpretace literárního textu – vytváření vlastních textů – vlastní výtvarný doprovod k literárním textům Způsoby interpretace literárních a jiných děl Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla – jazyk literárního díla (obrazná pojmenování) Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama – lyrika, epika	MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	V průběhu roku: základy literární teorie, literárně - výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy...), čtenářský deník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- rozezná základní literární druhy a žánry
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury, má pozitivní vztah k literatuře

5.3.1.8.1 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Český jazyk – 8. ročník (jazyková výchova)

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
– spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova – rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh – samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami – správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci – využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace – rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí – v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí – rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Obecné poučení o jazyce – skupiny jazyků – rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) – jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, kultura jazyka a řeči) Slovní zásoba – slovní zásoba a její jednotky – obohacování slovní zásoby – slova přejatá a jejich skloňování Tvarosloví – ohebné a neohebné slovní druhy Skladba – výpověď a věta – stavba věty – věta jednoduchá a souvětí – přímá a nepřímá řeč – stavba textu		Pravopis a jazykový rozbor – v průběhu celého školního roku

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- správně píše slova s předponami a předložkami
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

Pomůcky viz 9. ročník

5.3.1.8.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Český jazyk – 8. ročník (komunikační a slohová výchova)

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
– odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji – rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru – dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci – odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru – využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát – uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování – využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Čtení – kritické (analytické a hodnotící) a prožitkové Naslouchání – praktické – podnět k jednání – věcné – kritické (objektivní i subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu) Mluvený projev – zásady dorozumívání (základní mluvené žánry podle komunikační situace) – zásady kultivovaného projevu – připravený a nepřipravený projev na základě poznámek Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech Charakteristika literárních postav Subjektivně zabarvený popis -líčení		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	Výklad, výtah Referát a recenze Úvaha (aktuální témata) Žádost, objednávka, pozvánka		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

5.3.1.8.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Český jazyk – 8. ročník (literární výchova)

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
– uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla – formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo – rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty – rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele – uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české literatuře – porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování – vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů – volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu – záznam a reprodukce hlavních myšlenek – interpretace literárního textu – vytváření vlastních textů Způsoby interpretace literárních a jiných děl Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla – jazyk literárního díla (zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš) – literatura umělecká a věcná (populárně-naučná) Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama – lyrika, epika, drama – hlavní vývojová období národní literatury, typické žánry a jejich představitelé		V průběhu roku: základy literární teorie, literárně - výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy...), čtenářský deník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- rozezná základní literární druhy a žánry
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře

5.3.1.9.1 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Český jazyk – 9. ročník (jazyková výchova)

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
– spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova – rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazéměch – samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami – správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci – využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace – rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí – v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí – rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití	Obecné poučení o jazyce – původ a základy vývoje češtiny – jazykové příručky Zvuková podoba jazyka – zásady spisovné výslovnosti Slovní zásoba – slohové rozvrstvení slovní zásoby – význam slova – synonyma, homonyma, antonyma, odborné názvy Tvarosloví – mluvnické významy a tvary slov – vlastní jména a názvy Skladba – stavba věty – pořádek slov ve větě – souvětí – stavba textu		Pravopis a jazykové rozbory – v průběhu celého školního roku

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- orientuje se v Pravidlech českého pravopisu
- pozná a určí slovní druhy; skloňuje podstatná jména a přídavná jména; pozná osobní zájmena; časuje slovesa
- rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk
- rozezná větu jednoduchou od souvětí
- správně píše slova s předponami a předložkami
- ovládá pravopis vyjmenovaných slov
- zvládá pravopis podle shody přísudku s podmětem

Pomůcky: nástěnné tabule, slovníky, příručky, literární texty,...

5.3.1.9.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Český jazyk – 9. ročník (komunikační a slohová výchova)

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
– odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji – rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru – rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj – dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci – odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru – v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči – zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu – využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát – uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování – využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i	Čtení – Praktické, kritické (analytické a hodnotící) a prožitkové Naslouchání – Praktické, věcné, kritické (manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové Mluvený projev – Zásady dorozumívání – Zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) – Komunikační žánry – Připravený a nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek – Referát, diskuse Písemný projev – na základě poznatků o jazyce a stylu, o základních slohových postupech a žánrech – vyjádření postoje ke sdělovanému obsahu – vlastní tvořivé psaní	MDV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality OSR – SR – Komunikace	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů	Úřední písemnosti, životopis Reportáž, cestopis Rozhovor Fejeton Úvaha		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- čte plynule s porozuměním; reprodukuje text
- komunikuje v běžných situacích, v komunikaci ve škole užívá spisovný jazyk
- píše běžné písemnosti; podle předlohy sestaví vlastní životopis a napíše žádost; popíše děje, jevy, osoby, pracovní postup; vypráví podle předem připravené osnovy; s vhodnou podporou pedagogického pracovníka písemně zpracuje zadané téma

5.3.1.9.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Český jazyk – 9. ročník (literární výchova)

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
– uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla – rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora – formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a názory na umělecké dílo – tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie – rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty – rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, uvede jejich výrazné představitele – uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře – porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování – vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích	Tvořivé činnosti s literárním textem – přednes vhodných literárních textů – volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu – záznam a reprodukce hlavních myšlenek – interpretace literárního textu – vytváření vlastních textů Způsoby interpretace literárních a jiných děl Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla – jazyk literárního díla (zvukové prostředky poezie: rým, rytmus, volný verš) – literatura umělecká a věcná (literatura faktu, publicistické žánry) Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama – lyrika, epika, drama – hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé		V průběhu roku: základy literární teorie, literárně - výchovné aktivity (divadlo, besedy, výstavy...), čtenářský deník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- orientuje se v literárním textu, nachází jeho hlavní myšlenku
- ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení
- rozezná základní literární druhy a žánry
- dokáže vyhledat potřebné informace v oblasti literatury
- má pozitivní vztah k literatuře

5.1.2 Anglický jazyk

5.2.2.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Anglický jazyk je důležitý cizí jazyk. Přispívá k chápání a objevování skutečností. Poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v Evropě i ve světě.

Pozornost v hodinách je zaměřena na nácvik porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny a na gramatiku.

Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem, s učebnicí, pracovním sešitem a dalším doplňujícím materiálem.

V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Jsou využívány jednoduché říkánky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.

Angličtina je jedním z jednacích jazyků mezinárodních organizací. Proniká však i do každodenního života dětí.

S angličtinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím nápisů na zboží v obchodech, v populární hudbě, ve filmu i při práci s počítačem.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v těchto ročnících:

ve 2. ročníku – 0+1 hodina týdně

ve 3. ročníku – 3 hodiny týdně

ve 4. ročníku – 3 hodiny týdně

v 5. ročníku – 3 hodiny týdně

Průřezová témata

VMEGS - Evropa a svět nás zajímá - 5. ročník

MKV - Multikulturalita - 5. ročník

MDV - Tvorba mediálního sdělení - 4. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

kompetence k učení

- zařazujeme do výuky problémové vyučování
- na začátku vyučovací jednotky společně s žáky vyvodíme cíl, na konci vyuč. jednotky společně zhodnotíme jeho dosažení
- využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků
- zadáváme žákům samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků
- zadáváme žákům motivační úkoly

ke kompetenci k řešení problémů

- vedeme žáky k samostatnému získávání informací z různých zdrojů
- vytváříme pro žáky praktické problémové úlohy a situace
- zařazujeme do výuky modelové situace
- nabízíme žákům k řešení úkoly, které vyžadují propojení znalostí z více vyučovacích předmětů

ke kompetenci komunikativní

- klademe důraz na týmovou spolupráci
- žáci mají maximální možnost ústní i písemné prezentace
- uplatňujeme ve výuce brainstorming, simulace, hraní rolí

ke kompetenci pracovní

- umožňujeme žákům podílet se na tvorbě pomůcek do výuky
- žákům umožňujeme zhodnocení vlastní práce a návrhy na zlepšení
- získané poznatky žáků jsou využívány při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem

ke kompetenci sociální a personální

- zařazujeme práci v týmu, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce a nutnost vzájemné pomoci
- vyžadujeme od žáků převzetí zodpovědnosti za splnění úkolu
- využíváme komunikativního kruhu
- výuku orientujeme na konkrétní příklady z každodenního života, využíváno je prožitkové vyučování

- ve výuce jsou využívány hry

ke kompetenci občanské

- ve výuce je používaná metoda hraní rolí pro přiblížení různých životní situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování
- zadáváme žákům konkrétní příklady z každodenního běžného života

ke kompetenci digitální

- používáme digitální technologie k vyhledávání i ověření informací, motivujeme žáky k využívání programů, aplikací a webových stránek pro osvojování slovní zásoby a správné výslovnosti
- umožňujeme žákům nahrát svůj vlastní projev a následně s tímto pracovat, vedeme žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s online aplikacemi a zásad ochrany osobních údajů
- do výuky zařazujeme činnosti, při kterých žáci mezi sebou pomocí digitálních technologií komunikují a vytváří učební pomůcky, motivujeme žáky k tvorbě příběhů prostřednictvím digitálního storytellingu
- vedeme žáky k využívání online aplikací pro seznámení s reáliemi, které se týkají probíraných témat

5.2.2.2 Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk

Předmět anglický jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku 3 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřené texty v daném cizím jazyce
- porozumění přiměřeně náročnému ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů.

Průřezová témata

- MKV – multikulturalita (8. ročník)
- MDV – vnímání autora mediálních sdělení (7. ročník)
- MKV – princip sociálního smíru a solidarity (6. ročník)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

kompetence k učení

- vedeme žáky k samostatnému získávání informací z různých zdrojů
- vedeme žáky k ověřování výsledků
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace

kompetence k řešení problémů

- klademe vhodné otázky
- umožníme volný přístup k informačním zdrojům

kompetence komunikativní

- vedeme žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vedeme žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích,...
- vedeme žáky k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- vedeme žáky ke zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace

kompetence sociální a personální

- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedeme žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcujeme žáky k argumentaci
- vedeme žáky k pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- vedeme žáky k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání

kompetence občanské

- vedeme žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vedeme žáky k diskusi
- vedeme žáky ke vzájemnému naslouchání si
- vedeme žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

kompetence pracovní

- napomáháme při cestě ke správnému řešení
- zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

ke kompetenci digitální

- vedeme žáky předcházení situacím ohrožujících bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem dat na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí k etickému jednání
- vedeme žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost
- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- umožňujeme žákům seznámení se s novými technologiemi, kritické hodnocení jejich přínosů a reflexi rizik jejich využívání
- žáci mohou využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- vedeme žáky k vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjádření se za pomoci digitálních prostředků

5.3.2.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Anglický jazyk – 2. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Řečové dovednosti - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení	- slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - zvuková a grafická podoba jazyka – základní výslovnostní návyky - tematické okruhy – člověk a jeho svět- domov, rodina, škola, jídlo, oblékání, hračky, zvířata, dopravní prostředky, lidské tělo		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Řečové dovednosti

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

5.3.2.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Anglický jazyk – 3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Řečové dovednosti - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně - zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal - rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu - přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení - píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy	- slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - tematické okruhy – domov, rodina, škola, lidské tělo, kalendářní rok (svátky), zvířata, jídlo, volný čas		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Řečové dovednosti

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka

5.3.2.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Anglický jazyk – 4. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Poslech s porozuměním -rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností -rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu -rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu Mluvení -zapojí se do jednoduchých rozhovorů -sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat -odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat Čtení s porozuměním -vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům -rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	– zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov – slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem – mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) – tematické okruhy – škola, volný čas, jídlo, oblékání, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), počasí, příroda, domov a okolí	MDV – Tvorba mediálního sdělení	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Psaní -napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě a rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života -vyplní osobní údaje do formuláře			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Poslech s porozuměním

- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

Mluvení

- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno
- vyjádří souhlas či nesouhlas

Čtení s porozuměním

- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

5.3.2.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Anglický jazyk – 5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností - rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu Mluvení - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá Čtení s porozuměním - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům - rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět, jsou-li součástí pamětně osvojeného repertoáru (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) - tematické okruhy – škola, volný čas, povolání, nákupy, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, domov a jeho okolí	MKV – Multikulturalita VMEGS – Evropa a svět nás zajímá	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Psaní - napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života - vyplní osobní údaje do formuláře			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Poslech s porozuměním

- rozumí jednoduchým pokynům učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností
- rozumí slovům a frázím, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování

Mluvení

- pozdraví a poděkuje
- sdělí své jméno a věk
- vyjádří souhlas či nesouhlas, reaguje na jednoduché otázky (zejména pokud má k dispozici vizuální oporu)

Čtení s porozuměním

- rozumí slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

- je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka

5.3.2.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Anglický jazyk – 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Poslech s porozuměním – rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat – rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně Mluvení – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích – mluví o své rodině, kamarádech, škole a dalších osvojovaných tématech – vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života Čtení s porozuměním – vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech – rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace Psaní – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat – reaguje na jednoduché písemné sdělení	– zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby – slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem – tematické okruhy – představování sebe a druhých, rodina, bydlení, škola, volný čas, móda, město – mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	MKV – Princip sociálního smíru a solidarity	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Poslech s porozuměním

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

Mluvení

- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

Čtení s porozuměním

- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.3.2.7 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Anglický jazyk – 7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Poslech s porozuměním – rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat – rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně Mluvení – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích – mluví o cestování, počasí a dalších osvojovaných tématech – vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života Čtení s porozuměním – vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech – rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace Psaní – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat – reaguje na jednoduché písemné sdělení	– zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby – slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem – tematické okruhy – cestování, stravovací návyky, nákupy, příroda, počasí, reálie – mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	MDV – Vnímání autora mediálních sdělení	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Poslech s porozuměním

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

Mluvení

- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

Čtení s porozuměním

- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.3.2.8 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Anglický jazyk – 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Poslech s porozuměním – rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat – rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně Mluvení – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích – mluví o svém domově, sportu a dalších osvojovaných tématech – vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života Čtení s porozuměním – vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech – rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace Psaní – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat – reaguje na jednoduché písemné sdělení	– zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby – slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem – tematické okruhy – domov, kultura, péče o zdraví, sport, realie – mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)	MKV – Multikulturalita	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Poslech s porozuměním

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

Mluvení

- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

Čtení s porozuměním

- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.3.2.9 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Anglický jazyk – 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Poslech s porozuměním – rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat – rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně Mluvení – zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích – mluví o volbě povolání a dalších osvojovaných tématech – vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života Čtení s porozuměním – vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech – rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace Psaní – vyplní základní údaje o sobě ve formuláři – napíše jednoduché texty týkající se osvojovaných témat – reaguje na jednoduché písemné sdělení	– zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby – slovní zásoba – rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím, práce se slovníkem – tematické okruhy – pocity a nálady, společnost a její problémy, volba povolání, moderní technologie a média, realie – mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Poslech s porozuměním

- rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech, které se týkají osvojených tematických okruhů
- rozumí jednoduchým otázkám, které se týkají jeho osoby

Mluvení

- odpoví na jednoduché otázky, které se týkají jeho osoby

Čtení s porozuměním

- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se týkají osvojených tematických okruhů (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.1.3 Německý jazyk

5.2.3. Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Německý jazyk je důležitý cizí jazyk hlavně s přihlédnutím k zeměpisným podmínkám (nejbližší sousedé). S němčinou se pravidelně setkáváme prostřednictvím návštěvy blízkých sousedních zemí (SRN, Rakousko) a naopak, němčina velmi často zní i v našich městech.

Předmět německý jazyk se vyučuje jako samostatný předmět v 7., 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávací obsah předmětu

- získávání zájmu o studium cizího jazyka a vytváření pozitivního vztahu k tomuto předmětu
- osvojení potřebných jazykových znalostí a dovedností a k aktivnímu využití účinné komunikace v cizím jazyce
- získání schopnosti číst s porozuměním přiměřeně náročné texty v německém jazyce
- porozumění přiměřeně náročnému (jazykově, obsahově, rozsahem) ústnímu sdělení na úrovni osvojených znalostí
- poznání kultury zemí příslušné jazykové oblasti, vyhledávání nejdůležitějších informací o zemích studovaného jazyka
- pochopení významu znalosti cizích jazyků pro osobní život, formování vzájemného porozumění mezi zeměmi, respektu a tolerance k odlišným kulturním hodnotám jiných národů

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

kompetence k učení

- vedeme žáky k ověřování výsledků
- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace
- vedeme žáky k samostatnému získávání informací z různých zdrojů

kompetence k řešení problémů

- klademe vhodné otázky

- umožníme volný přístup k informačním zdrojům

kompetence komunikativní

- vedeme žáky k výstižnému a souvislému projevu
- vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky
- vedeme žáky k aktivitám, které mohou být vykonávány individuálně, ve dvojicích.....
- vedeme žáky k vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- vedeme žáky ke zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace

kompetence sociální a personální

- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- vedeme žáky k tomu, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti
- podněcujeme žáky k argumentaci
- vedeme žáky k pochopení jazyka jako nositele historického a kulturního vývoje národa a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- vedeme žáky k pochopení jazyka jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání

kompetence občanské

- vedeme žáky k prezentaci jejich myšlenek a názorů
- vedeme žáky k diskusi
- vedeme žáky ke vzájemnému naslouchání si
- vedeme žáky k rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti

kompetence pracovní

- napomáháme při cestě ke správnému řešení
- zohledňujeme rozdíly ve znalostech a pracovním tempu žáků

ke kompetenci digitální

- vedeme žáky předcházení situacím ohrožujících bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem dat na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí k etickému jednání
- vedeme žáky k chápání významu digitálních technologií pro lidskou společnost

- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- umožňujeme žákům seznámení se s novými technologiemi, kritické hodnocení jejich přínosů a reflexi rizik jejich využívání
- žáci mohou využívat digitální technologie, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- vedeme žáky k vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjádření se za pomoci digitálních prostředků

5.3.3.7 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Německý jazyk – 7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat Mluvení - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá Čtení s porozuměním - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - tematické okruhy - představení se, rodina, povolání, škola, volný čas - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Poslech s porozuměním

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele

Mluvení

- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- sdělí své jméno a věk

Čtení s porozuměním

- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.3.3.8 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Německý jazyk – 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat Mluvení - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se německy mluvících zemí, zvířat a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, ročních období, hodin atd. a podobné otázky pokládá Čtení s porozuměním - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se jídla, nákupů a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - tematické okruhy – zvířata, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), jídlo, nákupy, domov, realie německy mluvících zemí - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Poslech s porozuměním

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele

Mluvení

- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- sdělí své jméno a věk

Čtení s porozuměním

- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.3.3.9 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Německý jazyk – 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Poslech s porozuměním - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně - rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu - rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat Mluvení - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se lidského těla, zdraví a dalších osvojovaných témat - odpovídá na jednoduché otázky týkající zdraví, nákupů atd. a podobné otázky pokládá Čtení s porozuměním - rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům - rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům - rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci Psaní - vyplní základní údaje o sobě ve formuláři - napíše jednoduché texty týkající se počasí, obce a dalších osvojovaných témat - stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení	- zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov - slovní zásoba – slovní zásoba v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem - tematické okruhy – lidské tělo, zdraví, obec, dopravní prostředky, příroda, počasí, oblékání - mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Poslech s porozuměním

- je seznámen se zvukovou podobou cizího jazyka
- rozumí výrazům pro pozdrav a poděkování
- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)
- rozumí otázkám, které se týkají základních osobních údajů (zejména jména a věku)
- rozumí jednoduchým pokynům učitele

Mluvení

- pozdraví a poděkuje, vyjádří souhlas a nesouhlas
- sdělí své jméno a věk

Čtení s porozuměním

- rozumí jednoduchým slovům, se kterými se v rámci tematických okruhů opakovaně setkal (zejména má-li k dispozici vizuální oporu)

Psaní

- reaguje na jednoduchá písemná sdělení, která se týkají jeho osoby

5.1.4 Matematika

5.2.4.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Vyučovací předmět Matematika je založena na aktivních činnostech, které jsou typické pro práci s matematickými objekty a pro užití matematiky v reálných situacích. Poskytuje vědomosti a dovednosti, které žáci nejčastěji užijí v praktickém životě, umožňuje tak získávat matematickou gramotnost. Prolíná celým základním vzděláváním.

Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití. Důraz je kladen na důkladné porozumění základních myšlenkových postupů a pojmů matematiky a jejich vzájemných vztahů.

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný vyučovací předmět.

- je realizován v 1. až 5. ročníku: v 1. ročníku jsou 4 hodiny týdně

ve 2. až 5. ročníku je 4+1 hodin týdně

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy

- **čísla a početní operace** - přirozená čísla, celá čísla, desetinná čísla, zlomky

A: osvojování aritmetických operací

- dovednost provádět operaci

- algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem)

- významové porozumění (umět operaci propojit s reálnou situací)

B: získávání číselných údajů (měřením, odhadováním, výpočtem, zaokrouhlováním)

- **závislosti, vztahy a práce s daty** - rozpoznávání a uvědomování si určitých typů změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, analyzování těchto změn a závislostí z tabulek, diagramů a grafů

- **geometrie v rovině a prostoru** - určování a znázorňování geometrických útvarů a modelování reálných situací, hledání podobností a odlišností útvarů, uvědomování si vzájemné polohy objektů v rovině a prostoru porovnávání, odhadování, měření, zdokonalování grafického projevu, obvod a obsah

- **nestandardní aplikační úlohy a problémy** - uplatňování logického myšlení, řešení problémových situací a úloh z běžného života, užití náčrtu, hledání více možných řešení, řešení zábavných úloh, doplňovaček, kvízů...

Organizace - Žáci každého ročníku pracují při vyučovacích hodinách ve třídě a využívají k učení různé formy práce. Během hodiny učitel a žáci používají všechny dostupné vyučovací a názorné pomůcky.

Průřezová témata

OSV – Morální rozvoj - Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - 2. ročník

Mezipředmětové vztahy – ČJ, VV, PČ, PRV

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

ke kompetenci k učení

- umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry
- srozumitelně jim vysvětlujeme, co se mají naučit
- stanovujeme dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu, společně zhodnotíme jeho dosažení
- zadáváme motivační domácí úkoly, využíváme sebekontrolu a sebehodnocení žáků
- zadáváme samostatné práce vyžadující aplikaci teoretických poznatků
- podporujeme rozvíjení paměti žáků prostřednictvím numerických výpočtů a osvojováním si pojmů, algoritmů...

ke kompetenci k řešení problémů

- vedeme žáky k plánování úkolů a postupů, nebráníme vlastní volbě pořadí vypracování úkolů
- zařazujeme metody, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- vytváříme praktické problémové úlohy a situace, při kterých je třeba řešit praktické problémy
- pracujeme s chybou jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- dodáváme žákům sebedůvěru
- rozvíjíme logické myšlení

ke kompetenci komunikativní

- vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- umožňujeme žákům prezentovat vlastní názory
- uplatňujeme ve výuce brainstorming, hru
- vytváříme prostor pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování
- vedeme žáky k přesnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky

ke kompetenci sociální a personální

- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch, ve výuce využíváme hry
- hodnotíme žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- podporujeme vzájemnou pomoc při učení, zdůrazňujeme pravidla kvalitní spolupráce, zařazujeme práci v týmu
- vyžadujeme dodržování společně dohodnutých pravidel chování

ke kompetenci občanské

- pomáháme podle potřeby žákům a umožňujeme jim, aby hodnotili své výsledky
- vedeme žáky k ohleduplnosti a taktu
- vedeme žáky ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení

ke kompetenci pracovní

- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých informačních zdrojů a které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vedeme žáky ke správnému užití vybavení, techniky a pomůcek, k zdokonalování grafického projevu
- podporujeme využívání získaných matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech - odhady, měření a pozorování velikostí a vzdáleností, orientace

ke kompetenci digitální

- motivujeme žáky k využití digitálních technologií v situacích, kdy jim jejich použití usnadní činnost (např. převedení údajů z tabulky do diagramu v tabulkovém procesoru)
- učíme žáky rozlišování obrazných symbolů, porozumění jejich významu (např. značky, piktogramy, šipky), odlišování symbolů s jednoznačným a nejednoznačným významem
- žákům je umožněno pomocí digitálních technologií vytvářet učební pomůcky
- vedeme žáky k posouzení úplnosti dat s ohledem na řešený problém, k dohledávání chybějících informací potřebných k řešení úloh nebo situací v doporučených online zdrojích a k ověřování informací z více zdrojů

5.2.4.2 Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět matematika se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7. a 8. ročníku 4 hodiny týdně, v 9. ročníku 5 hodin týdně.

Vzdělávání v matematice je zaměřeno na:

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování

Předmět matematika je úzce spjat s ostatními předměty (např. fyzika – převody jednotek, rovnice...; zeměpis – měřítko, výpočty...; chemie – řešení rovnic, převody jednotek...)

Průřezová témata

OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - 7. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

kompetence k učení

- zařazujeme metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vedeme žáky k plánování postupů a úkolů
- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedeme žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

kompetence k řešení problémů

- s chybou žáka pracujeme jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vedeme žáky k ověřování výsledků

kompetence komunikativní

- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáháme žákům

kompetence sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování

kompetence občanské

- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňujeme, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky

kompetence pracovní

- požadujeme dodržování dohodnuté kvality, termínů
- vedeme žáky k ověřování výsledků

kompetence digitální

- vytváříme situace, kdy jim využití digitálních technologií napomůže k efektivnímu řešení matematického problému
- vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro správu a vyhodnocení dat, prezentaci a interpretaci výsledků

5.3.4.1 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Matematika – 1. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Číslo a početní operace - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - do 20 - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla do 20 na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty - doplňuje tabulky, posloupnosti čísel - orientuje se v čase Geometrie v rovině a v prostoru - rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	- přirozená čísla do dvaceti - čtení, porovnávání a zápis čísel v desítkové soustavě (do 20) a jejich znázornění (číselná osa, teploměr, model) - řazení čísel (hned před, hned za....) rozlišuje a používá matematické symboly +, -, =, <, > - sčítání, odčítání (do 20 bez přechodu přes desítku) - rozklad čísel - řeší a tvoří slovní úlohy - tabulky - čtení času na hodinách (hodina, minuta) - základní útvary v rovině- trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh - základní útvary v prostoru- krychle, koule, kvádr, válec - orientuje se v prostoru - jednotky (zná značku pro litr, kilogram, metr, korunu)		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Číslo a číselné operace

- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 5
- čte, píše a používá číslice v oboru do 5, numerace do 10
- zná matematické operátory $+$, $-$, $=$, $<$, $>$ a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 5
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 5
- umí rozklad čísel v oboru do 5

Závislosti, vztahy a práce s daty

- doplňuje jednoduché tabulky
- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek

Geometrie v rovině a v prostoru

- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit

5.3.4.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Matematika – 2. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Číslo a početní operace - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - do 100 - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla do 100 na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace Závislosti, vztahy a práce s daty - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel - popisuje jednoduché závislosti z praktického života Geometrie v rovině a v prostoru - rozezná, pojmenuje, popíše a vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci	- přirozená čísla do sta - čtení, porovnávání a zápis čísel v desítkové soustavě (do 100) a jejich znázornění (číselná osa, teploměr, model) - řazení čísel, $>$, $<$, $=$ - sčítání, odčítání do 100 s přechodem přes 10, užití závorek - násobka- seznámí se s principem násobilky v oboru do 50 (spoje násobitek 1, 2, 3, 4, 5 a dělení v oboru násobitek 1, 2, 3, 4, 5) - řeší a tvoří slovní úlohy z běžného života - provádí zápis slovní úlohy, rozumí textu - mince a bankovky, nakupování - 1 den = 24 hodin, 1 hodina = 60 minut, 1 minuta = 60 sekund - tabulky, diagramy, čtvercová síť apod. - závislosti a jejich vlastnosti - základní útvary v rovině- trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh, čtyřúhelník, mnohoúhelník - základní útvary v prostoru- krychle, koule, kvádr, válec, jehlan, kužel	OSV – Morální rozvoj – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- porovná velikost útvaru, měří a odhaduje délku úsečky	- narýsuje bod, přímku, lomenou čáru, úsečku dané délky na centimetry, kreslí čáry - odhaduje, měří na centimetry - rozlišuje pojem bod, přímka, čára, úsečka		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Číslo a početní operace

- čte, píše a používá číslice v oboru do 10
- porovnává množství a vytváří prvků podle daných kritérií v oboru do 10
- umí rozklad čísla do 10
- zná matematické operátory $+$, $-$, $<$, $>$, $=$ a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 10
- porovnává s názorem v oboru do 10
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10
- ovládat numeraci do 20

Závislosti, vztahy a práce s daty

- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10
- zvládá orientaci v prostoru a používá výrazy vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Geometrie v rovině a v prostoru

- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- používá pravítko

5.3.4.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Matematika – 3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Číslo a početní operace - používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků - do 1000 - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti - užívá lineární uspořádání, zobrazí čísla do 1000 na číselné ose - provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace	- přirozená čísla do 1 000 - čtení, porovnávání a zápis čísel v desítkové soustavě (do 1000) a jejich znázornění (číselná osa, model) - řazení čísel, $>$, $<$, $=$ - sčítání a odčítání - násobilka (spoje násobílek a dělení 1-10) - násobení, dělení, odhad výsledků dělení se zbytkem, kontrola výpočtů - uvědomuje si význam závorek - vlastnosti početních operací s čísly - výhodné sdružování čísel - seznámí se se zaokrouhlováním, odhad - sčítá a odčítá z paměti i písemně - - pamětné i písemné počítání v oboru do 1 000 - písemné algoritmy početních operací, řady čísel, kontrola výpočtu - řeší a tvoří slovní úlohy, přiřadí úloze správné matematické vyjádření, zformuluje odpověď k získanému výsledku		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Závislosti, vztahy a práce s daty - orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času - doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel - popisuje jednoduché závislosti z praktického života Geometrie v rovině a v prostoru - porovná velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky - rozezná, pojmenuje, popíše a vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa, nachází v realitě jejich reprezentaci - rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	- čtení údajů na hodinách - převody jednotek času - čtvercová síť, tabulky, grafy, diagramy, jízdní řády - (vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku, sloupcový diagram) - závislosti a jejich vlastnosti (užívá jednotky délky k měření) - měření, odhad a porovnávání - geometrické útvary - změří rozměry geometrických útvarů (úsečka, čtverec, obdélník apod.) a vyjádří je ve vhodných jednotkách, odhaduje velikosti, porovnává - jednotky délky a jejich převody - geometrická tělesa - pojmenuje útvary a tělesa (krychle, kvádr, koule válec, jehlan, kužel) - rozezná, modeluje, kreslí, popíše - rýsování - (bod, lomená čára, přímka, polopřímka, polopřímka opačná, úsečka) - určí vzájemnou polohu dvou přímek v rovině - užívá jednoduché konstrukce - rozliší rozdíl mezi kružnicí a kruhem - práce ve čtvercové síti - osově souměrné útvary (překládáním, dokreslováním) prostorová představivost		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Číslo a početní operace

- čte, píše a používá číslice v oboru do 20
- porovnává množství a vytváří soubory prvků podle daných kritérií v oboru do 20
- zná matematické operátory $+$, $-$, $<$, $>$, $=$ a umí je zapsat
- sčítá a odčítá s užitím názoru v oboru do 20
- umí rozklad čísel v oboru do 20
- numerace do 100
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20

Závislosti, vztahy a práce s daty

- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 20
- modeluje jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi

Geometrie v rovině a v prostoru

- pozná a pojmenuje základní geometrické tvary a umí je graficky znázornit
- rozezná přímku a úsečku, narýsuje je a ví, jak se označují
- používá pravítko

5.3.4.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Matematika – 4. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Číslo a početní operace - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel - modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku	- obor přirozených čísel do 1 000 000 - sčítání a odčítání čísel, násobení a dělení, dělení se zbytkem v oboru malé násobilky - číselná osa, model, zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění - vlastnosti početních operací s čísly - sčítání a odčítání, násobení jedno a dvouciferným činitelem, dělení jednociferným dělitelem, kontroly výpočtu, písemné algoritmy početních operací, řady čísel, pořadí operací - zaokrouhlování čísel, odhad a kontrola výpočtu - slovní úlohy - řeší a tvoří - porozumí textu, přiřadí matematické vyjádření, zformuluje odpověď, k příkladu přiřadí úlohu, tvoří úlohu k matematickému vyjádření - hledání vhodných postupů, práce s kalkulaátorem - finanční rozpočet, příjmy a výdaje (nakupování, hospodaření domácnosti) - zapíše a názorně zlomky vyznačí		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Závislosti, vztahy a práce s daty - vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy Geometrie v rovině a v prostoru - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary - čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici, užívá jednoduché konstrukce - sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku - sečtením délek jeho stran - sestrojí rovnoběžky a kolmice - rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu	- zlomky - čitatel, zlomková čára, jmenovatel - vyznačení poloviny, čtvrtiny...části celku - tabulky, jízdní řády, grafy, diagramy... - vytvoří (strukturální) tabulku, sloupcový diagram - čtverec, obdélník, (s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic), trojúhelník (zadané délky stran) - kružnice s daným poloměrem - grafický součet a rozdíl úseček - obvod obrazce – součet délek stran, délka lomené čáry (graficky i měřením) - jednotky délky a jejich převody - sestrojí rovnoběžky, různoběžky, kolmice (průsečík) - (narýsuje i rovnoběžku a kolmici vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníka s ryskou) - vzájemná poloha dvou přímek v rovině dodržuje zásady rýsování - osově souměrné útvary (překládáním, práce ve čtvercové síti) - obsah obrazce - jednotky hmotnosti, délky, obsahu, objemu, času (některé převody) - slovní úlohy		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Nestandardní aplikační úlohy a problémy - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- číselné a obrázkové řady, prostorová představivost, magické čtverce...		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Číslo a početní operace

- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose
- sčítá a odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- zvládne s názorem řady násobků čísel 2 až 10 do 100
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení do 100

Závislosti, vztahy a práce s daty

- určí čas – v běžných situacích
- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti a času
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy..) podle návodu
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi

Geometrie v rovině a v prostoru

- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- měří a porovnává délku úseček
- pozná základní tělesa (kvádr, krychle, koule, válec)

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

5.3.4.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Matematika – 5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Číslo a početní operace - využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel - řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel - porovnává, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel - přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty	- přirozená čísla - zápis čísla v desítkové soustavě a jeho znázornění (číselná osa, teploměr, model) - sčítání a odčítání - násobení a dělení - vlastnosti početních operací s čísly - sčítání a odčítání, násobení jedno až trojciferným činitelem, dělení jedno a dvouciferným dělitelem, odhady a kontroly výpočtů - písemné algoritmy početních operací, řady čísel - zaokrouhlování čísel, odhad, kontrola - řeší a tvoří sl. úlohy z běžného života - (porozumí, přiřadí nebo vytvoří k matematickému vyjádření, vypočte, zformuluje odpověď) - zlomky - zapíše, porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem - desetinná čísla - čtení a zápis desetinných čísel, znázornění desetinného čísla na číselné ose (model, teploměr)		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- porozumí významu znaku „,“ - “ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose Závislosti, vztahy a práce s daty - vyhledává, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy Geometrie v rovině a v prostoru - narýsuje a znázorní základní rovinné útvary - čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici, užívá jednoduché konstrukce - obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu Nestandardní aplikační úlohy a problémy - řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	- celá čísla - zápis a znázornění celého čísla (číselná osa, model, teploměr) - tabulky, grafy, časové údaje, ceníky, jízdní řády, diagramy (sloupcový, kruhový)... - provádí a zapisuje pozorování (měření teploty, finanční úspory ...) - závislosti a jejich vlastnosti - čtverec, obdélník (s užitím konstrukce rovnoběžek a kolmic), kružnice s daným poloměrem, trojúhelník (se třemi zadanými délkami stran) - dbá na přesnost a čistotu rýsování - obvod obrazce - obsah čtverce, obdélníka, obrazce - užívá a převádí (některé) jednotky času, délky, obsahu, hmotnosti a užívá jednotky objemu - pojmy v geometrii - rozvoj prostorové představivosti - slovní úlohy - neobvyklé číselné řady, prostorová představivost, magické čtverce, pyramidy, sudoku... římské číslice - čtení letopočtů, kapitol (vyhledá údaje, volí vhodný postup řešení...)		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Číslo a početní operace

- čte, píše a porovnává čísla v oboru do 100 i na číselné ose, numerace do 1000
- sčítá a odčítá z paměti i písemně dvouciferná čísla
- zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách
- zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy
- tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení v oboru do 100
- rozeznává sudá a lichá čísla
- používá kalkulátor

Závislosti, vztahy a práce s daty

- provádí jednoduché převody jednotek délky, hmotnosti, času
- určí čas s přesností na čtvrt hodiny, převádí jednotky času v běžných situacích
- uplatňuje matematické znalosti při manipulaci s penězi
- orientuje se a čte v jednoduché tabulce
- vyhledá a roztřídí jednoduchá data (údaje, pojmy) podle návodu

Geometrie v rovině a v prostoru

- měří a porovnává délku úsečky
- sestrojí rovnoběžky a kolmice
- znázorní, narýsuje a označí základní rovinné útvary
- vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran
- určí osu souměrnosti překládáním papíru
- pozná základní tělesa

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- řeší jednoduché praktické slovní úlohy, jejichž řešení nemusí být závislé na matematických postupech

5.3.4.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Matematika – 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Číslo a proměnná - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, desetinným číslem) - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace Závislost, vztahy a práce s daty - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů Geometrie v rovině a v prostoru - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - určuje velikost úhlu měřením - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - načrtne a sestrojí rovinné útvary - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru v osově souměrnosti, určí osově souměrný útvar - určuje a charakterizuje základní prostorové	- dělitelnost přirozených čísel – prvočíslo, číslo složené, násobek, dělitel, nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti - desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě - závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastností, nákresy - rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, trojúhelník, čtyřúhelník, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) - metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky, trojúhelníková nerovnost - konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu), osová souměrnost - prostorové útvary – kvádr, krychle		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch základních těles - načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině Nestandardní aplikační úlohy a problémy - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Číslo a proměnná

- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- pracuje se zlomky, používá vyjádření vztahu celek – část
- čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace
- provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla
- píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000
- zvládá orientaci na číselné ose

Závislosti, vztahy a práce s daty

- vyhledává a třídí data
- porovnává data
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu

Geometrie v rovině a v prostoru

- vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce
- vypočítá obvod trojúhelníka, obvod a obsah čtverce, obdélníka
- provádí jednoduché konstrukce
- rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- sestrojí základní rovinné útvary v osově souměrnosti
- vypočítá povrch a objem kvádru, krychle
- sestrojí síť kvádru a krychle
- načrtne krychli a kvádr
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- odhaduje délku úsečky, určí délku lomené čáry, graficky sčítá a odčítá úsečky
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

5.3.4.7 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Matematika – 7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Číslo a proměnná - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem) - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek) - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel Závislosti, vztahy a práce s daty - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat - vyjádří funkční vztah tabulkou Geometrie v rovině a v prostoru - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary	- celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa - desetinná čísla, zlomky – převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek - poměr – měřítko, úměra, trojčlenka - procenta – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování - závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky - funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost - rovinné útvary – trojúhelník, čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), shodnost (věty o shodnosti trojúhelníků) - metrické vlastnosti v rovině – trojúhelníková nerovnost - prostorové útvary – kvádr, krychle, kolmý hranol - konstrukční úlohy – středová souměrnost	OSV – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - načrtne a sestrojí rovinné útvary - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti trojúhelníků - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové souměrnosti, určí a středově souměrný útvar - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu Nestandardní aplikační úlohy a problémy - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Číslo a proměnná

- pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo, procento)
- používá měřítko mapy a plánu
- řeší jednoduché úlohy na procenta
- zvládá orientaci na číselné ose

Závislosti, vztahy a práce s daty

- vyhledává a třídí data
- porovnává data
- vypracuje jednoduchou tabulku
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi

Geometrie v rovině a v prostoru

- vypočítá obvod a obsah trojúhelníka, čtverce, obdélníka, lichoběžníka
- provádí jednoduché konstrukce
- rozeznává a rýsuje základní rovinné útvary
- sestrojí základní rovinné útvary ve středové souměrnosti
- vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a kolmého hranolu
- sestrojí síť základních těles
- načrtne základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

5.3.4.8 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Matematika – 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Číslo a proměnná - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel Závislosti, vztahy a práce s daty - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat Geometrie v rovině a prostoru - zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy	- mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina - výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny - rovnice – lineární rovnice o jedné neznámé - závislosti a data – nákresy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr - metrické vlastnosti v rovině – Pythagorova věta - prostorové útvary – rotační válec - rovinné útvary – kruh, kružnice - konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (Thaletova kružnice)		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
s využitím osvojeného matematického aparátu Nestandardní aplikační úlohy a problémy - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací	- číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Číslo a proměnná

- písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla, dělí se zbytkem
- pracuje se zlomky, desetinnými čísly
- zvládá orientaci na číselné ose

Závislosti, vztahy a práce s daty

- vyhledává a třídí data
- porovnává data
- užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu
- zvládá početní úkony s penězi

Geometrie v rovině a v prostoru

- vypočítá obvod a obsah kruhu
- provádí jednoduché konstrukce
- vypočítá povrch a objem válce

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

5.3.4.9 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Matematika – 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Číslo a proměnná - formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav - analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel Závislosti, vztahy a práce s daty - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů Geometrie v rovině a v prostoru - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o podobnosti trojúhelníků - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí síť základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	- rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými, slovní úlohy - závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky - funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, lineární funkce - podobnost trojúhelníků - prostorové útvary – jehlan, rotační kužel, koule		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Nestandardní aplikační úlohy a problémy - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	- číselné a logické řady - číselné a obrázkové analogie - logické a netradiční geometrické úlohy		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Závislosti, vztahy a práce s daty

- vyhledává a třídí data
- porovnává data
- zvládá početní úkony s penězi

Geometrie v rovině a v prostoru

- sestrojí síť základních těles
- načrtne základní tělesa
- zobrazuje jednoduchá tělesa
- umí zacházet s rýsovacími pomůckami a potřebami
- používá technické písmo
- čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům

Nestandardní aplikační úlohy a problémy

- samostatně řeší praktické úlohy
- hledá různá řešení předložených situací
- aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí
- využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh

5.1.5 Informatika

5.2.5.1 Charakteristika vyučovacího předmětu- 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

- předmět informatika je na 1. stupni realizován ve 4. a 5. ročníku po jedné hodině týdně
- žáci jednoho ročníku mohou být děleni do dvou skupin (z kapacitních důvodů učebny informatiky)

Žáci si prostřednictvím her, experimentů, diskusí a dalších aktivit vytvářejí první představy o způsobech, jakými se dají data a informace zaznamenávat, a objevují informatické aspekty světa kolem nich. Postupně si žáci rozvíjejí schopnost popsat problém, analyzovat ho a hledat jeho řešení. Ve vhodném programovacím prostředí si ověřují algoritmické postupy. Informatika také společně s ostatními obory pokládá základy uživatelských dovedností.

Poznáváním, jak se s digitálními technologiemi pracuje, si žáci vytvářejí základ pro pochopení informatických konceptů. Součástí je i bezpečné zacházení s technologiemi a osvojování dovedností a návyků, které vedou k prevenci rizikového chování.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání – 4., 5. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

ke kompetenci k učení

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů

ke kompetenci k řešení problémů

- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací

ke kompetenci komunikativní

- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce

ke kompetenci občanské

- k respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru
- k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či v jiných médiích

ke kompetenci pracovní

- k šetrné práci s výpočetní technikou

ke kompetenci digitální

- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- porozumění různým přístupům ke kódování informací i různým způsobům jejich organizace
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

5.1.5 Informatika

5.2.5.2 Charakteristika vyučovacího předmětu- 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

- předmět informatika je realizován na 2. stupni v 7. a 8. ročníku po 2 hodinách týdně a v 6. a 9. ročníku po jedné hodině týdně
- žáci jednoho ročníku mohou být děleni do dvou skupin (z kapacitních důvodů učebny informatiky)

Žáci tvoří, experimentují, prověřují své hypotézy, objevují, aktivně hledají, navrhuji a ověřují různá řešení, diskutují s ostatními a tím si prohlubují a rozvíjejí porozumění základním informatickým konceptům a principům fungování digitálních technologií. Při analýze problému vybírají, které aspekty lze zanedbat a které jsou podstatné pro jeho řešení. Učí se vytvářet, formálně zapisovat a systematicky posuzovat postupy vhodné pro automatizaci, zpracovávat i velké a nesourodé soubory dat. Díky poznávání toho, jak a proč digitální technologie fungují, žáci chápou základní principy kódování, modelování a s větším porozuměním chrání sebe, své soukromí, data i zařízení.

V průběhu základního vzdělávání žáci začínají vyvíjet funkční technická řešení problémů.

Osvojují si časté testování prototypů a jejich postupné vylepšování jako přirozenou součást designu a vývoje v informačních technologiích. Zvažují a ověřují dopady navrhovaných řešení na jedince, společnost, životní prostředí.

Průřezová témata

Mediální výchova – Tvorba mediálního sdělení - 9. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

ke kompetenci k učení

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení

- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového softwaru ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů

ke kompetenci k řešení problémů

- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací

ke kompetenci komunikativní

- tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků své práce

ke kompetenci občanské

- k respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání softwaru
- k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujícím se na internetu či v jiných médiích

ke kompetenci pracovní

- k šetrné práci s výpočetní technikou
- standardizování pracovních postupů v situacích, kdy to usnadní práci

ke kompetenci digitální

- ke zkušenosti, že týmová práce umocněná technologiemi může vést k lepším výsledkům než samostatná práce
- rozhodování na základě relevantních dat a jejich korektní interpretace, jeho obhajování pomocí věcných argumentů
- posuzování technických řešení z pohledu druhých lidí a jejich vyhodnocování v osobních, etických, bezpečnostních, právních, sociálních, ekonomických, environmentálních a kulturních souvislostech
- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 4. ročník

Cíl: Rozvoj informatického myšlení a porozumění základním principům digitálních technologií.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE - najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu - dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi	- hardware a software: digitální zařízení a jejich účel - prvky v uživatelském rozhraní; spouštění, přepínání a ovládání aplikací - uložení dat, otevírání souborů - bezpečnost: pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením; uživatelské účty, hesla	OSV – rozvoj schopností poznávání	-
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program - ověří správnost jím navrženého	- řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu - příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy - přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu - sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu	- programování: experimentování a objevování v blokově orientovaném programovacím prostředí - události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu - kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich - ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu - data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku - hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů - kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví. Sestavuje symbolické zápisy postupů. Popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení. Rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů. Najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu. Popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi.

Vzdělávací oblast: Informatika
Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 5. ročník

Cíl: Rozvoj informatického myšlení a porozumění základním principům digitálních technologií.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
INFORMAČNÍ SYSTÉMY - v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi - pro vymezený problém zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ - sestavuje a testuje symbolické zápisy postupů - popíše jednoduchý problém, navrhne a popíše jednotlivé kroky jeho řešení - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program - rozpozná opakující se vzory, používá opakování a připravené podprogramy - ověří správnost jím navrženého	- systémy: skupiny objektů a vztahy mezi nimi, vzájemné působení - příklady systémů z přírody školy a blízkého okolí žáka - části systému a vztahy mezi nimi - práce se strukturovanými daty: shodné a odlišné vlastnosti objektů; řazení prvků do řad, číslování a nečíslování seznam, víceúrovňový seznam - tabulka a její struktura - záznam, doplnění a úprava záznamu - řešení problému krokováním: postup, jeho jednotlivé kroky, vstupy, výstupy a různé formy zápisu pomocí obrázků, značek, symbolů či textu - příklady situací využívajících opakovaně použitelné postupy - přečtení, porozumění a úprava kroků v postupu, algoritmu - sestavení funkčního postupu řešícího konkrétní jednoduchou situaci - programování: experimentování a objevování v	OSV – rozvoj schopností poznávání	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
postupu či programu, najde a opraví v něm případnou chybu DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ - popíše konkrétní situaci, určí, co k ní již ví, a znázorní ji - vyčte informace z daného modelu - uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout - vyslovuje odpovědi na základě dat DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE - propojí digitální zařízení, uvede možná rizika, která s takovým propojením souvisejí	blokově orientovaném programovacím prostředí - události, sekvence, opakování, podprogramy; sestavení programu - kontrola řešení: porovnání postupu s jiným a diskuse o nich - ověřování funkčnosti programu a jeho částí opakovaným spuštěním; nalezení chyby a oprava kódu - nahrazení opakujícího se vzoru cyklem - data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku - hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů - kódování a přenos dat: využití značek, piktogramů, symbolů a kódů pro záznam, sdílení, přenos a ochranu informace - počítačové sítě: propojení technologií, (bez)drátové připojení; internet, práce ve sdíleném prostředí, sdílení dat		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky. Pro vymezený problém, který opakovaně řeší, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data. uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout; vyslovuje odpovědi na otázky,

kteře se týkají jeho osoby na základě dat. Popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti, určí, co k ní již ví. Sestavuje symbolické zápisy postupů. Popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení. Rozpozná opakující se vzory, používá opakování známých postupů. v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky. Pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data. najde a spustí známou aplikaci, pracuje s daty různého typu. Popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie**Vyučovací předmět: Informatika**

Ročník: 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ - získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat - navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu INFORMAČNÍ SYSTÉMY - získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat - sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu - vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich	- data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů - kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastností; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity - informační systémy: informační systém ve škole; uživatelé, činnosti, práva, struktura dat - návrh a tvorba evidence dat: struktura tabulky, typy dat - práce se záznamy, pravidla a omezení, kontrola správnosti a použitelnosti struktury		-

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup - určí problém, který je daným algoritmem řešen - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu - programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné - kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti. Zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek. po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup; určí problém, který je daným algoritmem řešen. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu. Popíše účel informačních systémů, které používá. Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce. Na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 7. ročník

Cíl:

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ - po přečtení jednotlivých kroků algoritmu nebo programu vysvětlí celý postup - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu - programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné - kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu		- v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ - získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat - navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu - vymezí problém a určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; situaci modeluje pomocí grafů, případně obdobných schémat; porovná svůj - navržený model s jinými modely k řešení stejného problému a vybere vhodnější, svou volbu zdůvodní - zhodnotí, zda jsou v modelu všechna data potřebná k řešení problému; vyhledá chybu v modelu a opraví ji DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírá nejvhodnější způsob připojení	- data, informace: sběr (pozorování, jednoduchý dotazník, průzkum) a záznam dat s využitím textu, čísla, barvy, tvaru, obrazu a zvuku; hodnocení získaných dat, vyvozování závěrů - kódování a přenos dat: různé možnosti kódování čísel, znaků, barev, obrázků, zvuků a jejich vlastnosti; standardizované kódy; bit; bajt, násobné jednotky; jednoduché šifry a jejich limity - modelování: schéma, myšlenková mapa, vývojový diagram, ohodnocený a orientovaný graf; základní grafové úlohy - datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů		- vysvětlí známé modely jevů, situací, činností - v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje omezení zabezpečovacích řešení	- správa souborů, instalace aplikací - fungování nových technologií kolem žáka - počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, - struktura a principy internetu - metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová práva - řešení technických problémů: postup při řešení problému s digitálním zařízením – nepropojení program bez odezvy, špatné nastavení		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák po přečtení jednotlivých kroků algoritmu vztahujícího se k praktické činnosti, kterou opakovaně řešil, uvede příklad takové činnosti. Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení. Navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal. Získá z dat informace, interpretuje data z oblastí, se kterými má zkušenosti. Zakóduje a dekoduje jednoduchý text a obrázek. Popíše problém podle nastavených kritérií a na základě vlastní zkušenosti určí, jaké informace bude potřebovat k jeho řešení; k popisu problému používá grafické znázornění. Stanoví podle návodu, zda jsou v popisu problému všechny informace potřebné k jeho řešení. Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu. Pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí. Rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělé osobu. Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 8. ročník

Cíl:

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ALGORITMIZACE PROGRAMOVÁNÍ A - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby - používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu INFORMAČNÍ SYSTÉMY - vymezí problém a určí, jak při jeho řešení využije evidenci dat; na základě doporučeného i vlastního návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat a nastaví pravidla a postupy pro práci se záznamy v evidenci dat	- algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu - programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné - kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu - návrh a tvorba evidence dat: formulace požadavků - struktura tabulky, typy dat - práce se záznamy, pravidla a omezení - kontrola správnosti a použitelnosti struktury,		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
- nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce, aby mohl odpovědět na položenou otázku; využívá funkce pro automatizaci zpracování dat	nastavených pravidel - úprava požadavků, tabulky či pravidel - hromadné zpracování dat: velké soubory dat; funkce a vzorce, práce s řetězcí; řazení, filtrování, vizualizace dat -		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení. Vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešení problém a svůj výběr zdůvodní; upraví daný algoritmus pro jiné problémy, navrhne různé algoritmy pro řešení problému. V blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za ně; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby; používá opakování, větvení programu, proměnné. Ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu. Popíše účel informačních systémů, které používá. Nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce. Na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat.

Vzdělávací oblast: Informační a komunikační technologie

Vyučovací předmět: Informatika

Ročník: 9. ročník

Cíl:

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
ALGORITMIZACE A PROGRAMOVÁNÍ - rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a navrhne a popíše kroky k jejich řešení - vybere z více možností vhodný algoritmus pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - v blokově orientovaném programovacím jazyce vytvoří přehledný program s ohledem na jeho možné důsledky a svou odpovědnost za něj; program vyzkouší a opraví v něm případné chyby - používá opakování, větvení programu, proměnné - ověří správnost postupu, najde a opraví v něm případnou chybu	- algoritmizace: dekompozice úlohy, problému; tvorba, zápis a přizpůsobení algoritmu - programování: nástroje programovacího prostředí, blokově orientovaný programovací jazyk, cykly, větvení, proměnné - kontrola: ověření algoritmu, programu (například změnou vstupů, kontrolou výstupů, opakovaným spuštěním); nalezení chyby (například krokováním); úprava algoritmu a programu - tvorba digitálního obsahu: tvorba programů (například příběhy, hry, simulace, roboti); potřeby uživatelů, uživatelské rozhraní programu; autorství a licence programu; etika programátora	MV – tvorba mediálního sdělení	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy	Poznámky
DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE - popíše, jak funguje počítač po stránce hardwaru i operačního systému; diskutuje o fungování digitálních technologií určujících trendy ve světě - ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu s ohledem na jejich další zpracování či přenos - vybírá nejvhodnější způsob připojení digitálních zařízení do počítačové sítě; uvede příklady sítí a popíše jejich charakteristické znaky - poradí si s typickými závadami a chybovými stavy počítače - dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat; popíše fungování a diskutuje zabezpečovacích řešení	- hardware a software: součásti počítače a principy jejich společného fungování - operační systémy – funkce, typy, typické využití; datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému, komprese a formáty souborů, správa souborů, instalace aplikací; fungování nových technologií kolem žáka - bezpečnost: útoky – cíle a metody útočníků, nebezpečné aplikace a systémy; zabezpečení digitálních zařízení a dat – aktualizace, antivir, firewall, bezpečná práce s hesly a správce hesel, dvoufaktorová autentizace, šifrování dat a komunikace, zálohování a archivace dat - digitální identita: digitální stopa (obsah a metadata) – sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, cookies, sledování komunikace, informace v souboru; sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat, fungování a algoritmy sociálních sítí - počítačové sítě: typy, služby a význam počítačových sítí, fungování sítě – klient, server, switch, IP adresa; struktura a principy internetu; web – fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz, URL, vyhledávač; princip cloudových aplikací; metody zabezpečení přístupu k datům, role a přístupová		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Žák rozdělí problém na jednotlivě řešitelné části a popíše podle návodu kroky k jejich řešení. Navrhne různé algoritmy pro řešení problému, s kterým se opakovaně setkal. Rozlišuje funkce počítače po stránce hardwaru i operačního systému. Ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu. Pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí. Rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se s žádostí o pomoc na dospělou osobu. Dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat.

5.1.6 Prvouka

5.2.6 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- vyučuje se v 1. ročníku 1 hodina a ve 2. a 3. ročníku dvě hodiny týdně
- pozorování a pojmenovávání věcí, jevů a dějů, jejich vzájemných vztahů a souvislostí
- utváří se prvotní ucelený obraz světa
- poznávání sebe i nejbližšího okolí
- seznámení s místně i časově vzdálenějšími osobami i jevy
- vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- všímání si podstatných stránek i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů
- porozumění světu kolem sebe a vnímání základních vztahů ve společnosti
- porozumění soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům
- chápání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

Vzdělávací obsah je členěn do pěti tematických okruhů

Místo, kde žijeme – důraz je kladen na dopravní výchovu, praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků. Žáci se učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti.

Lidé kolem nás – upevňování základů vhodného chování a jednání mezi lidmi, seznámení se se základními právy a povinnostmi. Seznamují se se základními právy a povinnostmi.

Lidé a čas – orientace v dějích a čase.

Rozmanitost přírody - poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Sledují vliv lidské činnosti na přírodu, hledají možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí.

Člověk a jeho zdraví – základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci i první pomoci a o bezpečném chování v různých životních situacích. Poznávání sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena - 2. ročník

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí - 3. ročník

Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Poznávání lidí - 1. ročník

Multikulturní výchova – Princip sociálního smíru a solidarity - 3. ročník

Environmentální výchova – Ekosystémy - 2. ročník

Mezipředmětové vztahy – VV, PČ, M

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

ke kompetenci k učení

- pomáháme řešit a třídit informace podle zvolených nebo zadaných kritérií
- motivujeme žáky pro celoživotní učení
- umožňujeme žákům pozorovat a experimentovat, realizovat vlastní nápady a náměty, porovnávat výsledky a vyvozovat závěry

ke kompetenci k řešení problémů

- umožňujeme žákům pozorovat různé jevy, hledat vysvětlení, provádět pokusy, ověřit výsledky řešení, uplatnění v praxi
- podporujeme práci s encyklopediemi a využívání různých informačních zdrojů

ke kompetenci komunikativní

- vedeme žáky k samostatnému a sebevědomému vystupování a jednání, k efektivní, bezproblémové a bezkonfliktní komunikaci
- vytváříme dostatečný prostor pro vlastní vyjadřování žáků
- důraz klademe na prožitkové vyučování
- podporujeme u žáků prezentaci svých myšlenek a názorů, kladení otázek k věci, vzájemnému se naslouchání a zdůvodňování svých závěrů, vzájemnou radu a pomoc

ke kompetenci sociální a personální

- vedeme žáky k efektivní spolupráci na řešení problémů
- vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel a respektování názorů druhých
- poznávání podstaty zdraví a příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení
- poznání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech
- umožňujeme diskusi
- zařazujeme práci v týmu

ke kompetenci občanské

- motivujeme žáky hledat možnosti aktivního uplatnění ochrany přírody
- vedeme žáky k respektování pravidel
- používáme metodu hraní rolí pro přiblížení různých životních situací a jejich řešení, využíváme prožitkové vyučování

ke kompetenci pracovní

- seznamujeme žáky s různými profesemi, ujasňujeme představy žáků o povolání
- vyžadujeme od žáků zhodnocení vlastní práce i práce spolužáků a návrhy na zlepšení

ke kompetenci digitální

- vedeme žáky k využívání digitálních technologií pro získávání nových informací a poznatků, plánování a realizaci pozorování a pokusů
- žákům je umožněno pomocí digitálních technologií vytvářet učební pomůcky, vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- motivujeme žáky ke kritickému hodnocení přínosu digitálních technologií a k reflexi rizika jejich využívání, vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- vedeme žáky k dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč

5.3.6.1 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Prvouka – 1. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Místo, kde žijeme - vysvětlí cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) Lidé kolem nás - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností Lidé a čas - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Místo, kde žijeme - domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště - škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace - obec (město), místní krajina – poloha v krajině, význačné budovy, dopravní síť Lidé kolem nás - rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, práce fyzická a duševní, zaměstnání - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace - chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům - právo a spravedlnost – práva a povinnosti žáků školy Lidé a čas - orientace v čase a časový řád – určování času, kalendáře, denní režim, roční období - současnost a minulost v našem životě – průběh lidského života, některé státní svátky a významné dny	OSV – Sociální rozvoj - Poznávání lidí	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Rozmanitost přírody - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích Člověk a jeho zdraví - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; zná čísla tísňových linek - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Rozmanitost přírody - rostliny, živočichové – průběh a způsob života, výživa, význam v přírodě a pro člověka - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů Člověk a jeho zdraví - lidské tělo – stavba těla - péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, vhodná skladba stravy, pitný režim; drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní hygiena - návykové látky a zdraví – návykové látky, odmítání návykových látek - osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí; bezpečné chování v silničním provozu; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - čísla tísňového volání - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Místo, kde žijeme

- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- zvládne cestu do školy

Lidé kolem nás

- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům

Lidé a čas

- zná rozvržení svých denních činností
- rozlišuje děj v přítomnosti
- poznává různé lidské činnosti

Rozmanitost přírody

- pozoruje některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny

Člověk a jeho zdraví

- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

5.3.6.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Prvouka – 2. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Místo, kde žijeme - popíše místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) Lidé kolem nás - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností Lidé a čas - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Místo, kde žijeme - domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště - škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace - obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, význačné budovy Lidé kolem nás - rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace - chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům - právo a spravedlnost – práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy Lidé a čas - orientace v čase a časový řád – denní režim, roční období - současnost a minulost v našem životě – průběh lidského života, některé státní svátky a významné dny		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Rozmanitost přírody - pozoruje, popisuje a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě Člověk a jeho zdraví - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá základní způsoby komunikace s operátory tísňových linek - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Rozmanitost přírody - rostliny, houby, živočichové – životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – odpovědnost lidí, ochrana životního prostředí, likvidace odpadů Člověk a jeho zdraví - lidské tělo – životní potřeby člověka, vývoj jedince - péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní a duševní hygiena - návykové látky a zdraví – návykové látky, odmítání návykových látek - osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – čísla tísňového volání - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru)	EV – Environmentální výchova – Ekosystémy OSV – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Místo, kde žijeme

- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- popíše a zvládne cestu do školy

Lidé kolem nás

- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Lidé a čas

- orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- poznává různé lidské činnosti

Rozmanitost přírody

- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny

Člověk a jeho zdraví

- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsahu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; zná čísla tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

5.3.6.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Prvouka – 3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Místo, kde žijeme - vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí - začlení svou obec (město) do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci (městě) Lidé kolem nás - rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností	Místo, kde žijeme - domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště - škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy; riziková místa a situace - obec (město), místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce (města), význačné budovy, dopravní síť - okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany - mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky Lidé kolem nás - rodina – postavení jedince v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, práce fyzická a duševní, zaměstnání - soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace - chování lidí – vlastnosti lidí, pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality; rizikové situace; rizikové chování, předcházení konfliktům - právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy	MKV – Princip sociálního smíru a solidarity	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Lidé a čas - využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti - pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu - uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost Rozmanitost přírody - pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě - provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů	Lidé a čas - současnost a minulost v našem životě – bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - regionální památky – péče o památky - báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj Rozmanitost přírody - látky a jejich vlastnosti – třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým užíváním základních jednotek - voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, význam pro život - nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam - rostliny, houby, živočichové – životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka - rovnováha v přírodě – význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelné pohromy a ekologické katastrofy		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Člověk a jeho zdraví - uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek - reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Člověk a jeho zdraví - lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince - péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim; drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena - návykové látky a zdraví – návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek - osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená – postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry (příčiny a prevence vzniku požárů, ochrana a evakuace při požáru); integrovaný záchranný systém	OSV – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Místo, kde žijeme

- orientuje se v okolí svého bydliště a v okolí školy
- popíše a zvládne cestu do školy

Lidé kolem nás

- rozlišuje role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy
- dodržuje základní pravidla společenského chování
- při setkání s neznámými lidmi se chová adekvátně
- projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům
- pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti

Lidé a čas

- pozná, kolik je hodin; orientuje se v čase
- zná rozvržení svých denních činností
- rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- poznává různé lidské činnosti

Rozmanitost přírody

- pozoruje a na základě toho popíše některé viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích
- pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat
- pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny a pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami
- provede jednoduchý pokus podle návodu

Člověk a jeho zdraví

- uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu; popíše své zdravotní potíže a pocity; zvládá ošetření drobných poranění
- pojmenuje hlavní části lidského těla
- rozezná nebezpečí; dodržuje zásady bezpečného chování; neohrožuje své zdraví a zdraví jiných
- uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu
- chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné; ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek
- reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech

5.1.7 Přírodověda

5.2.7 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována ve 4. ročníku 1 + 1 hodiny týdně a v 5. ročníku 1 + 1 hodiny týdně
- přírodověda se realizuje ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět
- tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat
- vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, v přírodovědě se realizují dva tematické okruhy jako základní - Rozmanitost přírody a Člověk a jeho zdraví
- další tematické okruhy se podle potřeby propojují - Místo, kde žijeme
 - Lidé kolem nás
 - Lidé a čas

Místo, kde žijeme

- okolní krajina (místní oblast, region) - zemský povrch, vodstvo, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí
- důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově)

Lidé kolem nás

- soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie, obchod, firmy
- chování lidí - pravidla slušného chování, ohleduplnost, etické zásady, zvládání vlastní emocionality, rizikové situace a chování, předcházení konfliktům (ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí - soužití a chování lidí)
- základní lidská práva, práva a povinnosti žáků
- vlastnictví - majetek, rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti, způsoby placení, reklamace, banky, úspory, půjčky, seznámení se světem financí

- základní globální problémy, problémy konzumní společnosti a sociální problémy, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí, technika
- problémy v nejbližším přírodním prostředí a popř. návrh pro zlepšení životního prostředí

Lidé a čas

- orientace v dějích a čase - jak a proč se čas měří, čas jako fyzikální veličina, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období
- základní význam chráněných částí přírody
- současnost a minulost v našem životě, postup od nejznámějších událostí

Rozmanitost přírody

- Země jako planeta sluneční soustavy, součást vesmíru, čas, střídání ročních období, vznik a vývoj života
- rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody
- rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla
- vztahy mezi organismy, třídění organismů (jednoduché klíče)
- rovnováha v přírodě
- vliv lidské činnosti na přírodu, ochrana přírody a životního prostředí, likvidace odpadů, živelné pohromy, ekologické katastrofy
- rizika v přírodě - rizika spojená s ročními obdobími a sezónními činnostmi, mimořádné události způsobené přírodními vlivy a ochrana před nimi
- praktické pozorování okolní krajiny (přírody), názorných pomůcek, provádění pokusů

Člověk a jeho zdraví

- lidské tělo, biologické a fyziologické funkce a potřeby člověka, vývoj jedince, základy lidské reprodukce
- péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, hygiena, správná výživa, uchovávání potravin, pitný režim, prevence nemocí a úrazů, poskytování první pomoci
- zdraví - stav bio- psycho- sociální rovnováha života, důležitá hodnota v životě člověka

- odmítání návykových látek, závislosti, nebezpečí prostřednictvím elektronických médií
- odpovědnost člověka za své zdraví (i zdraví jiných), bezpečné chování a vzájemná pomoc v různých životních situacích (rizikové situace v dopravě), ohleduplné chování, mezilidské vztahy
- přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví, čísla tísňového volání
- mimořádné události a rizika ohrožení, integrovaný záchranný systém
- řešení modelových situací

Mezipředmětové vztahy – ČJ, VV, VL

Organizace

- žáci pracují většinou ve třídě a využívají různé formy práce, popř. pracují v přírodě
- potřebné vědomosti a dovednosti získávají především prací s dostupnými vyučovacími pomůckami, obrázky, knihami, encyklopediemi a podle možností využívají internet a návštěvy knihovny
- pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnost lidí, hrají určené role, řeší modelové situace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

ke kompetenci k učení

- umožňujeme žákům používat vhodné učební pomůcky, metody, encyklopedie a odbornou literaturu, pozorovat přírodu, řešit situace, hrát určené role...
- podporujeme získávání nových informací

ke kompetenci k řešení problémů

- zařazujeme metody, při kterých docházíme k objevům, řešením a závěrům
- prohlubujeme orientaci v problematice peněz a cen a nabádáme k odpovědnému spravování osobního rozpočtu

ke kompetenci komunikativní

- vedeme žáky k používání správné terminologie, k vyjadřování svých myšlenek, poznatků, dojmů a názorů

- podporujeme rozšiřování slovní zásoby
- vedeme žáky k samostatnému vystupování a jednání, k efektivní a bezkonfliktní komunikaci, k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií

ke kompetenci sociální a personální

- podporujeme poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, kulturní a tolerantní chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, plnění povinností a společné úkoly
- podporujeme zájem žáka o to, v čem by v budoucnu mohl uspět

ke kompetenci občanské

- budujeme ohleduplný vztah k přírodě i kulturním výtvorům a vedeme k hledání možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně
- vedeme k poznávání podstaty zdraví i příčin jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení (k odpovědnosti za své zdraví - důležitá hodnota v životě člověka)
- podporujeme poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

ke kompetenci pracovní

- umožňujeme pozorovat, manipulovat a experimentovat, využívat pomůcky, vybavení a techniku, vedeme ke správnému dodržování obecných pravidel bezpečnosti
- vedeme k utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti

ke kompetenci digitální

- vedeme k vyhledávání informace, k volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- podporujeme využívání digitální technologie ke zjednodušení postupů a zkvalitnění výsledků práce

5.3.7.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Přírodověda – 4. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Rozmanitost přírody - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionu, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy - porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi - rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy, základní společenstva - rostliny, houby, živočichové - znaky života, životní potřeby a projevy, průběh a způsob života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- zkoumá základní společenstva vyskytující se v nejbližším okolí a pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- zvládá péči o pokojové rostliny
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami

5.3.7.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Přírodověda – 5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Člověk a jeho zdraví - využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého způsobu života - rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou - účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob - předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek - uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	- lidské tělo - stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka, pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, základy lidské reprodukce, vývoj jedince - péče o zdraví - zdravý životní styl, denní režim, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenosné, ochrana před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV/AIDS), drobné úrazy a poranění, prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních, osobní, intimní a duševní hygiena - návykové látky, závislosti a zdraví - návykové látky, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií - osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění a zajistí lékařskou pomoc Rozmanitost přírody - objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činností člověka - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	v rizikovém prostředí, označování nebezpečných látek; bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky; předcházení rizikovým situacím v dopravě a v dopravních prostředcích (bezpečnostní prvky), šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích - přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví - služby odborné pomoci, čísla tísňového volání, správný způsob volání na tísňovou linku - mimořádné události a rizika s nimi spojená - postup v případě ohrožení (varovný signál, evakuace, zkouška sirén); požáry, povodně, integrovaný záchranný systém - látky a jejich vlastnosti - třídění látek, změny látek a skupenství, vlastnosti, porovnávání látek a měření veličin s praktickým využíváním základních jednotek - voda a vzduch - výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život - nerosty a horniny, půda – některé hospodářsky významné horniny a nerosty, zvětrávání, vznik půdy a její význam		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období - zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat	- vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období - životní podmínky - rozmanitost podmínek života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi; podnebí a počasí - ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody - odpovědnost lidí, ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy a ekologické katastrofy		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Člověk a jeho zdraví

- uplatňuje základní znalosti, dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu
- rozlišuje jednotlivé etapy lidského života
- uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události
- uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro cyklisty; správně vyhodnotí jednoduchou dopravní situaci na hřišti
- odmítá návykové látky
- ošetří drobná poranění a v případě nutnosti zajistí lékařskou pomoc

Rozmanitost přírody

- na jednotlivých příkladech poznává propojenost živé a neživé přírody
- popíše střídání ročních období
- pozoruje přizpůsobení organismů prostředí
- chová se podle zásad ochrany přírody a životního prostředí
- popisuje vliv činnosti lidí na přírodu a jmenuje některé činnosti, které přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují
- provádí jednoduché pokusy se známými látkami

5.1.8 Vlastivěda

5.2.8 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována ve 4. ročníku 2 hodiny týdně a v 5. ročníku 2 hodiny týdně
- vlastivěda se realizuje ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět
- tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví, bezpečí a dalších témat
- vzdělávací obsah je rozdělen na pět tematických okruhů, ve vlastivědě se realizují tři vybrané okruhy

Místo, kde žijeme

- poznávání okolí, domova a života ve společnosti
- praktické poznávání místních a regionálních skutečností, utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově)
- postupné rozvíjení kladného vztahu k místu bydliště, k naší zemi, probudit národní cítění
- získávání nových vědomostí o České republice a některých státech Evropy
- ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí - okolní krajina, Evropa a svět

Lidé kolem nás

- chápání organizace života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti
- postupné osvojování a upevnění základů vhodného chování a jednání mezi lidmi
- uvědomování si významu a podstaty pomoci a solidarity mezi lidmi, úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen
- poznávání kultury lidí, podpora ochrany životního prostředí
- seznamování se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy ve společnosti i ve světě
- směřování k výchově budoucího občana demokratického státu

- ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí - soužití a chování lidí

Lidé a čas

- orientace v dějích a čase, postupu událostí a v utváření historie věcí a dějů
- uvědomování si, jak se život a věci vyvíjí a k jakým dochází změnám v čase
- snaha o vyvolání zájmu u žáků samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z historie a současnosti
- vychází se od nejznámějších událostí až ke složitějším okamžikům v historii naší země

Organizace

- žáci pracují většinou ve třídě a využívají různé formy práce
- potřebné vědomosti a dovednosti získávají především prací s dostupnými vyučovacími pomůckami, knihami, encyklopediemi a podle možností využívají internet, návštěvy knihovny a muzea
- pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnost lidí, hrají určené role, řeší modelové situace

Průřezová témata

VMEGS – Jsme Evropané - 4. ročník

VDO– Formy participace občanů v politickém životě - 4. ročník

VMEGS – Objevujeme Evropu a svět - 5. ročník

VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - 5. ročník

Mezipředmětové vztahy – ČJ, VV, PŘ

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

ke kompetenci k učení

- podněcujeme k získávání a prohlubování nových poznatků o bydlišti a regionu (k vyhledávání regionálních zvláštností), naší zemi
- užíváme správnou terminologii a symboliku, podporujeme rozvíjení paměti žáků
- učíme žáky porozumět světu kolem sebe, vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět současnému způsobu života, jeho přednostem i problémům - včetně situací ohrožení
- podporujeme vnímání současnosti jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti

- vedeme k orientaci ve světě informací a k časovému a místnímu propojování historických, zeměpisných a kulturních informací

ke kompetenci k řešení problémů

- vedeme k utváření ohleduplného vztahu k přírodě i kulturním výtvorům a k hledání možnosti aktivního uplatnění při jejich ochraně
- pracujeme s odbornou literaturou, encyklopediemi, využíváme internet, různé učební pomůcky...
- umožňujeme každému zažít úspěch
- učíme se orientovat v základních formách vlastnictví, řešíme modelové situace

ke kompetenci komunikativní

- využíváme časové údaje při řešení různých situací, rozlišujeme děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti
- vedeme k ověřování výsledků
- podněcujeme k argumentaci, diskusi, dbáme na rozšiřování slovní zásoby
- podporujeme vlastní projev, samostatné a sebevědomé vystupování a jednání k efektivní a bezkonfliktní komunikaci i v méně běžných situacích
- vedeme k bezpečné komunikaci prostřednictvím elektronických médií
- vytváříme příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů a jiných forem záznamů

ke kompetenci sociální a personální

- rozlišujeme vztahy mezi lidmi, národy
- odvozujeme význam a potřebu různých povolání a pracovních činností
- vyvodíme pravidla pro soužití lidí
- podporujeme poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi, kulturní a tolerantní chování a jednání na základě respektu a společně vytvořených a přijatých nebo obecně uplatňovaných pravidel soužití, plnění povinností a společné úkoly
- vytváříme heterogenní pracovní skupiny
- vedeme k poznávání a upevňování preventivního chování, účelného rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví a bezpečnosti druhých, včetně chování při mimořádných událostech

ke kompetenci občanské

- vyjmenujeme některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události v místním regionu
- projevujeme toleranci k přirozeným odlišnostem lidské společnosti
- umožňujeme podílet se při hodnocení činností nebo jejich výsledků a vedeme k hodnocení vlastních výsledků
- podporujeme přirozené vyjadřování pozitivních citů ve vztahu k sobě i okolnímu prostředí

ke kompetenci pracovní

- podporujeme utváření pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- uplatňujeme elementární poznatky o lidské společnosti, soužití a o práci lidí, na příkladech porovnáváme minulost a současnost
- umožňujeme prezentaci námětů, názorů, zkušeností
- vedeme k plánování úkolů a postupů
- zadáváme úkoly pro spolupráci

ke kompetenci digitální

- vedeme žáky k vhodnému využívání digitálních technologií pro získávání nových informací, k využívání digitálních map a navigací, dáváme žákům prostor k plánování
- žákům je umožněno pomocí digitálních technologií vytvářet učební pomůcky, vedeme žáky k respektování autorských práv při využívání obrázků, videí a informací
- klademe důraz na uvědomění si významu digitálních technologií pro lidskou společnost
- motivujeme žáky ke kritickému zhodnocení přínosu digitálních technologií a k reflexi rizika jejich využívání, vedeme žáky ke zdravému používání online technologií, k uvědomění si zdravotních rizik, která mohou nastat při jejich dlouhodobém používání, a k jejich předcházení, např. zařazováním relaxačních chvil
- vedeme žáky k předcházení situacím s negativním dopadem na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních, dodržování pravidel chování při interakci v digitálním prostředí, k ochraně osobních údajů a k uvědomění si, které údaje je vhodné, a naopak nevhodné o sobě zveřejňovat a proč

5.3.8.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Vlastivěda – 4. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Místo, kde žijeme - určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu - určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě - vyhledává typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam - rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam - rozlišuje mezi náčrtky, plány a základními typy map, vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky Lidé kolem nás - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)	- obec (město), místní krajina - její části, poloha v krajině, minulost a současnost obce, význačné budovy, dopravní síť (plán obce, práce s mapou, bezpečný pohyb, rozvíjení kladného vztahu k místu bydliště a okolí) - okolní krajina (místní oblast, region) – zemský povrch a jeho tvary, vodstvo na pevnině, rozšíření půd, rostlinstva a živočichů, vliv krajiny na život lidí, působení lidí na krajinu a životní prostředí, orientační body a linie, světové strany - regiony ČR - Praha a vybrané oblasti ČR - naše vlast - domov, krajina, národ, základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly - mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky - rodina – příbuzenské a mezigenerační vztahy, život a funkce rodiny, fyzická a duševní práce, zaměstnání	VDO – Formy participace občanů v politickém životě VDO – Občan, občanská společnost a stát VMEGS - Jsme Evropané	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už nemohou tolerovat Lidé a čas - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahu mezi ději a mezi jevy - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - využívá knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti	- soužití lidí - mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie; - orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období - současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny - regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Místo, kde žijeme

- popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje
- orientuje se na mapě České republiky, určí světové strany
- řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě
- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- uvede pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti regionu, ve kterém bydlí
- pozná státní symboly České republiky

Lidé kolem nás

- dodržuje pravidla pro soužití ve škole, v rodině, v obci (městě)
- rozpozná nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých
- uvede základní práva dítěte, práva a povinnosti žáka školy

Lidé a čas

- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji
- vyjmenuje nejvýznamnější kulturní, historické a přírodní památky v okolí svého bydliště

5.3.8.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Vlastivěda – 5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Místo, kde žijeme - rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách Evropy - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích Lidé kolem nás - orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy Lidé a čas - pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahu mezi ději a mezi jevy - rozezná současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifík	- Evropa a svět - kontinenty, evropské státy, EU, cestování - mapy obecně zeměpisné a tematické - obsah, grafika, vysvětlivky - základní globální problémy - významné sociální problémy, problémy konzumní společnosti, nesnášenlivost mezi lidmi, globální problémy přírodního prostředí - vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky - orientace v čase a časový řád – určování času, čas jako fyzikální veličina, dějiny jako časový sled událostí, kalendáře, letopočet, generace, denní režim, roční období - současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života, státní svátky a významné dny	VMEGS - Objevujeme Evropu a svět VDO - Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik - využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek	- regionální památky - péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost - báje, mýty, pověsti – minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Místo, kde žijeme

- má základní znalosti o České republice a její zeměpisné poloze v Evropě
- sdělí poznatky a zážitky z vlastních cest

Lidé kolem nás

- používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu jednoduchého nákupu a vrácené peníze
- porovná svá přání a potřeby se svými finančními možnostmi, uvede příklady rizik půjčování peněz
- sestaví jednoduchý osobní/rodinný rozpočet, uvede příklady základních příjmů a výdajů

Lidé a čas

- rozeznává rozdíl mezi životem dnes a životem v dávných dobách
- uvede významné události, které se vztahují k regionu a kraji

5.1.9 Dějepis

5.2.9 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět **dějepis** se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k:

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému

Průřezová témata

VDO – Občanská společnost a škola - 9. ročník

VMEGS – Evropa a svět nás zajímá - 7. ročník

MKV – Kulturní difference - 7. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

ke kompetenci k učení

- zadáváme úkoly, při kterých žáci vyhledávají a kombinují informace z různých zdrojů
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- zadáváme úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vedeme k zamyšlení nad historickým vývojem

ke kompetenci k řešení problémů

- zařazujeme rozmanité aktivity
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením

- vedeme ke kritickému myšlení a logickému uvažování

ke kompetenci komunikativní

- vedeme žáky k přesnému a výstižnému vyjadřování
- zařazujeme do výuky diskuzi
- vedeme žáky k věcnému argumentování
- vedeme žáky k práci s různými typy textů
- vedeme k využívání informačních a komunikačních prostředků

ke kompetenci sociální a personální

- vytváříme příznivé klima třídy
- dodáváme žákům sebedůvěru

ke kompetenci občanské

- reflektujeme při výuce společenské i přírodní dění
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních

ke kompetenci pracovní

- požadujeme dodržování dohodnuté kvality práce
- umožňujeme žákům vzájemně si radit a pomáhat
- vedeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi

ke kompetenci digitální

- vedeme žáky k účelnému získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky k volbě a účelnému využívání vhodných digitálních technologií při plánování, realizaci a hodnocení činností s digitálními historickými zdroji, prameny a programy
- seznamujeme žáky s různými možnostmi, jak komunikovat činnosti a výsledky práce s digitalizovanými historickými reáliemi prostřednictvím různých digitálních technologií a nástrojů pro komunikaci a sdílení
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení přínosu a rizik užívání digitálních technologií

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
– uveďte konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků – orientuje se na časové ose a v historické mapě – řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu – dokáže pracovat s pojmy prostor, čas – uveďte příklady zdrojů informací o minulosti – pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány	<u>Člověk v dějinách</u> • Úvod do studia dějepisu • Význam zkoumání dějin • Získávání informací o dějinách • Historické prameny • Historický čas a prostor		archivy, muzea, knihovny v regionu
– rozpozná vývojová stadia člověka – charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu	<u>Počátky lidské společnosti (Pravěk)</u> Starší doba kamenná • způsob života jednotlivých vývojových typů člověka		
– pochopí podmínky a důsledky přechodu k zemědělství – objasní význam zemědělství, dobytkářství – pochopí podmínky vzniku řemesel	Mladší doba kamenná • způsob života a obživy • počátky řemesel		
– pochopí důsledky oddělení řemesel od zemědělství jako podmínky pro rozvoj obchodu – objasní význam zpracování kovů pro lidskou	Doba kovů • rozvoj řemesel a obchodu • zánik rodové společnosti		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
společnost			
– uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa ⇒ chápe kulturní rozmanitost světa	Naše země v období pravěku Shrnutí		
– rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací – lokalizuje a charakterizuje nejstarší starověké státy – seznámí se s podstatou společenského uspořádání jednotlivých starověkých států – seznámí se s projevy náboženských představ – porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech	<u>Nejstarší civilizace (Starověk)</u> Oblasti starověkého východu • Mezopotámie • Egypt • Indie, Čína • Kulturní odkaz starověkých civilizací Shrnutí		
– porovná formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech – vysvětlí podstatu antické demokracie – chápe přínos řecké civilizace pro rozvoj evropské kultury, uvede příklady – uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví	<u>Kořeny Evropské kultury</u> Antické Řecko • kořeny řecké civilizace • archaické a klasické období • Makedonie a helénismus • Kulturní odkaz antického Řecka		zdůraznit přínos řecké a římské civilizace – ve světové kultuře
– chápe podstatu různých forem státní moci – získá představu o životě a jednání osobností a společenských skupin	Antický Řím • království • republika		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
– dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky – uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy – uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, demonstruje zrod křesťanství	• císařství • počátky křesťanství • římská kultura a její odkaz • rozpad římské říše • Střední Evropa a její styky s antickým Středomořím Shrnutí Opakování učiva 6. ročníku		

Pomůcky: učebnice, mapy, dějepisné atlasy, nástěnné tabule, obrazové encyklopedie, pracovní sešity, soubory diapositivů, videokazety, DVD, fonetické pomůcky, historická beletrie, soubory modelů archeologických nálezů, soubory historických pojmů, obrázkový materiál, ...

Nástroje: podle možnosti návštěvy muzejních expozic, výstav a galerií

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák:

- chápe význam dějin jako možnost poučit se z minulosti
- rozliší základní rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí
- podle obrázků popíše pravěká zvířata, způsob jejich lovu, zbraně, předměty denní potřeby a kultovní předměty
- uvědomuje si souvislosti mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států
- popíše život v době nejstarších civilizací

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
– osvojí si periodizaci středověku – popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace, vzniku států – seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, formování národních států – ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti – uvědomí si obohacení Evropy kulturními podněty z Orientu – vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka – objasní situaci Velké Moravy, vnitřní vývoj českého státu a jejich postavení v Evropě – uvědomí si duchovní odkaz patronů českých zemí – seznámí se se státopornou úlohou panovnických dynastií – chápe konflikty mezi světskou a církevní mocí – uvede příklady románské kultury	<u>Křesťanství a středověká Evropa</u> Raný středověk • nový etnický obraz Evropy • feudalismus - struktura středověké společnosti, funkce jednotlivých vrstev • Byzantská, Arabská a Franská říše • křesťanství a islám • první státní útvary na našem území • český stát v době knížecí • vznik českého království • formování prvních státních celků v Evropě • boj mezi mocí světskou a církevní • křížové výpravy • románská kultura a životní styl raného středověku Shrnutí	Výchova k myšlení v Evropských a globálních souvislostech - Evropa a svět nás zajímá-	Důraz na české patrony

Výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
– učí se chápat změny politické, hospodářské, sociální a kulturní – seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě – učí se charakteristice dobového životního stylu z hlediska sociálního i etnického – uvede příklady gotické kultury – seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci – učí se chápat historický rozměr pojmů tolerance a intolerance – vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život	Vrcholný středověk • rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam • český stát za vlády posledních Přemyslovců • nástup Lucemburků a vláda Karla IV. • gotická kultura a životní styl jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku • konflikt mezi Anglií a Francií • kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách Shrnutí		Hus – různá interpretace histor. osobnosti
– uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí – popíše průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky – seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí – vysvětlí znovuoobjevení antického ideálu člověka – rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede příklady významných kulturních památek	<u>Objevy a dobývání. Počátky nové doby</u> • doba poděbradská • doba jagellonská • Zámořské objevy a počátky dobývání světa • Renesance a humanismus Shrnutí Opakování 7. ročníku	Multikulturní výchova -Kulturní difference-	

Pomůcky: viz. 6. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák:

- uvede první státní útvary na našem území
- uvede základní informace z období počátků českého státu
- popíše úlohu a postavení církve ve středověké společnosti
- charakterizuje příčiny, průběh a důsledky husitského hnutí
- rozeznává období rozkvětu českého státu v době přemyslovské a lucemburské
- uvede nejvýraznější osobnosti přemyslovského a lucemburského státu
- popíše důsledky objevných cest a poznávání nových civilizací pro Evropu
- uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
- pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Dějepis
Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
– osvojí si periodizaci novověku – seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli – vysvětlí nové myšlenky žádající reformu církve – chápe podstatu pojmů absolutní moc, absolutismus – objasní postavení českého státu v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy - rozdělení na katolický a reformační blok – chápe důsledky náboženské nesnášenlivosti – objasní příčiny a důsledky třicetileté války, posoudí její důsledky – osvojí si pojmy parlamentarismus a konstituční monarchie, uvede příklady z evropských dějin – učí se rozpoznávat projevy barokní kultury, uvede představitele a významné barokní památky – seznámí se se situací českých zemí a vybraných evropských zemí po třicetileté válce – chápe význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu – ujasní si pojem osvětský absolutismus	<u>Objevy a dobývání. Počátky nové doby</u> • náboženská reformace a její šíření Evropou • počátky absolutních monarchií • expanze Turků • český stát v předbělohorských poměrech • třicetiletá válka • občanská válka v Anglii • baroko a životní styl • upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce • Osvícenství – rozvoj vzdělanosti • české země za vlády Marie Terezie a Josefa II.		Začátek školního roku – opakování středověku

Výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
– uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie	• situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie		
– chápe pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu – objasní souvislost mezi událostmi VFR a napoleonských válek a rozbitím starých společenských struktur v Evropě – vysvětlí podstatné změny, které charakterizují modernizaci společnosti ve vybraných zemích a u nás (politické, ekonomické, sociální, kulturní) – vysvětlí rozdílné tempo modernizace, prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých zemí včetně důsledků této nerovnoměrnosti – uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na životní prostředí – chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů – porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů – seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození, uvědomí si význam obrozeneckých snah významných osobností	<u>Modernizace společnosti</u> • boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických • Velká francouzská revoluce, její vliv na Evropu a svět • napoleonské války a jejich důsledky • průmyslová revoluce a její důsledky • sociální otázka - modernizace společnosti, změna sociální struktury • národní a osvobozenecká hnutí v Evropě • utváření novodobého českého národa • rok 1848 v Evropě a v Čechách – politické, sociální a národnostní problémy		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
– uvědomí si dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran – chápe emancipační hnutí českého národa jako výrazný projev dané doby (snaha ohrožující existenci mnohonárodnostní monarchie) – seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků – chápe historický rozměr pojmu rasismus – charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií	• postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol., • základní rysy české politiky • politické proudy (konzervatismus, liberalismus, demokratismus, socialismus), politické strany, boj za občanská práva a ústavu • procesy sjednocování v Německu a v Itálii • občanská válka v USA • Konflikty mezi velmocemi a kolonialismus • Kulturní rozrůzněnost doby		
– demonstruje zneužití techniky v první světové válce a její důsledky	<u>Moderní doba</u> • První světová válka a její důsledky (sociální, politické, kulturní) Shrnutí, opakování 8. roč.		

Pomůcky: viz. 6. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák:

- uvede zásadní historické události v naší zemi v daném období
- pojmenuje nejvýraznější osobnosti českých dějin v novověku
- uvede základní historické události v naší zemi v 19. století
- vyjmenuje nejvýznamnější osobnosti českých dějin 19. století
- uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vzdělávací oblast: Dějepis

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
– učí se chápat 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek – učí se chápat okolnosti vzniku samostatného Československa, její vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky – zhodnotí vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí Československa – zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech – uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby – uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu, rozpozná jejich destruktivní sílu – charakterizuje totalitní systémy a příčiny jejich nastolení, důsledky jejich existence pro svět – chápe historický rozměr pojmů nacionalismus, extremismus, agrese – učí se vnímat rozmanitost projevů kultury a přínos národní a evropské kultury k tomuto odkazu – seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou Československa v období druhé republiky, protektorátu	<u>Moderní doba</u> Svět po I. světové válce • Nové uspořádání Evropy, úloha USA • vznik Československa, jeho hospodářsko-politický vývoj, sociální a národnostní problémy • mezinárodně politická a hospodářská situace ve 20. - 30. letech • Totalitní systémy – komunismus, fašismus, nacismus a důsledky pro Československo a svět • první projevy fašistické agrese • kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války • cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky • Protektorát Čechy a Morava	Výchova demokratického občana (VDO) -Občanská společnost a škola-	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
– rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů – demonstruje zneužití techniky ve druhé světové válce a její důsledky – na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv – učí se účtě k odkazu účastníků odboje – učí se chápat poválečný vývoj Československa, který vyústil v únorové události 1948 – chápe možnost různé interpretace historických faktů a nutnost kritického přístupu k interpretacím	Druhá světová válka a její důsledky • průběh války • domácí a zahraniční odboj • vývoj Protektorátu za války • holocaust • politické, ekonomické a mocenské důsledky války • mezinárodní konference a poválečné uspořádání světa • poválečné Československo v letech 1945 – 1948 • únorový převrat 1948 Shrnutí		
– vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků – vysvětlí důvody a uvede příklady hospodářské a vojenské spolupráce zemí – posoudí postavení rozvojových zemí – seznámí se s postavením Československa v mezinárodních souvislostech – učí se rozpoznávat znaky totalitní společnosti	<u>Rozdělený a integrující se svět (2. pol. 20. století)</u> • studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků reprezentovaných supervelmocemi • rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět • Vývoj Československa v 50. letech, projevy sovětizace • politické, hospodářské, sociální a ideologické soupeření supervelmocí		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, projekty, kurzy	Poznámky
– uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých – seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968) – učí se chápat postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů – seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik České republiky – chápe podstatu demokratického režimu – vliv médií na každodenní život a politické dění – ujasnění si začlenění ČR do integračního procesu (vstup do EU) – hrozba terorismu – prokáže základní orientaci v problémech současnosti	• vnitřní situace v zemích východního bloku (krizové projevy, na vybraných příkladech srovnání s charakteristikou západních zemí) • vývoj Československa v 60. - 80. letech • krize sovětského impéria a „perestrojka“ • obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ • rozpad Československa, vznik České republiky • technika, věda, kultura a sport ve 2. pol. 20. stol. • evropská integrace, globalizace a problémy současnosti Shrnutí Opakování 9. ročníku		

Pomůcky: viz. 6. ročník

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák:

- uvede příčiny a politické, sociální a kulturní důsledky 1. světové války

- uvede základní informace o vzniku samostatné Československé republiky
- popíše průběh a důsledky 2. světové války a politický a hospodářský vývoj v poválečné Evropě
- chápe význam událostí v roce 1989 a vítězství demokracie v naší vlasti

5.1.10 Výchova k občanství

5.2.10 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast předmětu

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život
- vedení k sebepoznávání
- úctě k vlastnímu národu i k jiným národům
- uplatňování aktivního přístupu k ochraně zdraví, života, majetku při běžných, rizikových i mimořádných událostech i poznávání otázek obrany státu
- orientace v aktuálním dění v ČR, EU, NATO a ve světě
- orientace v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci

Časová dotace

- 6. – 9. ročník
- 1 vyučovací hodina týdně

Místo realizace

- třída
- knihovna
- učebna PC
- prostory i mimo školu

Průřezová témata

OSV OR – Sebeznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace - 8. ročník

OSV SR – Poznávání lidí, mezilidské vztahy - 6. ročník

VDO – Občan, občanská společnost a stát - 8. ročník

VDO – Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - 8. ročník

VMEGS – Jsme Evropané - 9. ročník

MKV – Lidské vztahy - 8. ročník

MDV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - 7. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Vyučující využije všech forem a metod práce k tomu, aby bylo dosaženo požadovaných kompetencí.

Formy a metody realizace

- vyučovací hodina: skupinové vyučování, diskuse, výklad, reprodukce textu, samostatná práce, soutěže, testy, dramatizace, projekty, PC, video
- beseda
- dotazníky, rozhovory

Kompetence

ke kompetenci k učení

- vybíráme a využíváme vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojujeme získané poznatky do širších celků, nalézáme souvislosti
- získané poznatky hodnotíme, třídíme a vyvozujeme z nich závěry

ke kompetenci řešení problémů

- tvořivě přistupujeme k řešení problému, vyhledáváme vhodné informace, pracujeme s nimi

ke kompetenci komunikativní

- formulujeme a vyjadřujeme své myšlenky a názory souvisle a kultivovaně
- učíme se naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagovat

ke kompetenci sociální a personální

- učíme se spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchat a pomáhat

- tvoříme dobré mezilidské vztahy

ke kompetenci sociální a personální

- učíme se spolupracovat v týmu, vzájemně si naslouchat a pomáhat
- tvoříme dobré mezilidské vztahy

ke kompetenci občanské

- seznamujeme se legislativou a obecnými morálními zákony

ke kompetenci pracovní

- vedeme efektivitě při organizování vlastní práce

ke kompetenci digitální

- vedeme žáky k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu
- vedeme žáky ke kritickému hodnocení přínosu a rizik užívání digitálních technologií
- seznamujeme žáky s novými technologiemi, kriticky zhodnocujeme jejich přínos i rizika spojená s jejich využíváním
- vedeme žáky k rozvíjení a uplatňování odpovědného chování a jednání v digitálním světě
- podporujeme utváření a rozvíjení etického a právního povědomí pro situace v digitálním prostředí

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství

Ročník: 6.

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, exkurze, kurzy	Poznámky
- orientuje se v kalendáři, k jednotlivým obdobím roku přiřazuje význačné události, svátky, tradice, pranostiky - uvede příklady typických zvyklostí a tradic - vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny pro zdravý vývoj dítěte - rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení - dokáže objasnit pojmy "náhradní rodinná péče", "adopce", "pěstounská péče" - objasní potřebu vzdělanosti - objasní význam pravidel pro soužití v menších skupinách, je schopen tato pravidla navrhnout a	<u>Člověk ve společnosti</u> Život v čase • čas a jeho měření • kalendář a pranostiky • čas svátků Život v rodině • postavení v rodině • role členů • podoby a funkce rodiny • vztahy v rodině • komunikace v rodině Naše škola • život ve škole • práva a povinnosti žáků • význam a činnost žákovské samosprávy • vklad vzdělání pro život	OSV SR - poznávání lidí, mezilidské vztahy	

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, exkurze, kurzy	Poznámky
uplatňovat - vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi - rozpozná projevy porušování dětských práv, šikany a násilného chování, ví, jak se zachovat a kam se obrátit s žádostí o pomoc - uvede příklady památných míst obce a regionu a vysvětlí, k jakým událostem či osobnostem se vážou - chová se šetrně ke kulturním památkám a přírodním objektům - zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu vystupuje - posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v obci - na příkladech vyloží pojem vlastenectví a rozliší projevy vlasteneckých pocitů od projevů nacionalismu - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání - vysvětlí pojem národa z hlediska své přináležitosti	Život mezi lidmi • společenská pravidla a normy • základní lidská práva a práva dítěte, jejich ochrana • šikana, diskriminace Naše obec, region, kraj • domov, bydliště • zajímavá a památná místa • významní rodáci • místní tradice • ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku • důležité instituce Naše vlast • pojem vlasti a vlastenectví • zajímavá a památná místa • státní symboly • státní svátky a významné dny • státní občanství ČR		

Výstup	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy, projekty, exkurze, kurzy	Poznámky
k českému národu a českému státu - určí významné historické mezníky v dějinách národa - určí zajímavá a památná místa našeho státu - uvede příklady významných osobností, které proslavily náš národ - určí význačná díla z oblasti kultury	Národ • kořeny národa, historie národa • národní bohatství • významné osobnosti a co nás proslavilo <u>Člověk, stát a právo</u> • státní správa a samospráva • orgány a instituce státní správy a samosprávy, jejich úkoly		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák:

- respektuje
- chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Výchova k občanství
 Ročník: 7.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích - rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zajímá tolerantní postoje k menšinám - rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti - přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí - posoudí význam ochrany lidských práv a svobod	<u>Člověk ve společnosti</u> Naše škola • život ve škole • práva a povinnosti žáků Vztahy mezi lidmi • mezilidská komunikace • konflikty v mezilidských vztazích • problémy lidské nesnášenlivosti Zásady lidského soužití • pravidla chování Naše vlast • Vlastenectví • Národnostní menšiny <u>Člověk, stát a právo</u> Lidská práva • základní lidská práva, jejich ochrana • úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech • poškozování lidských práv		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady - na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení	<u>Člověk ve společnosti</u> Kulturní život • významné osobnosti našeho státu • rozmanitost kulturních projevů • kulturní hodnoty • kulturní tradice • kulturní instituce • masová kultura • prostředky komunikace <u>Mezinárodní vztahy, globální svět</u> Globalizace • Významné globální problémy <u>Člověk, stát a hospodářství</u> Vlastnictví a majetek • formy vlastnictví • hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana • hospodaření s majetkem a různými formami vlastnictví Peníze • hospodaření s penězi	MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje	• formy placení • rozpočet a jeho typy		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák:

- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie
- respektuje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti
- vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů

Vyučovací předmět: Výchova k občanství

Ročník: 8.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života - posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek - kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru - rozpozná projevy masové nesnášenlivosti a vysvětlí, k jakým	<u>Člověk jako jedinec</u> Podobnost a odlišnost lidí • Projevy chování • Rozdíly v prožívání, myšlení a jednání • Osobní vlastnosti a schopnosti • Charakter • Vrozené předpoklady • Osobní potenciál Vnitřní svět člověka • Vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí • Systém osobních hodnot • Sebehodnocení • Stereotypy v posuzování lidí Osobní rozvoj • Životní cíle a plány • Životní perspektiva • Adaptace na životní změny, sebezměna • Význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	OSV OR- sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
důsledkům může vést - zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi - vysvětlí, proč je důležitá vzájemná solidarita mezi lidmi v situacích ohrožení (záplavy, požáry...) - respektuje odlišné názory či zájmy lidí i odlišné způsoby jejich chování i myšlení, je tolerantní k menšinám - uvede příklady příčin a situací, v nichž mohou mezi lidmi vznikat vzájemné neshody a konflikty - dokáže přijímat přátelství jiných lidí a sám přátelství poskytovat - uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod - uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích - navrhuje způsoby pomoci lidem v nouzi a v případě potřeby jim dokáže přiměřeně pomáhat - rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady institucí a orgánů, které se	<u>Člověk ve společnosti</u> Lidská setkání • Přirození a sociální rozdíly mezi lidmi • Rovnost a nerovnost • Rovné postavení mužů a žen • Lidská solidarita • Pomoc lidem v nouzi • Potřební lidé ve společnosti Vztahy mezi lidmi • Osobní a neosobní vztahy • Mezilidská komunikace • Konflikty v mezilidských vztazích Zásady lidského soužití • Morálka a mravnost • Svoboda a vzájemná závislost <u>Člověk, stát a právo</u>	MKV - lidské vztahy	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
podílejí na správě obcí, krajů a státu - rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestných činů - dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování - rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady - diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání	Právní základy státu • Znaky státu • Typy a formy státu • Složky státní moci, jejich orgány a instituce • Ústava ČR • Občanství ČR • Obrana státu Principy demokracie • Znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu • Politický pluralismus • Význam a formy voleb do zastupitelstev Právní řád České republiky • Význam a funkce právního řádu • Orgány právní ochrany občanů • Soustava soudů • Právní norma, předpis a jejich publikování Protiprávní jednání • Druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce • Trestní postižitelnost • Porušování předpisů v silničním provozu	VDO - občan, občanská společnost a stát VDO - principy demokracie jako formy vlády a způsoby rozhodování	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák:

- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích a rozlišuje projevy nepřiměřeného chování a porušování společenských norem
- rozpoznává hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a je ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům
- chápe význam vzdělávání v kontextu s profesním uplatněním
- formuluje své nejbližší plány
- uvede základní prvky fungování demokratické společnosti
- chápe státoprávní uspořádání České republiky, zákonodárných orgánů a institucí státní správy
- uvede symboly našeho státu a zná způsoby jejich užívání
- vyjmenuje základní práva a povinnosti občanů
- na příkladu vysvětlí, jak reklamovat výrobek nebo službu
- uvede příklady, jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele
- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- uvede základní informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- vyřizuje své osobní záležitosti včetně běžné komunikace s úřady; požádá v případě potřeby vhodným způsobem o radu
- rozeznává nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy
- v krizových situacích využívá služby pomáhajících organizací

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost
Vyučovací předmět: Občanská výchova

Ročník: 9.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů - vlastnictví, pracovní poměr, manželství - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy - osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci - orientuje se v typech středních škol - seznámí se s pravidly potřebnými k přijímacímu pohovoru - dokáže napsat strukturovaný životopis - ví, jak by měla vypadat pracovní smlouva - ví, kde v regionu najde úřad práce i informační a poradenské středisko pro volbu povolání	<u>Člověk, stát a právo</u> Protiprávní jednání • Korupce • Porušování práv k duševnímu vlastnictví Právo v každodenním životě • Důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající • Základní práva spotřebitele • Styk s úřady Člověk a pracovní život • Vzdělávací systém ČR • Volba povolání • Nástup do zaměstnání - zákoník práce, pracovní smlouva • Člověk na trhu práce <u>Člověk, stát a hospodářství</u>		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní karty, vysvětlí jejich omezení - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směřuje své výdaje - uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu - uvede příklady služeb, které banky nabízejí - vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH - popíše vliv inflace na hodnotu peněz	Peníze • Funkce a podoba peněz • Formy placení Hospodaření • Hospodaření domácností • Úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing • Rozpočet státu • Typy rozpočtu a jejich odlišnosti • Význam daní Banky a jejich služby • Aktivní a pasivní operace • Úročení, pojištění • Produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků Principy tržního hospodářství • Nabídka, poptávka, trh • Tvorba ceny, inflace • Podstata fungování trhu		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	<u>Mezinárodní vztahy, globální svět</u> Evropská integrace • Podstata, význam, výhody • Evropská unie a ČR Globalizace • Projevy • Významné globální problémy Závěrečné opakování	VMEGS - Jsme Evropané	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

žák:

- stručně popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života a rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti
- ukáže na příkladech vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, vysvětlí, k čemu slouží bankovní účet
- uvede příklady služeb, které banky nabízejí
- uvědomuje si význam sociální péče o potřebné občany
- uvede příklady základních práv občanů ČR v rámci EU a způsoby jejich uplatňování

5.1.11 Fyzika

5.2.11 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět fyzika je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat a měřit fyzikální vlastnosti a procesy
- vede k vytváření a ověřování hypotéz
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- podporuje vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování

Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, přístrojů a měřidel, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Řád učebny fyziky je součástí vybavení učebny, dodržování pravidel je pro každého žáka závazné.

Předmět **fyzika** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**

- chemie: jaderné reakce, radioaktivita, skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomové teorie
- přírodopis: světelná energie (fotosyntéza), optika (zrak), zvuk (sluch), přenos elektromagnetických signálů, srdce – kardiostimulátor
- zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

ke kompetenci k učení

- zařazujeme do výuky problémové úkoly, pokusy, experimenty
- vedeme žáky k samostatnému měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- vyžadujeme od žáků vhodné rozvržení vlastní práce

ke kompetenci k řešení problémů

- zadáváme takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat

ke kompetenci komunikativní

- při práci ve skupinách vedeme žáky ke komunikaci, respektování názorů druhých
- snažíme se, aby žáci formulovali své vlastní myšlenky v písemné i mluvené formě

ke kompetenci sociální a personální

- využíváme skupinového vyučování, vedeme žáky ke spolupráci při řešení problémů
- výuku orientujeme na konkrétní případy z každodenního života
- důsledně vyžadujeme dodržování smluvených pravidel chování zvláště u pokusů

ke kompetenci občanské

- vedeme žáky k šetrnému využívání elektrické energie, k posuzování efektivity jednotlivých energetických zdrojů
- podněcujeme žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě (např. tepelná čerpadla jako vytápění novostaveb)

ke kompetenci pracovní

- vyžadujeme od žáků dodržování a upevňování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

ke kompetenci digitální

- podporujeme využívání digitálních technologií při měření a zpracování naměřených dat

- vedeme žáky k využívání digitálních záznamů experimentů a vizuálních simulací k popisu a vysvětlení fyzikálních jevů
- učíme žáky řešit problémy sběrem a tříděním dat z otevřených zdrojů

5.3.11.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Fyzika – 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Látky a tělesa - změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa - uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí - předpoví, jak se změní délka či objem při dané změně jeho teploty - využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických problémů Elektromagnetické a světelné děje - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - rozliší vodič, izolant, magnet, kompas	Látky a tělesa - měřené fyzikální veličiny – délka, objem, hmotnost, teplota, změna teploty, čas - skupenství látek – souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou, difuze, Brownův pohyb, atomy a molekuly, model atomu - hustota látky Elektromagnetické a světelné děje - vodiče, izolanty - zdroje elektrického proudu - elektrický obvod – zdroje napětí, spotřebič, spínač - schematické značky - jednoduchý elektrický obvod - magnet – póly, a netečné pásmo magnetu - busola, kompas, Země jako magnet	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas
- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností; zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními; zná druhy magnetů a jejich praktické využití

Pomůcky: papírový model atomu; délková měřidla, posuvné měřítko; sklonné váhy, rovníramenné váhy, pružiny, sada závaží; kádinka, odměrné válce; teploměr, bimetalový teploměr; papírové hodiny, stopky; siloměry; videokazety a výukové programy; základní části jednoduchého elektrického obvodu

5.3.11.7 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Fyzika – 7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Pohyb těles; síly - rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu - využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles - určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici	Pohyb těles; síly - pohyby těles – pohyb rovnoměrný a nerovnoměrný; pohyb přímočarý a křivočarý - gravitační pole a gravitační síla – přímá úměrnost mezi gravitační silou a hmotností tělesa - třecí síla – smykové tření, ovlivňování velikosti třecí síly v praxi - výslednice dvou sil stejných a opačných směrů - tlaková síla a tlak – vztah mezi tlakovou silou, tlakem a obsahem plochy, na niž síla působí		
Mechanické vlastnosti tekutin - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení praktických problémů	Mechanické vlastnosti tekutin - Pascalův zákon – hydraulická zařízení - hydrostatický a atmosférický tlak – souvislost mezi hydrostatickým tlakem, hloubkou a hustotou kapaliny; souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře - Archimédův zákon – vztlaková síla; potápění, vznášení se a plavání těles v klidných tekutinách		
Elektromagnetické a světelné děje - využívá zákon o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákon odrazu světla při řešení problémů a úloh	Elektromagnetické a světelné děje - vlastnosti světla – zdroje světla; rychlost světla ve vakuu a v různých prostředích; stín, zatmění Slunce a Měsíce - zobrazení odrazem na zrcadle		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- rozeznává, že je těleso v klidu, či pohybu vůči jinému tělesu
- zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles při řešení jednoduchých problémů
- rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla
- využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů
- zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí
- rozpozná, zda těleso je či není zdrojem světla

Pomůcky: sklonné váhy, rovnoramenné váhy, délková měřidla, pružiny, sada závaží, kádinka, odměrné válce; teploměr, digitální teploměr, bimetalový teploměr, sada hustoměrů, souprava pro mechaniku (podložky z různých materiálů - tření, hranol s otvory pro pokusné určení těžiště, kladka, páka); magnety, piliny různých kovů, magnetka, buzola, kompas; videokazety a výukové programy

5.3.11.8 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Fyzika – 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Energie - využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí Elektromagnetické a světelné děje - sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí Zvukové děje - rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku - posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí	Energie - formy energie – pohybová a polohová energie; vnitřní energie - přeměny skupenství – tání a tuhnutí, vypařování a kapalnění; hlavní faktory ovlivňující vypařování a teplotu varu kapaliny - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Elektromagnetické a světelné děje - elektrický obvod – zdroj napětí, spotřebič, spínač, značky, schéma - elektrické pole – elektrická síla; elektrický náboj, model atomu - tepelné účinky elektrického proudu - elektrický odpor - bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními - elektrická energie a výkon Zvukové děje - vlastnosti zvuku – látkové prostředí jako podmínka vzniku šíření zvuku, rychlost šíření zvuku v různých prostředích; odraz zvuku na překážce, ozvěna; pohlcování zvuku - ucho		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní
- uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem (bez vzorců)
- sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod
- vyjmenuje zdroje elektrického proudu
- rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností
- zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními
- rozpozná zdroje zvuku, jeho šíření a odraz
- posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka

Pomůcky: elektro stavebnice, součástky elektrického obvodu, ampérmetr, voltmetr, hustilka, aneroid, spojité nádoby, siloměr, deformační manometr, kalorimetr, teploměr, kahan, glóbus, videokazety a výukové programy, budík, ladička, model lidského ucha

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Elektromagnetické a světelné děje - rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností - využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní - rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici, či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami Energie - zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí Vesmír - objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet	Elektromagnetické a světelné děje - magnetické pole – magnetická síla, stejnosměrný elektromotor, transformátor - vlastnosti světla – zobrazení odrazem na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle - zobrazení lomem tenkou spojkou a rozptylkou - rozklad bílého světla hranolem, duha - lupa, mikroskop, dalekohled Energie - výroba a přenos elektrické energie - jaderná energie, jaderná elektrárna, jaderný reaktor, štěpná reakce, jaderná bomba - obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie - ochrana lidí před radioaktivním zářením Vesmír - sluneční soustava – její hlavní složky; měsíční fáze	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí
- objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země
- zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci
- osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru
- rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití

Pomůcky: zdroje světla, clony, jednotlivé druhy zrcadel, optické hranoly, spojky, rozptylky, dalekohled, triedr, mikroskop, lupa, fotoaparát, model atomu, ampérmetry, voltmetry, reostaty, multifunkční digitální měřidlo, souprava pro elektroniku, souprava pro elektrotechniku, cívky, model stejnosměrného elektromotoru, dynamo, transformátor, videokazety a výukové programy

5.1.12 Chemie

5.2.12 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku po dvou hodinách týdně.

Výuka chemie navazuje na vzdělávací oblast „Člověk a příroda“. Zvláště zdůrazňujeme poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, uvědomování si užitečnosti přírodovědných poznatků a jejich aplikací v praktickém životě, rozvíjení dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat, vytvářet a ověřovat hypotézy, vyvozovat z nich závěry a ty ústně i písemně interpretovat. Velmi důležité je i učit se rozlišovat příčiny chemických dějů, souvislosti a vztahy mezi nimi, předvídat je, popřípadě ovlivňovat, a to hlavně v souvislosti s řešením praktických problémů.

Vzdělávání v předmětu chemie

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech s nebezpečnými chemickými látkami a přípravky.

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Rozdělení žáků do skupin, počet skupin a počet žáků ve skupině je omezen vybavením

školy pomůckami a počtem žáků ve třídě. Vždy je kladen důraz na dodržování zásad bezpečné práce a postupů v souladu s platnou legislativou.

Řád učebny chemie a laboratorní řád je nedílným vybavením učebny, dodržování uvedených pravidel je pro každého žáka i vyučujícího závazné.

Předmět **chemie** je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** a z části s matematikou (např. zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu, přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví, fyzika – vlastnosti látek, matematika – chemické výpočty).

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Rozvoj schopností poznávání - 8. ročník

Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - 9. ročník

Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí - 8. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

ke kompetenci k učení

učitel:

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

ke kompetenci k řešení problémů

učitel:

- předkládá problémové situace související s učivem chemie
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- dává možnost obhajovat svá rozhodnutí
- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení

- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

ke kompetenci komunikativní

učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

ke kompetenci sociální a personální

učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

ke kompetenci občanské

učitel:

- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

ke kompetenci pracovní

učitel:

- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel / povinností z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

ke kompetenci digitální

učitel:

- vede žáky ke kritické práci s informacemi, efektivní komunikaci a vzájemné spolupráci v digitálním prostředí;
- vede žáky k tvorbě a úpravám digitálního obsahu v různých formátech a jeho sdílení s vybranými lidmi;
- při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí klade důraz na etické jednání, ohleduplnost a respekt k ostatním;
- seznamuje žáky s principy bezpečného chování na internetu a vedeme je k tomu, aby při práci s informacemi uplatňovali právní a etické normy spojené s využíváním převzatých zdrojů.

5.3.12.8 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Chemie – 8. ročník

[illegible]

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Chemické reakce – rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání – aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu	– chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých anorganických a organických sloučenin Chemické reakce – chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost – faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza		

Projekty dle aktuálních možností:

Voda kolem nás

Zákony a předpisy pro nakládání s chemickými látkami

Zásady poskytnutí první pomoci

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Pozorování, pokus a bezpečnost práce

- rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek
- pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami
- rozpozná přeměny skupenství látek

Směsi

- pozná směsi a chemické látky
- rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě
- rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich použití

Částicové složení látek a chemické prvky

- uvede nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky
- rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti

Chemické reakce

- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

5.3.12.9 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Chemie – 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Chemické reakce – rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání – aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu Anorganické sloučeniny – porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí – orientuje se na stupnici pH, změní reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi	Chemické reakce – chemické reakce – zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice, látkové množství, molární hmotnost – faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí – teplota, plošný obsah povrchu výchozích látek, katalýza Anorganické sloučeniny – oxidy – názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů – kyseliny a hydroxidy – kyselost a zásaditost roztoků; vlastnosti, vzorce, názvy a použití vybraných prakticky významných kyselin a hydroxidů – solí kyslíkaté a nekyslíkaté – vlastnosti, použití vybraných solí, oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti a použití vybraných prakticky významných halogenidů		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Organické sloučeniny – rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití – zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy – rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití – uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů	Organické sloučeniny – uhlovodíky – příklady v praxi významných alkanů, uhlovodíků s vícenásobnými vazbami a aromatických uhlovodíků – paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva – deriváty uhlovodíků – příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin – přírodní látky – zdroje, vlastnosti a příklady funkcí bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Chemie a společnost – zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi – orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka – aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe	Chemie a společnost – chemický průmysl v ČR – výrobky, rizika v souvislosti se životním prostředím, recyklace surovin, koroze – průmyslová hnojiva – tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika – plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace – detergenty, pesticidy a insekticidy – léčiva a návykové látky – hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Projekty dle aktuálních možností:

Světová naleziště a těžba surovin

Chemické látky užívané při výrobě potravin – aditiva, přísady, chemické výroby (cukr, papír, pivo, sklo, porcelán, keramika)

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Chemické reakce

- pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí

Anorganické sloučeniny

- popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a zná vliv těchto látek na životní prostředí
- orientuje se na stupnici pH, změří pH roztoku univerzálním indikátorovým papírkem
- poskytne první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem

Organické sloučeniny

- zhodnotí užívání paliv jako zdrojů energie
- vyjmenuje některé produkty průmyslového zpracování ropy
- uvede příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů v potravě

Chemie a společnost

- uvede příklady využívání prvotních a druhotných surovin
- zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka

5.1.13 Přírodopis

5.2.13 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. ročníku dvě hodiny týdně a v 9. ročníku jednu hodinu týdně.

.

Vzdělávání v předmětu přírodopis

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů

Předmět přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty (např. chemie - ochrana životního prostředí, chemické znečištění, chemické vlastnosti minerálů a hornin, herbicidy, pesticidy, insekticidy,...; fyzika - fotosyntéza, světelná energie,...; zeměpis - rozšíření živočichů a rostlin, výskyt, CHKO, Národní parky,...)

Pro výuku se užívá frontální výuka s demonstračními pomůckami, přírodovědné vycházky s pozorováním, krátkodobé projekty.

Průřezová témata

Environmentální výchova – Ekosystémy - 6. ročník

Environmentální výchova – Základní podmínky života - 9. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

ke kompetenci k učení

- vedeme žáky k vyhledávání, třídění a propojování informací a ke správnému používání odborné terminologie
- vedeme žáky k samostatnému pozorování a k nalézání souvislostí

ke kompetenci k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje více postupů
- zařazujeme metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

ke kompetenci komunikativní

- vedeme žáky ke komunikaci, respektování názorů druhých
- vede žáky k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě
- umožňujeme prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat, přijmout kritiku

ke kompetenci sociální a personální

- vedeme žáky k toleranci, ke spolupráci ve skupině
- navozujeme situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

ke kompetenci občanské

- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví svých blízkých

ke kompetenci pracovní

- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a s živými přírodninami
- zadáváme úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

ke kompetenci digitální

- vedeme k vyhledávání informace, k volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- podporujeme využívání digitální technologie ke zjednodušení postupů a zkvalitnění výsledků práce

5.3.13.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Přírodopis – 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Obecná biologie a genetika - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka Biologie hub - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků Biologie živočichů - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování	- vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty; názory na vznik života - dědičnost a proměnlivost organismů – podstata dědičnosti a přenos dědičných informací - viry a bakterie – výskyt, význam a praktické využití - houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy - houby s plodnicemi – stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami - lišejníky – výskyt a význam - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla - živočišná buňka, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování - vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci)	EV – ekosystémy	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy Základy ekologie - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí Praktické metody poznávání přírody - aplikuje praktické metody poznávání přírody	- organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému - ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území - praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Obecná biologie a genetika

- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života
- uvede na příkladech vliv virů a bakterií v přírodě a na člověka
- má základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích
- pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka

Biologie hub

- rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků

Biologie živočichů

- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Základy ekologie

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- objasní základní princip některého ekosystému
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

Praktické metody poznávání přírody

- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

5.3.13.7 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Přírodopis – 7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Obecná biologie a genetika - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů Biologie živočichů - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy Biologie rostlin - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů	- vznik, vývoj, rozmanitost, projevy života a jeho význam – výživa, dýchání, růst, rozmnožování, vývin, reakce na podněty - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka - vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci) - anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) - fyzilogie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování - systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kaprad'orostů		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Základy ekologie - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí Praktické metody poznávání přírody - aplikuje praktické metody poznávání přírody	(plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných), jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců - význam rostlin a jejich ochrana - organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému - ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území - praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Obecná biologie a genetika

- orientuje se v přehledu vývoje organismů a rozliší základní projevy a podmínky života

Biologie živočichů

- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Biologie rostlin

- rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití
- uvede význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování
- rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce

Základy ekologie

- uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi
- objasní základní princip některého ekosystému
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

Praktické metody poznávání přírody

- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu
- dodržuje základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody

5.3.13.8 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Přírodopis – 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Obecná biologie a genetika - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě Biologie živočichů - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozlišuje a porovná jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy Biologie člověka - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových	- dědičnost a proměnlivost organismů – podstat dědičnosti a přenos dědičných informací, gen, křížení - stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáň, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování - vývoj, vývin a systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – strunatci (savci) - rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva - projevy chování živočichů - fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka - anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby Praktické poznávání přírody - aplikuje praktické metody poznávání přírody	rozmnožovací, řídící), vyšší nervová činnost - nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie - praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací atlasy		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Biologie živočichů

- porovná vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů
- rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná jejich hlavní zástupce
- odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí
- ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy

Biologie člověka

- popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce
- charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka
- popíše vznik a vývin jedince
- rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby

Praktické poznávání přírody

- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

5.3.13.9 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Přírodopis – 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Neživá příroda - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	- Země – vznik a stavba Země - nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků - vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky - půdy – složení, vlastnosti a význam půdy - vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí - podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka - mimořádné události způsobené přírodními vlivy – příčiny vzniku mimořádných událostí, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi	EV – Základní podmínky života	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Základy ekologie - na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí Praktické metody poznávání přírody - aplikuje praktické metody poznávání přírody	- organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím; populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému - ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území - praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem, zjednodušené určovací klíče a atlasy, sbírek		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Neživá příroda

- pozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny
- rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů
- na příkladech uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi

Základy ekologie

- objasní základní princip některého ekosystému
- vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech
- popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky
- pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí

Praktické poznávání přírody

- využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu

5.1.14 Zeměpis

5.2.14 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku dvě hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu zeměpis

- směřuje k získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- směřuje k získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- směřuje k respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- směřuje k pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahu člověka do přírody
- směřuje k rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního způsobu moderního člověka
- směřuje k rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- směřuje k aplikování geografických poznatků v praktickém životě

Formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním

Předmět **zeměpis** úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda**

- chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry
- fyzika: sluneční soustava, vesmír
- přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky

Mezipředmětové vztahy jsou aplikovány i na předměty z ostatních vzdělávacích oblastí

- matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy, diagramy
- informatika: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování
- dějepis: kultura národů, historie států

Průřezová témata

Výchova demokratického občana – Formy participace občanů v politickém životě - 9. ročník

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Objevujeme Evropu a svět
- 8. ročník

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané - 8. ročník

Multikulturní výchova – Etnický původ - 7. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

ke kompetenci k učení

žáci:

- vybírají a využívají vhodné způsoby a metody pro efektivní učení, propojují získané poznatky do širších celků, nalézají souvislosti
- získané poznatky kriticky posuzují, porovnávají a formulují závěry
- poznávají smysl a cíl učení, mají pozitivní vztah k učení

učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- ke zkoumání přírodních faktů a jejich souvislostí s využitím různých empirických metod poznávání (pozorování, měření) i různých metod racionálního uvažování
- k používání odborné terminologie
- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a jejich využití v praxi
- ke způsobu myšlení, které vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech více nezávislými způsoby
- k posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

ke kompetenci komunikativní

žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- se učí naslouchat promluvám druhých lidí, vhodně na ně reagují

učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a učitelem a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

ke kompetenci k řešení problémů

žáci:

- jsou schopni pochopit problém, vyhledat k němu vhodné informace, diskutovat o možnostech řešení
- se učí myslet kriticky, jsou schopni hájit svá rozhodnutí

učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami žáci
- k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování svých výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

ke kompetenci sociální a personální

žáci:

- spolupracují ve skupinách na základě vytvořených pravidel, upevňují dobré mezilidské vztahy, pomáhají si a jsou schopni o pomoc požádat, učí se vzájemnému naslouchání

učitel vede žáky:

- k využívání skupinového a inklusivního vyučování

- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

ke kompetenci občanské

žáci:

- respektují názory druhých, uvědomují si svá práva a povinnosti ve škole i mimo školu
- se rozhodují zodpovědně podle dané situace
- chápou základní environmentální problémy, respektují požadavky na kvalitní životní prostředí, jednají v zájmu trvale udržitelného rozvoje

učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodním systémům, ke svému zdraví i zdraví ostatních lidí
- k porozumění souvislostem mezi činnostmi lidí a stavem přírodního a životního prostředí
- k uvažování a jednání, která preferují co nejefektivnější využívání zdrojů energie v praxi, včetně co nejširšího využívání jejich obnovitelných zdrojů, zejména pak slunečního záření, větru, vody a biomasy
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

ke kompetenci pracovní

žáci:

- jsou seznámeni s pravidly bezpečného chování v terénu
- jsou vedeni k efektivní práci

učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu

- k utváření dovedností vhodně se chovat při kontaktu s objekty či situacemi potenciálně či aktuálně ohrožujícími životy, zdraví, majetek nebo životní prostředí lidí
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

ke kompetenci digitální

žáci:

- jsou seznámeni, jak předcházet situacím ohrožujících bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem dat na jejich tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jednají eticky
- chápou význam digitálních technologií pro lidskou společnost

učitel vede žáky:

- k získávání, vyhledávání, kritickému posuzování, spravování a sdílení dat, informací a digitálního obsahu, k volbě postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- k seznámení se s novými technologiemi, kritickému hodnocení jejich přínosů a reflexi rizik jejich využívání
- k využívání digitálních technologií, aby si usnadnili práci, zautomatizovali rutinní činnosti, zefektivnili či zjednodušili své pracovní postupy a zkvalitnili výsledky své práce
- vytváření a úpravě digitálního obsahu, kombinaci různých formátů, vyjádření se za pomoci digitálních prostředků

5.3.14.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Zeměpis – 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Přírodní obraz Země – prokáže na konkrétních příkladech tvar planety Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie – organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů – používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii	Přírodní obraz Země – Země jako vesmírné těleso – tvar, velikost a pohyby Země, střídání dne a noci, střídání ročních období, světový čas, časová pásma, pásmový čas, datová hranice, smluvený čas Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie – komunikační geografický a kartografický jazyk – vybrané obecně používané geografické, topografické a kartografické pojmy; základní topografické útvary: důležité body, výrazné liniové (čárové) útvary, plošné útvary a jejich kombinace: sítě, povrchy, ohniska – uzly; hlavní kartografické produkty: plán, mapa; jazyk mapy: symboly, smluvené značky, vysvětlivky; statistická data a jejich grafické vyjádření, tabulky; základní informační geografická média a zdroje dat – geografická kartografie a topografie – glóbus, měřítko glóbusu, zeměpisná síť, poledníky a rovnoběžky, zeměpisné souřadnice, určování zeměpisné polohy v zeměpisné síti; měřítko a obsah plánů a map, orientace plánů a map vzhledem ke světovým stranám; praktická cvičení a aplikace s dostupnými kartografickými produkty v tištěné i elektronické podobě		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Terénní geografická výuka, praxe a aplikace – ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu – aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny – uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech Přírodní obraz Země – rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu – porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost	Terénní geografická výuka, praxe a aplikace – cvičení a pozorování v terénu místní krajiny, geografické exkurze – orientační body, jevy, pomůcky a přístroje; stanoviště, určování hlavních a vedlejších světových stran, pohyb podle mapy a azimutu, odhad vzdáleností a výšek objektů v terénu; jednoduché panoramatické náčrtky krajiny, situační plány, schematické náčrtky pochodové osy, hodnocení přírodních jevů a ukazatelů – ochrana člověka při ohrožení zdraví a života – živelní pohromy; opatření proti nim, chování a jednání při nebezpečí živelních pohrom v modelových situacích Přírodní obraz Země – krajinná sféra – přírodní sféra, společenská a hospodářská sféra, složky a prvky přírodní sféry – systém přírodní sféry na planetární úrovni – geografické pásy, geografická (šířková) pásma, výškové stupně – systém přírodní sféry na regionální úrovni – přírodní oblasti		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Životní prostředí – porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajín – uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) – uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	Životní prostředí – krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajín – vztah přírody a společnosti – udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Přírodní obraz Země

- objasní důsledky pohybů Země

Geografické informace, zdroje dat, kartografie a topografie

- rozumí základní geografické, topografické a kartografické terminologii

Terénní geografická výuka, praxe a aplikace

- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu
- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě

Přírodní obraz Země

- uvede příklady působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vlivu na přírodu a na lidskou společnost
- uvede příklady působení přírodních vlivů na utváření zemského povrchu

Životní prostředí

- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin
- uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek
- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí

5.3.14.7 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Zeměpis – 7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Regiony světa – lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny – porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států – zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Regiony světa – světadíly (<i>Afrika, Austrálie a Oceánie, Arktida, Antarktida Amerika</i>), oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) – modelové regiony světa – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	MKV – Etnický původ	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Regiony světa

- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů, oceánů a vybraných států

5.3.14.8 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Zeměpis – 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Regiony světa – Asie, Evropa – lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny – porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států – zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich	Regiony světa – Asie, Evropa – světadíly Asie a Evropa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti) – modelové regiony Asie a Evropy – vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	VMEGS – Objevujeme Evropu a svět VMEGS – Jsme Evropané	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Regiony světa

- vyhledá na mapách jednotlivé světadíly a oceány
- rozliší zásadní přírodní a společenské znaky světových regionů
- charakterizuje polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných světadílů a vybraných států

5.3.14.9 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Zeměpis – 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Česká republika – hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu – uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států – lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit – vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy – hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu	Česká republika – Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu – regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech – místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Česká republika

- vymezí a lokalizuje území místní krajiny a oblasti (regionu) podle bydliště nebo školy
- charakterizuje přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu
- určí zeměpisnou polohu a rozlohu České republiky a její sousední státy
- rozlišuje přírodní podmínky ČR, popíše povrch a jeho členitost
- uvede hlavní údaje o rozmístění obyvatelstva
- vyhledá na mapách jednotlivé kraje České republiky a charakterizuje hospodářské poměry, přírodní zvláštnosti a kulturní zajímavosti

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Společenské a hospodářské prostředí – posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace – posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel – zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje – porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit – porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků – lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	Společenské a hospodářské prostředí – obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky – globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace – světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatele hospodářského rozvoje a životní úrovně – regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	VDO – Formy participace občanů v politickém životě	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Společenské a hospodářské prostředí

- uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí a rozmístěním lidských sídel
- vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace

5.1.15 Hudební výchova

5.2.15.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

- je realizována v 1. - 5. ročníku po 1 hodině týdně
- hudební výchova se realizuje ve vzdělávacím oboru Umění a kultura
- vzdělávací obsah je rozdělen do čtyř oblastí:
 - vokální činnost** – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu
 - instrumentální činnost** – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci
 - hudebně pohybová činnost** – ztvárnění hudby pohybem, tancem, gesty
 - poslechová činnost** – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů a podob
- žáci pracují ve třídě nebo v hudební učebně s využíváním audiovizuální techniky, za pomoci různých forem s využitím dostupných vyučovacích pomůcek

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Komunikace - 4. ročník

Mediální výchova – Vnímání autora mediálních sdělení - 5. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

ke kompetenci k učení

- využíváme sebehodnocení a sebekontrolu
- vedeme žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- ve vhodných případech žáci realizují své vlastní nápady a náměty

ke kompetenci k řešení problémů

- dbáme na to, aby žáci rozlišovali jednotlivé tóny, rozpoznávali výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby

- učíme žáky v proudu znějící hudby rozeznat některé hudební nástroje, odlišovat hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální

ke kompetenci komunikativní

- žáci mají možnost ústní i písemné prezentace
- snažíme se, aby žáci reagovali pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřují metrum, tempo, dynamiku

ke kompetenci sociální a personální

- vedeme žáky ke kritickému usuzování a posuzování žánrů a stylů hudby
- vyžadujeme od žáků, aby brali ohled na druhé

ke kompetenci občanské

- snažíme se, aby se žák zamyslel nad obsahy hudebních děl
- učitel umožňuje žákům, aby vznášeli připomínky k hudebním dílům

ke kompetenci pracovní

- využíváme jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře, žáci tanečním pohybem vyjadřují hudební náladu
- sledujeme při hodině pokrok všech žáků

ke kompetenci digitální

- vedeme žáky k aktivnímu a smysluplnému využívání elektronických hudebních nástrojů, digitálních aplikací i dostupných programů jako nástrojů pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny
- motivujeme žáky k zaznamenávání, snímání a přenosu i prezentaci hudby a hudebních i zvukových projektů prostřednictvím digitálních technologií, případně k uplatnění digitálních technologií jako nástroje sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

5.2.15.2 Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávání v oboru hudební výchova

- směřuje k pochopení hudby v celé její rozmanitosti
- vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit
- směřuje k chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace
- směřuje k získávání orientace v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti
- směřuje k pochopení různorodé hudební kultury různých národů a národností
- směřuje k rozvoji žákovy celkové hudebnosti
- směřuje k vytváření kladného vztahu k umění

Časové vymezení předmětu

- je realizována v 6. - 9. ročníku po 1 hodině týdně

Organizační vymezení předmětu

- výuka probíhá v učebně hudební výchovy
- formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání:
 - skupinové vyučování
 - samostatná práce
 - kolektivní práce
 - krátkodobé projekty

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

ke kompetenci k učení

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností učíme žáky vyhledávat a třídit informace
- snažíme se, aby žáci používali obecně užívané hudební termíny

- získané znalosti propojují do souvislostí

ke kompetenci k řešení problémů

- na základě individuální hudební vyspělosti žáci postihují z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují, hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- dbáme na to, aby samostatně a kriticky přemýšleli
- žákům předkládáme dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů

ke kompetenci komunikativní

- snažíme, aby při práci žák dokázal vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájil a toleroval názor druhých
- zajímáme se o náměty a názory žáků

ke kompetenci sociální a personální

- žákům je umožněno vyjádřit své pocity a nálady
- žáky učíme objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

ke kompetenci občanské

- vedeme žáky k respektování názoru druhých
- snažíme se, aby žáci chránili a oceňovali naše kulturní tradice

ke kompetenci pracovní

- u žáků bychom měli vybudovat pozitivní vztah k hudebním činnostem
- při samostatné práci žáky vedeme ke koncentraci na pracovní výkon a k dodržení vymezených pravidel

ke kompetenci digitální

- umožňujeme žákovi aktivně a smysluplně využívat elektronické hudební nástroje, digitální aplikace i dostupné programy jako nástroje pro reprodukční, produkční i vlastní tvůrčí počiny

- dáváme příležitost žákům zaznamenávat, snímat a přenášet i prezentovat hudbu a hudební zvukové projekty prostřednictvím digitálních technologií, případně uplatnit digitální technologie jako nástroj sebeprezentace v rámci vlastních audiovizuálních projektů
- žáci mají možnost vyhledávat a sdílet inspirační zdroje uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

5.3.15.1 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Hudební výchova – 1.- 3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- zpívá v jednohlase - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře - reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus – realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. Stupeň), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď apod.) - záznam vokální hudby – zachycení melodie písni pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje- reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffeova instrumentáře - rytmizace, melodizace, hudební improvizace- hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď), jednodílná písňová forma (a–b)		Náročnost práce bude postupně od prvního ročníku zvyšována - dle věku žáků.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků - orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách Poslechové činnosti - kvality tónů – délka, síla - vztahy mezi tóny – souzvuk, akord - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná) - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod.		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	- interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- hospodárně dýchá a zřetelně vyslovuje při rytmizaci říkadel i při zpěvu
- reaguje pohybem na tempové a rytmické změny
- rozliší sílu zvuku
- pozorně vnímá jednoduché skladby

5.3.15.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Hudební výchova – 4. – 5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- zpívá v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti - realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not - využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní	Vokální činnosti - pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu, dynamicky odlišený zpěv), hlasová hygiena, rozšiřování hlasového rozsahu - hudební rytmus – realizace písní ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu - dvojhlas a vícehlas – prodleva, kánon, lidový dvojhlas apod. - intonace, vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách (V., III. a I. stupeň, volné nástupy VIII. a spodního V. stupně apod.), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď apod.) - záznam vokální hudby – zachycení melodie písně pomocí jednoduchého grafického vyjádření (např. linky), nota jako grafický znak pro tón, zápis rytmu jednoduché písně, notový zápis jako opora při realizaci písně Instrumentální činnosti - hra na hudební nástroje- reprodukce motivů, témat, jednoduchých skladbiček pomocí jednoduchých nástrojů z Orffeho instrumentáře, zobcových fléten, keyboardů apod.		Náročnost práce bude postupně od čtvrtého ročníku zvyšována - dle věku žáků.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- vytváří jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace - rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků - ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace	- rytmizace, melodizace, hudební improvizace – tvorba přede her, meziher a doher s využitím tónového materiálu písně, hudební doprovod (akcentace těžké doby v rytmickém doprovodu, ostinato, prodleva), hudební hry (ozvěna, otázka–odpověď), jednoduchá písňová forma (a–b) - záznam instrumentální melodie – čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivku či tématu instrumentální skladby, využití notačních programů Hudebně pohybové činnosti - taktování, pohybový doprovod znějící hudby – dvoudobý, třídobý a čtyřdobý takt, taneční hry se zpěvem, jednoduché lidové tance - pohybové vyjádření hudby a reakce na změny v proudu znějící hudby – pantomima a pohybová improvizace s využitím tanečních kroků - orientace v prostoru – utváření pohybové paměti, reprodukce pohybů při tanci či pohybových hrách Poslechové činnosti - kvality tónů – délka, síla, barva, výška - vztahy mezi tóny – souzvuk, akord - hudební výrazové prostředky a hudební prvky s výrazným sémantickým nábojem – rytmus, melodie, harmonie, barva, kontrast a gradace, pohyb melodie (melodie vzestupná a sestupná),	OSV – Sociální rozvoj – Komunikace MDV – Vnímání	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby	zvukomalba, metrické, rytmičné, dynamické, harmonické změny v hudebním proudu - hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální, lidský hlas a hudební nástroj - hudební styly a žánry – hudba taneční, pochodová, ukolébavka apod. - hudební formy – malá písňová forma, rondo, variace - interpretace hudby – slovní vyjádření (jaká je to hudba a proč je taková)	autora mediálních sdělení	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- propojí vlastní pohyb s hudbou
- doprovází spolužáky na rytmické hudební nástroje
- odliší tóny podle výšky, síly a barvy
- pozorně vnímá znějící hudbu různých skladeb
- správně hospodáří s dechem při interpretaci písní – frázování

5.3.15.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Hudební výchova – 6.- 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	VOKÁLNÍ ČINNOSTI - pěvecký a mluvní projev – rozšiřování hlasového rozsahu, hlasová hygiena, hlasová nedostatečnost a některé způsoby její nápravy, mutace, vícehlasý a jednohlasý zpěv, deklamace, techniky vokálního projevu (scat, falzet apod.), jejich individuální využití při zpěvu i při společných vokálně instrumentálních aktivitách - intonace a vokální improvizace – diatonické postupy v durových a mollových tóninách, improvizace jednoduchých hudebních forem - hudební rytmus – odhalování vzájemných souvislostí rytmu řeči a hudby, využívání rytmických zákonitostí při vokálním projevu - orientace v notovém záznamu vokální skladby – notový zápis jako opora při realizaci písně či složitější vokální nebo vokálně instrumentální skladby - rozvoj hudebního sluchu a hudební představivosti – reprodukce tónů a melodií, zachycování rytmu, popřípadě i melodie zpívané (hrané) písně pomocí grafického (notového) záznamu - reflexe vokálního projevu – vlastní vokální projev a vokální projev ostatních, hledání možností nápravy hlasové nedostatečnosti (transpozice melodie, využití jiné hudební činnosti)		Náročnost práce bude postupně od šestého ročníku zvyšována - dle věku žáků.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace - rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě - orientuje se v proudu znějící hudby přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období	INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI - hra na hudební nástroje – nástrojová reprodukce melodií (motivků, témat, písní), hra a tvorba doprovodů s využitím nástrojů Orffova instrumentáře, keyboardů a počítače, nástrojová improvizace (jednoduché hudební formy) - záznam hudby – noty, notační programy (např. Capella, Finale, Sibelius) a další způsoby záznamu hudby - vyjadřování hudebních i nehudebních představ a myšlenek pomocí hudebního nástroje - tvorba doprovodů pro hudebně dramatické projevy HUDEBNĚ POHYBOVÉ ČINNOSTI - pohybový doprovod znějící hudby – taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění - pohybové vyjádření hudby v návaznosti na sémantiku hudebního díla – pantomima, improvizace - pohybové reakce na změny v proudu znějící hudby – tempové, dynamické, rytmicko-metrické, harmonické - orientace v prostoru – rozvoj pohybové paměti, reprodukce pohybů prováděných při tanci či pohybových hrách POSLECHOVÉ ČINNOSTI - orientace v hudebním prostoru a analýza hudební skladby – postihování hudebně výrazových prostředků, významné sémantické		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	prvky užité ve skladbě (zvukomalba, dušemalba, pohyb melodie, pravidelnost a nepravidelnost hudební formy) a jejich význam pro pochopení hudebního díla - hudební dílo a jeho autor – hudební skladba v kontextu s jinými hudebními i nehudebními díly, dobou vzniku, životem autora, vlastními zkušenostmi (inspirace, epigonství, kýč, módnost a modernost, stylová provázanost) - hudební styly a žánry – chápání jejich funkcí vzhledem k životu jedince i společnosti, kulturním tradicím a zvykům - interpretace znějící hudby – slovní charakterizování hudebního díla, vytváření vlastních soudů a preferencí		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- doprovází písně pomocí ostinata
- interpretuje vybrané lidové a umělé písně
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- rozpozná vybrané hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl

5.1.16 Výtvarná výchova

5.2.16.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávání v oboru hudební výchova

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o výtvarné umění
- vede k porozumění základním pojmům ve výtvarné výchově
- seznamuje se základními zákonitostmi při používání různých výtvarných technik
- učí chápat umělecký proces jako způsob poznání a komunikace
- učí užívat různorodé umělecké vyjadřovací prostředky pro vyjádření svého vnímání, cítění, poznávání

Časové vymezení předmětu

- vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. až 5. ročníku následovně:
 1. ročník – 2 hodina týdně
 2. ročník – 2 hodiny týdně
 3. ročník – 1 hodiny týdně
 4. ročník – 1 hodina týdně
 5. ročník – 1 hodina týdně

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita - 1. ročník

Environmentální výchova – Vztah člověka k prostředí - 3. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

ke kompetenci k učení

- vedeme k samostatnému pozorování a vnímání reality a řešení výtvarných problémů

- vedeme k aktivnímu vizuálně obraznému vyjádření
- využíváme poznatky v dalších výtvarných činnostech
- zaujímáme a vyjadřujeme svůj postoj k vizuálně obraznému vyjádření

ke kompetenci k řešení problémů

- vedeme žáky k tvořivému přístupu při řešení výtvarných úkol
- využíváme získaná poznání při vlastní tvorbě

ke kompetenci komunikativní

- zapojujeme se do diskuse
- respektujeme názory jiných

ke kompetenci sociální a personální

- vedeme ke kolegiální pomoci

ke kompetenci pracovní

- vedeme žáky k využívání návyků a znalostí v další praxi

ke kompetenci občanské

- pomáháme vytvořit si postoj k výtvarným dílům

ke kompetenci digitální

- vedeme žáky k používání digitálních technologií pro vyjádření vlastního názoru a pohledu na svět
- motivujeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení
- žákům je umožněno využívat různé digitální technologie k zaznamenání vlastní tvorby
- poskytujeme žákům prostor ke sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace, zdůrazňujeme etické chování
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům

5.2.16.2 Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsahové vymezení vyučovacího předmětu

- pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy
- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace

Časové vymezení předmětu

- vyučovací předmět výtvarná výchova se vyučuje v 6. až 9. ročníku následovně:
 - 6. ročník – 2 hodiny týdně
 - 7., 8. a 9. ročník – 1 hodina týdně

Organizační vymezení vyučovacího předmětu

- výuka probíhá v odborné učebně výtvarné výchovy nebo mimo budovu školy (práce v plenéru)

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Kreativita - 6. ročník

Mediální výchova – Stavba mediálních sdělení - 8. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

ke kompetenci k učení

- zadáváme jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využíváme kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

ke kompetenci k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

ke kompetenci komunikativní

- dohlížíme na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených názorů, ...)

ke kompetenci sociální a personální

- dodáváme žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáháme
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

ke kompetenci občanské

- podporujeme občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

ke kompetenci pracovní

- vedeme žáky ke správnému způsobu užití materiálu, nástrojů a vybavení
- požadujeme dodržování dohodnutých postupů a kvalit

ke kompetenci digitální

- vedeme žáky k používání digitálních technologií při zachycování tvůrčích dovedností
- vedeme žáky k vyhledávání a sdílení inspiračních zdrojů, uměleckých děl i běžné produkce s respektem k autorství a autorským právům
- vedeme žáky k sdílení a prezentaci tvůrčího záměru, témat a výsledků tvůrčí práce v rovině tvorby, vnímání a interpretace
- vedeme žáky k užívání různorodých vizuálně obrazných prostředků včetně digitálních technologií při vlastní tvorbě, k nalézání neobvyklých postupů a různých variant řešení

5.3.16.1-3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Výtvarná výchova – 1. až 3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- rozpoznává linie, tvary, objemy, barvy, objekty; porovnává je a třídí na základě zkušeností, vjemů, zážitků a představ - v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky a jejich kombinace - vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje - interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností - na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	Rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama	OSV – OR – Kreativita	Náročnost práce bude postupně od prvního ročníku zvyšována - dle věku žáků.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	Uplatňování subjektivity - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby - typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění	EV – Vztah člověka k prostředí	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozpoznává a porovnává linie, barvy, tvary, objekty ve výsledcích tvorby vlastní, tvorby ostatních i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech, je schopen výsledky své činnosti sdělit svým spolužákům

5.3.16.4,5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Výtvarná výchova – 4. a 5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné) - při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností - nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě - osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky - porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace	Rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury – jejich jednoduché vztahy (podobnost, kontrast, rytmus), jejich kombinace a proměny v ploše, objemu a prostoru - uspořádání objektů do celků – uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti a vzájemného postavení ve statickém a dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových, čichových, chuťových a vyjádření vizuálních podnětů prostředky vnímatelnými ostatními smysly - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama Uplatňování subjektivity - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby		Náročnost práce bude postupně od prvního ročníku zvyšována - dle věku žáků.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil	- typy vizuálně obrazných vyjádření – jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, založené na smyslovém vnímání) Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; odlišné interpretace vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých) v rámci skupin, v nichž se dítě pohybuje; jejich porovnávání s vlastní interpretací - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupin, v nichž se žák pohybuje (ve škole i mimo školu) - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu, realizuje svůj tvůrčí záměr
- rozlišuje, porovnává, třídí linie, barvy, tvary, objekty, rozpoznává jejich základní vlastnosti a vztahy (kontrasty – velikost, barevný kontrast), uplatňuje je podle svých schopností při vlastní tvorbě, při vnímání tvorby ostatních i umělecké produkce i na příkladech z běžného života (s dopomocí učitele)
- při tvorbě vychází ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie
- vyjádří (slovně, mimoslovně, graficky) pocit z vnímání tvůrčí činnosti vlastní, ostatních i uměleckého díla

5.3.16.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Výtvarná výchova – 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě Uplatňování subjektivity - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace	OSV – Kreativita	Např. zátiší, kresba dle skutečnosti, kresba v pléněru. Např. pocity vyjádřené linií. Např. stavba živé přírody - dominantní prvek, emocionální malba, kříženec. Např. kolektivní práce. Např. shon na ulici - vystřihování a lepení postav a objektů na plochu - společná práce, ilustrace řeckých bájí a pověstí, práce v pléněru.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti		Např. fantastický stroj. Např. tisk z koláže, koláž, těstoviny - lepení, barvení, koření - voňavé obrázky, rozfoukávaná tuš, planeta, čemu se rád věnuji.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

6., 7., 8. a 9. ročník:

Žáci zaznamenávají, sledují a prezentují proměny vlastního výtvarného vývoje. Třídí a systematizují obrazový materiál. Využívají dostupná média a technické prostředky. Osvojují si schopnost výtvarné výpovědi - jejího hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vedení dialogu, vyjadřování se k tvorbě vlastní i ostatních - tolerance k rozdílným způsobům výtvarného vyjadřování. Jsou schopni hodnotit, obhájit a zdůvodnit vlastní výtvarnou výpověď.

5.3.16.7 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Výtvarná výchova – 7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě Uplatňování subjektivity - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace		Např. přírodní děje - jejich vznik a průběh - bouře, mlha, vichřice, mraky, víry, sopky. Např. rok - měsíce, kalendář. Např. orientační tabule do architektury. Např. vyjádření pocitů pomocí barev - špatná a dobrá nálada. Např. rozvíjení jednotné výchozí situace - kolorovaná kresba.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti		Např. charakteristické stavby románského slohu.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
 - vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

6., 7., 8. a 9. ročník:

Žáci zaznamenávají, sledují a prezentují proměny vlastního výtvarného vývoje. Třídí a systematizují obrazový materiál. Využívají dostupná média a technické prostředky. Osvojují si schopnost výtvarné výpovědi - jejího hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vedení dialogu, vyjadřování se k tvorbě vlastní i ostatních - tolerance k rozdílným způsobům výtvarného vyjadřování. Jsou schopni hodnotit, obhájit a zdůvodnit vlastní výtvarnou výpověď.

5.3.16.8 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Výtvarná výchova – 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě Uplatňování subjektivity - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace		Např. kombinovaná kresba - mnoho zemí - jeden svět. Kolektivní práce z odpadového materiálu. Např. kresba zátiží Např. vitráž z barevných papírů.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, socha, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti	MDV – Stavba mediálních sdělení	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

6., 7., 8. a 9. ročník:

Žáci zaznamenávají, sledují a prezentují proměny vlastního výtvarného vývoje. Třídí a systematizují obrazový materiál. Využívají dostupná média a technické prostředky. Osvojují si schopnost výtvarné výpovědi - jejího hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vedení dialogu, vyjadřování se k tvorbě vlastní i ostatních - tolerance k rozdílným způsobům výtvarného vyjadřování. Jsou schopni hodnotit, obhájit a zdůvodnit vlastní výtvarnou výpověď.

5.3.16.9 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Výtvarná výchova – 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie - užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazných vyjádření - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Rozvíjení smyslové citlivosti - prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, objemy, světlostní a barevné kvality, textury; vztahy a uspořádání prvků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu (podobnost, kontrast, rytmus, dynamické proměny, struktura), ve statickém i dynamickém vizuálně obrazném vyjádření - uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu – vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty (lineární, světlostní, barevné, plastické a prostorové prostředky a prostředky vyjadřující časový průběh) ve statickém i dynamickém vyjádření - reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vědomé vnímání a uplatnění mimovizuálních podnětů při vlastní tvorbě; reflexe ostatních uměleckých druhů (hudebních, dramatických) - smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření – umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická média, reklama; výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě Uplatňování subjektivity - prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností – manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru, akční tvar malby a kresby, uspořádání prostoru, celku vizuálně obrazných vyjádření a vyjádření proměn; výběr, uplatnění a interpretace		Např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy. Např. Jaká byla minulá školní léta, svět po živelných pohromách.

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	- typy vizuálně obrazných vyjádření – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, sochařství, plastika, animovaný film, comics, fotografie, elektronický obraz, reklama, vizualizované dramatické akce, komunikační grafika; rozlišení, výběr a uplatnění pro vlastní tvůrčí záměry - přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením – hledisko jejich vnímání (vizuální, haptické, statické, dynamické), hledisko jejich motivace (fantazijní, symbolická, založená na smyslovém vnímání, racionálně konstruktivní, expresivní); reflexe a vědomé uplatnění při vlastních tvůrčích činnostech Ověřování komunikačních účinků - osobní postoj v komunikaci – jeho utváření a zdůvodňování; důvody vzniku odlišných interpretací vizuálně obrazných vyjádření (samostatně vytvořených a přejatých), kritéria jejich porovnávání, jejich zdůvodňování - komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – utváření a uplatnění komunikačního obsahu; vysvětlování a obhajoba výsledků tvorby s respektováním záměru autora; prezentace ve veřejném prostoru, mediální prezentace - proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a proměny obsahu vizuálně obrazných vyjádření vlastních děl i děl výtvarného umění; historické, sociální a kulturní souvislosti		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy; pojmenovává je ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá a porovnává jejich uplatnění v běžné i umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek, hledá a zvolí pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy; zhodnotí a prezentuje výsledek své tvorby, porovnává ho s výsledky ostatních
- vnímá a porovnává výsledky běžné i umělecké produkce, slovně vyjádří své postřehy a pocity

6., 7., 8. a 9. ročník:

Žáci zaznamenávají, sledují a prezentují proměny vlastního výtvarného vývoje. Třídí a systematizují obrazový materiál. Využívají dostupná média a technické prostředky. Osvojují si schopnost výtvarné výpovědi - jejího hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vedení dialogu, vyjadřování se k tvorbě vlastní i ostatních - tolerance k rozdílným způsobům výtvarného vyjadřování. Jsou schopni hodnotit, obhájit a zdůvodnit vlastní výtvarnou výpověď.

5.1.17 Tělesná výchova

5.2.17.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

- předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 1. – 5. ročníku
- v každém ročníku jsou 2 hodiny týdně

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tematické okruhy:

a) činnosti ovlivňující zdraví:

význam pohybu pro zdraví, příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu, hygiena při tělesné výchově, bezpečnost při pohybových činnostech

b) činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností:

pohybové hry, základy gymnastiky, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti, průpravné úpoly, základy atletiky, základy sportovních her, turistika a pobyt v přírodě, plavání, lyžování a bruslení, další pohybové činnosti

c) činnosti podporující pohybové učení:

kommunikace v tělesné výchově, organizace při tělesné výchově, zásady jednání a chování, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností, měření a posuzování pohybových dovedností, zdroje informací o pohybových činnostech

Organizace

Žáci s přihlédnutím k určité sportovní aktivitě cvičí v tělocvičně, na hřišti, ve volné přírodě nebo v plaveckém bazénu.

V úvodu hodiny všichni absolvují nástup, rozcvičku a dále se věnují v hlavní části hodiny danému typu sportovní činnosti. Ke konci dochází k závěrečnému zklidnění – relaxaci. Žáci cvičí ve vhodném sportovním oblečení a obuvi. Učitel v hodinách využívá různé metody a formy práce. Spolu s dětmi používá veškeré dostupné náčiní a nářadí.

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace

Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice - 5. ročník

Mediální výchova – Fungování a vliv médií ve společnosti - 4. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

ke kompetenci k učení

- žáci jsou vedeni k osvojení si základního tělocvičného názvosloví
- žáci učí se cvičit podle jednoduchého nákresu nebo popisu cvičení
- žáci změří základní pohybové výkony a porovnají je s předchozími
- žáci orientují se v informačních zdrojích o tělesných aktivitách a sportovních akcích
- učitel umožňuje žákům, aby se naučili na základě jasných kritérií hodnotit své činnosti nebo výsledky

ke kompetenci k řešení problémů

- žáci uplatňují zásady bezpečného chování ve sportovním prostředí a adekvátně reagují v situaci úrazu spolužáka
- žáci řeší problémy v souvislosti s nesportovním chováním, nevhodným sportovním prostředím a nevhodným sportovním náčiním a nářadím
- učitel dodává žákům sebedůvěru
- učitel pomáhá podle potřeby žákům v činnostech

ke kompetenci komunikativní

- žáci jsou vedeni ke spolupráci při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích
- žáci se učí reagovat na základní povely a pokyny a sami je i vydávají
- žáci zorganizují jednoduché pohybové soutěže, činnosti a jejich varianty
- učitel vede žáky k vzájemnému naslouchání a oceňování přínosu druhých
- učitel vytváří příležitosti pro relevantní komunikaci

ke kompetenci sociální a personální

- žáci jsou vedeni k jednání v duchu fair – play
- žáci dodržují pravidla, označí přestupky
- žáci respektují opačné pohlaví

- žáci zvládají pohybové činnosti ve skupině
- učitel zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch

ke kompetenci občanské

- žáci se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu
- žáci projevují přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení své zdatnosti
- žáci spojují svou pohybovou činnost se zdravím
- žáci zařazují si do vlastního pohybového režimu korektivní cvičení
- žáci jsou vedeni ke kritickému myšlení
- žáci hodnotí cvičení
- žáci učí se být ohleduplní a taktní
- učitel umožňuje žákům, aby se podíleli na utváření kritérií hodnocení činností nebo jejich výsledků

ke kompetenci pracovní

- jsou vedeni k uplatňování hlavních zásad hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech v běžném životě
- žáci se učí užívat jednotlivé tělocvičné nářadí a náčiní

ke kompetenci digitální

- seznamujeme žáky s různými možnostmi získávání poznatků (v digitálním i fyzickém prostředí) a s tím, jaký význam pro zdraví má intenzita pohybového zatížení a doba trvání pohybových aktivit (naplňování pyramidy pohybu)
- motivujeme žáky k aktivnímu rozvoji a zlepšování zdravotně orientované zdatnosti pomocí dlouhodobého sledování a zaznamenávání různými digitálními přístroji, k měření základních pohybových výkonů a porovnávání s předchozími výsledky
- motivujeme žáky k získávání informací v digitálním prostředí o pohybových aktivitách ve škole i v místě bydliště, k zaznamenávání a následné správě dat
- klademe důraz na provádění kompenzačních cvičení, která snižují zdravotní rizika spojená s používáním digitálních technologií

Pozn.: Žáci se pravidelně účastní sportovních soutěží organizovaných nebo pořádaných v rámci AŠSK (Asociace školních sportovních klubů).

5.2.17.2 Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

- předmět tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku
- v každém ročníku jsou 2 hodiny týdně

Vzdělávání je zaměřeno:

- na regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- na rozvoj pohybových schopností a nácvik pohybových dovedností (kultivaci pohybu)
- na poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- na rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice - 7. ročník

Osobnostní a sociální výchova – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika

- 6. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

ke kompetenci k učení

- žáci poznávají smysl a cíl svých aktivit
- žáci plánují, organizují a řídí vlastní činnost
- žáci užívají osvojené názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře, uživatele internetu
- žáci různým způsobem zpracují informace o pohybových aktivitách ve škole
- učitel hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- učitel stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- učitel dodává žákům sebedůvěru
- učitel sleduje pokrok všech žáků

ke kompetenci k řešení problémů

- žáci vnímají nejrůznější problémové situace a plánují způsob řešení problémů
- žáci vyhledávají informace vhodné k řešení problémů
- žáci kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit
- žáci uvědomují si zodpovědnost svých rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotí
- žáci jsou schopni obhájit svá rozhodnutí
- učitel s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

ke kompetenci komunikativní

- žáci komunikují na odpovídající úrovni
- žáci si osvojí kultivovaný ústní projev
- žáci se účinně zapojují do diskuse
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

ke kompetenci sociální a personální

- žáci spolupracují ve skupině
- žáci podílejí se na vytváření pravidel práce v týmu
- žáci v případě potřeby poskytnou pomoc nebo o ni požádají
- žáci si vytváří pozitivní představu o sobě samém, která podporuje sebedůvěru a samostatný rozvoj
- učitel umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- učitel zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- učitel podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- učitel požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupy

ke kompetenci občanské

- žáci respektují názory ostatních

- žáci si formují volní a charakterové rysy
- žáci se zodpovědně rozhodují podle dané situace
- žáci aktivně se zapojují do sportovních aktivit
- žáci se rozhodují v zájmu podpory a ochrany zdraví
- žáci rozlišují a uplatňují práva a povinnosti vyplývající z různých rolí (hráč, rozhodčí, divák)
- učitel vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

ke kompetenci pracovní

- žáci jsou vedeni k efektivitě při organizování vlastní práce
- žáci spoluorganizují svůj pohybový režim
- žáci využívají znalostí a dovedností v běžné praxi
- žáci ovládají základní postupy první pomoci
- učitel vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- učitel vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

ke kompetenci digitální

- umožňujeme využívat prostředky a technologie, které jsou vhodné pro tělesnou výchovu
- vedeme žáky k poznání a využívání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti pohybových aktivit a sportu, k využívání digitálních technologií pro sledování, zaznamenávání a vyhodnocování pohybového režimu, výkonů i kvality pohybu jako běžné součásti pohybových aktivit a péče o zdraví
- vedeme žáky k cílenému zařazování kompenzačních cvičení do pohybového režimu pro snížení zdravotních rizik spojených s pohybovou neaktivitou při používání digitálních technologií

Pozn.: Žáci se pravidelně účastní sportovních soutěží organizovaných nebo pořádaných v rámci AŠSK (Asociace školních sportovních klubů).

5.3.17.1-3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Tělesná výchova – 1. až 3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Činnosti ovlivňující zdraví – spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti – uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení	Činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu – příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení – zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití – hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity – bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV – rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost – základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti – rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým rytmičké a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
– spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích Činnosti podporující pohybové učení – reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci	– průpravné úpoly – přetahy a přetlaky – základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem – základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů – turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody – lyžování, bruslení (<i>podle podmínek školy</i>) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích – další pohybové činnosti (<i>podle podmínek školy a zájmu žáků</i>) Činnosti podporující pohybové učení – komunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály – organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí – zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly – pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží – měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy – zdroje informací o pohybových činnostech		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Činnosti ovlivňující zdraví

- zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost
- dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a má osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- projevuje kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám
- zvládá základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů

Činnosti podporující pohybové učení

- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti

5.3.17.4,5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Tělesná výchova – 4. a 5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Činnosti ovlivňující zdraví – podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti – zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením – uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka	Činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví – pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu – příprava organismu – příprava před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení – zdravotně zaměřené činnosti – správné držení těla, správné zvedání zátěže; průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení a jejich praktické využití – hygiena při TV – hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity – bezpečnost při pohybových činnostech – organizace a bezpečnost cvičebního prostoru, bezpečnost v šatnách a umývárkách, bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV – rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu	OSV – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace (4. ročník)	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti; vytváří varianty osvojených pohybových her – jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti – adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady plavecké dovednosti – zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti	Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity; využití hraček a netradičního náčiní při cvičení; pohybová tvořivost – základy gymnastiky – průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním a na náradí odpovídající velikosti a hmotnosti – rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým rytmičké a kondiční formy cvičení pro děti – kondiční cvičení s hudbou nebo rytmickým – průpravné úpoly – přetahy a přetlaky – základy atletiky – rychlý běh, motivovaný vytrvalý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem – základy sportovních her – manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů – turistika a pobyt v přírodě – přesun do terénu a chování v dopravních prostředcích při přesunu, chůze v terénu, táboření, ochrana přírody – plavání (základní plavecká výuka) – hygiena plavání, adaptace na vodní prostředí, základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob (plavecká technika), prvky sebezáchrany a dopomoci tonoucímu – lyžování, bruslení (podle podmínek školy) – hry na sněhu a na ledě, základní techniky pohybu na lyžích a bruslích – další pohybové činnosti (podle podmínek školy a zájmu žáků)	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (5. ročník)	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Činnosti podporující pohybové učení – užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení – zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy – jedná v duchu fair play: dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví – změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky – orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace	Činnosti podporující pohybové učení – kommunikace v TV – základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály – organizace při TV – základní organizace prostoru a činností ve známém (běžném) prostředí – zásady jednání a chování – fair play, olympijské ideály a symboly – pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží – měření a posuzování pohybových dovedností – měření výkonů, základní pohybové testy – zdroje informací o pohybových činnostech	MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti (4. ročník)	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Činnosti ovlivňující zdraví

- chápe význam tělesné zdatnosti pro zdraví a začleňuje pohyb do denního režimu
- zvládá podle pokynu základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti a umí využívat cviky na odstranění únavy
- zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním svalovým oslabením
- uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti
- zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev a správné držení těla

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností

Činnosti podporující pohybové učení

- reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti
- dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play

5.3.17.6-9 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Tělesná výchova – 6. až 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Činnosti ovlivňující zdraví – aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem – usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program – samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly – odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší – uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech – posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Činnosti ovlivňující zdraví – význam pohybu pro zdraví – rekreační a výkonnostní sport, sport dívek a chlapců – zdravotně orientovaná zdatnost – rozvoj zdravotně orientované zdatnosti, kondiční programy, manipulace se zatížením – prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí – průpravná, kompenzační, vyrovnávací, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení – hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech – v nestandardním prostředí, první pomoc při TV a sportu v různém prostředí a klimatických podmínkách, improvizované ošetření poranění a odsun raněného Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností – pohybové hry – s různým zaměřením; netradiční pohybové hry a aktivity – gymnastika – akrobacie, přeskoky, cvičení s náčiním a na nářadí – estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky, cvičení s náčiním; kondiční formy cvičení pro daný věk žáků; tance		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
	– úpoly – základy sebeobran, základy aikido, judo, karate – atletika – rychlý běh, vytrvalý běh na dráze a v terénu, základy překážkového běhu, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem nebo granátem, vrh koulí – sportovní hry – herní činnosti jednotlivce, herní kombinace, herní systémy, utkání podle pravidel žákovské kategorie – turistika a pobyt v přírodě – příprava turistické akce, přesun do terénu a uplatňování pravidel bezpečnosti silničního provozu v roli chodce a cyklisty, chůze se zátěží i v mírně náročném terénu, táboření, ochrana přírody, základy orientačního běhu, dokumentace z turistické akce; přežití v přírodě, orientace, ukrytí, nouzový přístřešek, zajištění vody, potravy, tepla – plavání (<i>podle podmínek školy – zdokonalovací plavecká výuka, pokud neproběhla základní plavecká výuka, musí předcházet adaptace na vodní prostředí a základní plavecké dovednosti</i>) – další plavecké dovednosti, další plavecký způsob (plavecká technika), dovednosti záchranného a branného plavání, prvky zdravotního plavání a plaveckých sportů, rozvoj plavecké vytrvalosti – lyžování, snowboarding, bruslení (<i>podle podmínek školy</i>) – běžecké lyžování, lyžařská turistika, sjezdové lyžování nebo jízda na snowboardu, bezpečnost pohybu v zimní horské krajině, jízda na vleku; (<i>popř. další zimní sporty podle podmínek školy</i>) – další (i netradiční) pohybové činnosti (<i>podle podmínek školy a zájmu žáků</i>)	OSV – Sociální rozvoj – Kooperace a kompetice (7. ročník)	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
Činnosti podporující pohybové učení – užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu – dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji – sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí – zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže – rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora – naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu – zpracuje naměřená data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci	Činnosti podporující pohybové učení – kommunikace v TV – tělocvičné názvosloví osvojovaných činností, smluvené povely, signály, gesta, značky, základy grafického zápisu pohybu, vzájemná komunikace a spolupráce při osvojovaných pohybových činnostech – organizace prostoru a pohybových činností – v nestandardních podmínkách; sportovní výstroj a výzbroj – výběr, ošetřování – pravidla osvojovaných pohybových činností – her, závodů, soutěží – zásady jednání a chování v různém prostředí a při různých činnostech – historie a současnost sportu – významné soutěže a sportovci, olympismus – olympijská charta – měření výkonů a posuzování pohybových dovedností – měření, evidence, vyhodnocování	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (6. ročník)	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Činnosti ovlivňující zdraví

- usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí
- cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení; využívá základní kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy
- odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem
- vhodně reaguje na informace o znečištění ovzduší a tomu přizpůsobuje pohybové aktivity
- uplatňuje základní zásady poskytování první pomoci a zvládá zajištění odsunu raněného
- uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu
- chápe zásady zatěžování; jednoduchými zadanými testy změří úroveň své tělesné zdatnosti

Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností

- zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech
- posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků

Činnosti podporující pohybové učení

- užívá osvojovanou odbornou terminologii na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka
- naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu
- dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji
- rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka
- sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony a vyhodnotí je
- spolurozhoduje osvojované hry a soutěže

5.1.18 Výchova ke zdraví

5.2.18 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání je zaměřeno:

- na preventivní ochranu zdraví
- na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- na dovednosti odmítat škodlivé látky a předcházet úrazům
- na ochranu člověka za mimořádných událostí
- na získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- na upevnění návyků poskytování základní první pomoci

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena - 8. ročník

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí - 9. ročník

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace
- 9. ročník

Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy - 9. ročník

Mediální výchova – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - 9. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

ke kompetenci k učení

- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadáváme úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů

- zařazujeme metody, při kterých docházejí k závěrům a řešením sami žáci

ke kompetenci k řešení problémů

- klademe otevřené otázky
- ukazujeme žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcujeme žáky k argumentaci

ke kompetenci komunikativní

- vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváříme příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky

ke kompetenci sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování

ke kompetenci občanské

- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňujeme, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky

ke kompetenci pracovní

- umožňujeme žákům, aby pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi,...
- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

ke kompetenci digitální

- podporujeme rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví
- vedeme žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování

dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví

- vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

5.3.18.8 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Výchova ke zdraví – 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - respektuje změny v dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Vztahy mezi lidmi a formy soužití - vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek Změny v životě člověka a jejich reflexe - dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny Zdravý způsob života a péče o zdraví - výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim - ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	OSV – Psychohygiena	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti	- stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti - autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí míření proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu - bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- svěří se se zdravotním problémem
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

5.3.18.9 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Výchova ke zdraví – 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - uplatňuje osвоенé preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Změny v životě člověka a jejich reflexe - sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity Zdravý způsob života a péče o zdraví - ochrana před přenosnými chorobami – nákazy přenosné krví a sexuálním kontaktem Hodnota a podpora zdraví - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie - podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - autodestruktivní závislosti – rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví 1 – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnutí agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt - ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	MDV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Osobnostní a sociální rozvoj - sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity - seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímají hodnotových postojů a prosociálního chování - psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující drobné vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	OSV – OR – Sebepoznání a sebepojetí OSV – OR – Seberegulace a sebeorganizace OSV – SR – Mezilidské vztahy	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- svěří se se zdravotním problémem
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

5.1.18 Výchova ke zdraví

5.2.18 Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět výchova ke zdraví se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně.

Vzdělávání je zaměřeno:

- na preventivní ochranu zdraví
- na základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- na dovednosti odmítat škodlivé látky a předcházet úrazům
- na ochranu člověka za mimořádných událostí
- na získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- na upevnění návyků poskytování základní první pomoci

Průřezová témata

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Psychohygiena - 8. ročník

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Sebepoznání a sebepojetí - 9. ročník

Osobnostní a sociální výchova – Osobnostní rozvoj – Seberegulace a sebeorganizace
- 9. ročník

Osobnostní a sociální výchova – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy - 9. ročník

Mediální výchova – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - 9. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

ke kompetenci k učení

- zajímáme se o náměty, názory, zkušenosti žáků
- zadáváme úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů

- zařazujeme metody, při kterých docházejí k závěrům a řešením sami žáci

ke kompetenci k řešení problémů

- klademe otevřené otázky
- ukazujeme žákovi cestu ke správnému řešení prostřednictvím jeho chyb
- podněcujeme žáky k argumentaci

ke kompetenci komunikativní

- vedeme žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváříme příležitosti k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- vytváříme příležitosti pro komunikaci mezi žáky

ke kompetenci sociální a personální

- zadáváme úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování

ke kompetenci občanské

- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňujeme, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky

ke kompetenci pracovní

- umožňujeme žákům, aby pracovali s odbornou literaturou, encyklopediemi,...
- vedeme žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

ke kompetenci digitální

- podporujeme rozvíjení digitálních kompetencí prostředky a technologiemi, které jsou vhodné pro výchovu ke zdraví
- vedeme žáky k poznání důvěryhodných digitálních zdrojů v oblasti výchovy ke zdraví, k běžnému využívání digitálních technologií pro zaznamenání, ukládání a vyhodnocování

dat, které jim umožní vhodně utvářet jejich denní režim a rozhodovat se v situacích podporujících i ohrožujících zdraví

- vedeme žáky k bezpečné komunikaci prostřednictvím digitálních technologií a cílenému snižování rizik souvisejících se ztrátou soukromí a osobního bezpečí při nedodržení pravidel komunikace

5.3.18.8 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Výchova ke zdraví – 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví - respektuje změny v dospívání, vhodně na ně reaguje, kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím - dává do souvislosti složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví	Vztahy mezi lidmi a formy soužití - vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství - vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek Změny v životě člověka a jejich reflexe - dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny Zdravý způsob života a péče o zdraví - výživa a zdraví – zásady zdravého stravování, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy - vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	- tělesná a duševní hygiena, denní režim – zásady osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, denní režim, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim - ochrana před přenosnými chorobami – základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty - ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče; odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí	OSV – Psychohygiena	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka; uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti	- stres a jeho vztah ke zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky překonávání únavy, stresových reakcí a posilování duševní odolnosti - autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí míření proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu - bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny
- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- dodržuje správné stravovací návyky a v rámci svých možností uplatňuje zásady správné výživy a zdravého stravování
- svěří se se zdravotním problémem
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

5.3.18.9 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Výchova ke zdraví – 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví - uplatňuje osвоенé preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc	Změny v životě člověka a jejich reflexe - sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých; poruchy pohlavní identity Zdravý způsob života a péče o zdraví - ochrana před přenosnými chorobami – nákazy přenosné krví a sexuálním kontaktem Hodnota a podpora zdraví - celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie - podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince, odpovědnost jedince za zdraví, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví		

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc - uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí	Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - autodestruktivní závislosti – rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet) - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita – šikana a jiné projevy násilí; formy sexuálního zneužívání dětí; kriminalita mládeže; komunikace se službami odborné pomoci - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví 1 – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) - manipulativní reklama a informace – reklamní vlivy, působení sekt - ochrana člověka za mimořádných událostí – klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniky mimořádných událostí	MDV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování - projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce - vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví	Osobnostní a sociální rozvoj - sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, vztah k druhým lidem; zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity - seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe, sebekontroly, sebeovládání a zvládání problémových situací; stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení; zaujímají hodnotových postojů a prosociálního chování - psychohygiena v sociální dovednosti pro předcházení a zvládání stresu, hledání pomoci při problémech - mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie; chování podporující drobné vztahy, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání a chování	OSV – OR – Sebepoznání a sebepojetí OSV – OR – Seberegulace a sebeorganizace OSV – SR – Mezilidské vztahy	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

- uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím
- respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví
- projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle, hodnoty a zájmy
- svěří se se zdravotním problémem
- dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a provozováním hazardních her
- uplatňuje osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy
- zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí
- uplatňuje způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc; ví o centrech odborné pomoci, vyhledá a použije jejich telefonní čísla
- chová se odpovědně při mimořádných událostech a prakticky využívá základní znalosti první pomoci při likvidaci následků hromadného zasažení obyvatel

5.1.19 Pracovní činnosti

RVP ZV nepojmenovává vyučovací předmět ve vzdělávací oblasti Člověk a svět práce, proto byl pro 1. i 2. stupeň zvolen název **Pracovní činnosti**.

5.2.19.1 Charakteristika vyučovacího předmětu – 1. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět pracovní činnosti se vyučuje v 1. až 5. ročníku po jedné hodině týdně. Žáci se v něm učí pracovat s různými materiály a osvojují si základní pracovní dovednosti a návyky. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu.

Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce, který je na 1. stupni rozdělen do čtyř tematických okruhů:

1. Práce s drobným materiálem

- vytváření předmětů z tradičních i netradičních materiálů, poznávání vlastností materiálů
- funkce a využití pracovních pomůcek a materiálů
- jednoduché pracovní postupy a organizace práce
- lidové zvyky, tradice a řemesla

2. Konstrukční činnosti

- práce se stavebnicemi (plošné, prostorové, konstrukční)
- sestavování modelů
- práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem

3. Pěstitelské práce

- základní podmínky pro pěstování rostlin
- péče o nenáročné rostliny
- pěstování rostlin ze semen
- pozorování přírody, zaznamenávání a hodnocení výsledků pozorování

4. Příprava pokrmů

- pravidla správného stolování
- příprava tabule pro jednoduché stolování

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Průřezová témata

Environmentální výchova – Lidské aktivity a problémy životního prostředí - 5. ročník

Environmentální výchova – Základní podmínky života - 4. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

ke kompetenci k učení

- učíme žáky používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě
- umožňujeme žákům používat různé materiály, vhodné nástroje a nářadí

ke kompetenci k řešení problémů

- umožňujeme žákům vytvářet pracovní postupy při plnění zadaných úkolů
- snažíme se rozvíjet u žáků tvořivost, vedeme je k uplatňování vlastních nápadů

ke kompetenci komunikativní

- rozšiřujeme žákům slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek
- vedeme žáky k užívání správné terminologie

ke kompetenci sociální a personální

- vyžadujeme od žáků spolupráci a vzájemnou pomoc
- volíme práci ve skupině, využíváme společné práce, při kterých se žáci učí spolupracovat a respektovat nápady druhých, společně se snaží o dosažení kvalitního výsledku

ke kompetenci občanské

- snažíme se u žáků vytvářet pozitivní vztah k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- umožňujeme každému žákovi zažít úspěch

ke kompetenci pracovní

- vyžadujeme dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vedeme žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů
- zohledňujeme rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků a podle potřeby žákům v činnostech pomáháme

ke kompetenci digitální

- seznamujeme žáky s výhodami využívání videonávodů při tvorbě vlastních výrobků
- podporujeme žáky při vytvoření videonávodu vlastního výrobku nebo pokrmu
- vedeme žáky k tomu, aby vyhledávali pracovní postupy a návody (příprava pokrmů, péče o rostliny, práce s drobným materiálem, konstrukční činnosti) v doporučených online zdrojích
- motivujeme žáky k zaznamenávání výsledků pozorování přírody a pěstitelských pokusů s využitím digitálních technologií

5.2.19.2 Charakteristika vyučovacího předmětu – 2. stupeň

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 6., 7., 8. a 9. ročníku společně pro chlapce i děvčata.

Časová dotace v učebním plánu jsou 2 vyučovací hodiny týdně v 6. ročníku a 1 vyučovací hodina týdně v 7., 8. a 9. ročníku.

Pracovní činnosti patří do vzdělávacího oboru Člověk a svět práce.

V 6. a 7. ročníku je vyučován tematický okruh Práce s technickými materiály, v 8. ročníku jsou vyučovány tematické okruhy Design a konstruování a Svět práce a v 9. ročníku jsou vyučovány tematické okruhy Provoz a údržba domácnosti a Svět práce.

Vzdělávání v pracovní výchově směřuje k:

- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména při ručním opracování materiálu, činnostech v domácnosti apod.
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, náradí a pomůcek při práci, osvojení si práce s dostupnou technikou, včetně techniky výpočetní (a to na základní uživatelské úrovni)
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci
- seznámení s historií významných a zajímavých vynálezů technického pokroku pro poznání a pochopení kontinuity vývoje technické vyspělosti a ekonomických podmínek života společnosti
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život

Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Průřezová témata

Mediaální výchova – Práce v realizačním týmu - 8. ročník

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

ke kompetenci k učení

- zadáváme úkoly, které umožní volbu různých postupů
- vedeme žáky, aby v hodinách pracovali s odbornou literaturou
- pozorujeme pokrok u všech žáků v hodině
- umožňujeme žákům realizovat vlastní nápady a náměty

ke kompetenci k řešení problémů

- vytváříme praktické problémové úlohy a situace
- nabízíme žákům k řešení úlohy, které vyžadují znalosti z více předmětů

ke kompetenci komunikativní

- klademe důraz na týmovou práci
- umožňujeme žákům prezentovat vlastní názory

ke kompetenci sociální a personální

- důsledně vyžadujeme dodržování dohodnutých pravidel chování
- výuku orientujeme na její využití v každodenním životě

ke kompetenci občanské

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru

ke kompetenci pracovní

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálů a nástrojů
- ujasňujeme žákům představu o jejich budoucím povolání
- jasnými pokyny směřuje činnosti ke stanovenému cíli
- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok

ke kompetenci digitální

- vede žáky k využívání digitálních technologií v souvislosti se světem práce, pracovními činnostmi a výběrem povolání
- motivuje žáky k využívání digitálních technologií k učení, osobnostnímu rozvoji, spolupráci a komunikaci v týmu

5.3.19.1 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Pracovní činnosti – 1. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla Konstrukční činnosti - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování		
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi			
- provádí pozorování přírody, zaznamená a zhodnotí výsledky pozorování			
- připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Práce s drobným materiálem

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

Konstrukční činnosti

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstitelské práce

- provádí pozorování přírody
- pečuje o nenáročné rostliny

Příprava pokrmů

- upraví stůl pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

5.3.19.2 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Pracovní činnosti – 2. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla		
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	Konstrukční činnosti - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem		
- pečuje o nenáročné rostliny	Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.)		
- připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování	Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Práce s drobným materiálem

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

Konstrukční činnosti

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstitelské práce

- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích
- pečuje o nenáročné rostliny

Příprava pokrmů

- upraví stůl pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

5.3.19.3 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Pracovní činnosti – 3. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla Konstrukční činnosti - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Pěstitelské práce - základní podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo - pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, léčivky, koření, zelenina aj.) Příprava pokrmů - základní vybavení kuchyně - jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování		
- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi			
- pečuje o nenáročné rostliny			
- připraví tabuli pro jednoduché stolování - chová se vhodně při stolování			

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Práce s drobným materiálem

- zvládá základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami; vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů
- pracuje podle slovního návodu a předlohy

Konstrukční činnosti

- zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi

Pěstitelské práce

- provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky
- pečuje o nenáročné rostliny

Příprava pokrmů

- upraví stůl pro jednoduché stolování
- chová se vhodně při stolování

5.3.19.4 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Pracovní činnosti – 4. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu - ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla Konstrukční činnosti - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Pěstitelské práce - pěstování pokojových rostlin - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie	EV – Základní podmínky života	

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- orientuje se v základním vybavení kuchyně - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Příprava pokrmů - výběr, nákup a skladování potravin - technika v kuchyni – historie a význam		

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Práce s drobným materiálem

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce

Konstrukční činnosti

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

Pěstitelské práce

- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Příprava pokrmů

- uvede základní vybavení kuchyně
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni

5.3.19.5 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Pracovní činnosti – 5. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu - udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu	Práce s drobným materiálem - vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie aj.) - pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití - jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce - lidové zvyky, tradice, řemesla Konstrukční činnosti - stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů - práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem Pěstitelské práce - pěstování pokojových rostlin - rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie		
- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu			
- provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu			

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování - udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni	Příprava pokrmů - výběr, nákup a skladování potravin - technika v kuchyni – historie a význam	EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Práce s drobným materiálem

- vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu
- využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem vlastní fantazii
- volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu
- udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při drobném poranění

Konstrukční činnosti

- provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž
- pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu
- udržuje pořádek na svém pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu
- užívá jednoduché pracovní nástroje a pomůcky

Pěstitelské práce

- dodržuje základní podmínky a užívá postupy pro pěstování vybraných rostlin
- ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny a provádí pěstitelská pozorování
- volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní
- dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazu na zahradě

Příprava pokrmů

- uvede základní vybavení kuchyně
- připraví samostatně jednoduchý pokrm
- dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování při stolování
- udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni
- uplatňuje zásady správné výživy

5.3.19.6 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Pracovní činnosti – 6. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- je seznámen s řádem učebny, s bezpečností a hygienou práce - zná zásady poskytnutí první pomoci při úrazu - je schopen načrtnout jednoduchý náčrtek výrobku - zvládá základní postupy při opracování dřeva měření, orýsování, řezání, broušení a vrtání - zvolí a umí použít vhodné pracovní nástroje a nářadí	Práce s technickými materiály - organizace a bezpečnost práce - vlastnosti materiálu, užití v praxi - dřevo, plast, kov - úloha techniky v životě člověka, zneužití techniky, technika a životní prostředí - technické náčrty a výkresy, technické informace - pracovní postupy - zhotovení výrobků ze dřeva a z plastu, jednoduché pracovní postupy a operace - pracovní pomůcky nářadí a nástroje pro ruční opracování		jmenovka sázecí kolík hlavolam SOMA krabička brousítko na tužky značkovací kolík sázecí kolík II

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Práce s drobným materiálem

- získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň
- řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí organizuje svoji pracovní činnost

5.3.19.7 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Pracovní činnosti – 7. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň - je schopen narýsovat jednoduchý technický výkres a orientovat se v něm - má představu o způsobu výroby železa, oceli a některých barevných kovů, polotovarů hutní druhovýroby - zvládá základní postupy při opracování železa a oceli - zná princip výroby a zpracování plastických hmot včetně jejich vlastností - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, zná zásady poskytnutí 1. pomoci	Práce s technickými materiály - jednoduché pracovní operace a postupy - technické kreslení - rovnoběžné pravoúhlé promítání - výroba železa, výroba oceli, těžba a zpracování barevných kovů - pracovní postupy - zhotovení výrobků ze dřeva, ze železa a z plastu - umělé hmoty - výroba a vlastnosti - pracovní postupy - tvarování plastů - další užití plastů a jejich recyklace		ryba podložka stojánek na tužky stojánek na ubrousky polička dřevěný svícen stěrka na těsto naběračka

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Práce s technickými materiály

- pracuje s jednoduchou technickou dokumentací, orientuje se v pracovních postupech a návodech
- dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu – rozlišuje různé druhy materiálů a zná jejich vlastnosti - zvolí vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu - správně vybere a používá vhodné pracovní nástroje a pomůcky - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při drobném úrazu

5.3.19.8 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Pracovní činnosti – 8. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model - navrhne a sestaví jednoduché konstrukční prvky a ověří a porovná jejich funkčnost, nosnost, stabilitu aj. - provádí montáž, demontáž a údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu - využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí - posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravě	Design a konstruování - návod, předloha, náčrt, plán, schéma a jednoduchý program - montáž a demontáž jízdního kola - přední a zadní kolo, plášť a duše, seřízení brzd, řídítek, nastavení sedla, převodníku, údržba pedálů, nábojů kol - sestavení modelu dopravního prostředku (letadlo, loď) - pracuje s jednoduchou elektrotechnickou stavebnicí Svět práce - trh práce - povolání, druhy pracovišť - pracovní prostředky, charakter a druhy pracovních činností, požadavky kvalifikační, zdravotní, osobní - volba profesní orientace - osobní zájmy, tělesný a duševní stav, sebehodnocení, využívání poradenských služeb	MV – Práce v realizačním týmu	Úřad práce – informační a poradenské středisko.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Design a konstruování

- sestaví podle návodu, náčrtu, plánu daný model
- ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení, provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení
- dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy; poskytne první pomoc při úrazu

Svět práce

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace, s přihlédnutím k potřebám běžného života
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

5.3.19.9 Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu - Pracovní činnosti – 9. ročník

Výstup	Učivo	Průřezová témata	Poznámky
- provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby, provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje hygienická a bezpečnostní pravidla a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	Provoz a údržba v domácnosti - finance, provoz a údržba domácnosti - rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory; hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti; údržba oděvů a textilií, úklid - elektrická instalace, elektrické spotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem - dokáže zapojit jednoduchý obvod v domácnosti, dokáže sestavit jednoduchý přístroj (krystalka, siréna, generátor zvuku) - postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace Svět práce - možnosti vzdělávání - náplň učebních a studijních oborů, informace a poradenské služby - zaměstnání a způsoby hledání, informační základna pro volbu povolání - problémy nezaměstnanosti, úřady práce, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele - podnikání - druhy a struktura organizací, nejčastější formy podnikání, drobné a soukromé podnikání		
- orientuje se v pracovních činnostech vybraných oblastí - posoudí své možnosti v oblasti profesní orientace - využije profesní informace pro výběr vhodného vzdělávání - zná důležitá práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů - prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při vstupu na trh práce			Burza škol. Úřad práce – informační a poradenské středisko. Dny otevřených dveří.

Minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření:

Provoz a údržba domácnosti

- provádí jednoduché operace platebního styku
- ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů
- správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením, provádí drobnou domácí údržbu, používá vhodné prostředky při práci v domácnosti
- dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu elektrickým proudem nebo chemikálií

Svět práce

- orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí, v učebních oborech a středních školách
- posoudí své možnosti v oblasti profesní, případně pracovní orientace přihlédnutím k potřebám běžného života
- využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného dalšího vzdělávání
- prokáže v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení se o zaměstnání
- byl seznámen s právy a povinnostmi zaměstnanců a zaměstnavatelů
- byl seznámen s možnostmi využití poradenské pomoci v případě neúspěšného hledání zaměstnání

5.1.20 Římskokatolické náboženství

5.2.20 Charakteristika nepovinného předmětu pro začlenění do školního vzdělávacího programu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Římskokatolické náboženství rozvíjí a podporuje základní předpoklady křesťanského životního postoje a jednání. Umožňuje přístup k biblickému poselství, ke křesťanské tradici, seznamuje s křesťanským způsobem života a pomáhá při hledání základních lidských hodnot a orientaci v tomto světě. Předmět je nepovinný a je nabízen žákům všech ročníků na prvním i druhém stupni. Podle počtu přihlášených žáků se dělí na skupiny. Vyučování má časovou dotaci jednu hodinu týdně. Římskokatolické náboženství je vyučováno podle platných předpisů římskokatolické církve.

Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu zpracovává učitel náboženství podle platných osnov vydaných Českou biskupskou konferencí v roce 2004 nebo osnov schválených diecézním biskupem a podle Kompendia katechismu katolické církve, vydaného Karmelitánským nakladatelstvím v Kostelním Vydří v roce 2006.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Náboženská výchova rozšiřuje a obohacuje kompetence.

ke kompetenci k učení

- žák rozumí křesťanským symbolům, se kterými se setkává v kultuře a umění
- žák získá komplexnější pohled na úlohu náboženství v historii národa

ke kompetenci k řešení problémů

- využívá získané vědomosti k vytváření osobního hodnotového systému i v transcendentní rovině a je schopen své názory obhájit
- vnímá situace v oblasti kulturně-historických památek a kriticky zpracovává informace o řešení konkrétních problémů

ke kompetenci komunikativní

- žák je ohleduplný k názorům druhých, jeho argumenty nejsou ovlivněny předsudky, ale vychází ze získaných vědomostí, v dialogu se projevuje kultivovaně s vědomím, že před Bohem jsou si všichni rovni
- žák se orientuje v biblických textech podle jejich literárních druhů, rozlišuje v náboženské literatuře mýty od historicky doložených textů.

ke kompetenci sociální a personální

- žák vnímá svou sounáležitost s druhými na základě generačních, náboženských, kulturních a národnostních vazeb
- žák se aktivně podílí na vytváření pozitivních vztahů v rodině a společenstvích (škola i mimoškolní aktivity) s přihlédnutím ke svým možnostem a limitům

ke kompetenci občanské

- žák si uvědomuje, že pro fungování lidské společnosti je nezbytným předpokladem dodržování práva svobodně projevovat své náboženství nebo víru stejně jako dodržování lidských práv, jak je uvedeno v „Listině základních lidských práv a svobod“
- žák respektuje náboženské, kulturní a národnostní odlišnosti jiných národů, se kterými se v rámci migrace setkává, rozlišuje obsah pojmů imigrace a asimilace

ke kompetenci pracovní

- žák je schopen využívat svých znalostí, vědomostí a schopností k zapojení do pracovního procesu s vědomím, že hodnota lidské práce není měřitelná pouze výkonem
- žák poznává, že společnost ve svých podnikatelských záměrech musí s ohledem na lidskou solidaritu dávat pracovní příležitosti i fyzicky nebo mentálně postiženým lidem s přihlédnutím k jejich možnostem a limitům

ke kompetenci digitální

- nezdolnosti při řešení těžkých problémů, zvládání nejednoznačnosti a nejistoty a vypořádání se s problémy s otevřeným koncem
- otevřenosti novým cestám, nástrojům, snaze postupně se zlepšovat

Předmět obsahuje vybrané tematické okruhy těchto průřezových témat

1. Osobnostní a sociální výchova

1.1 Náboženská výchova z hlediska osobnostní a sociální výchovy

Z hlediska osobnostní a sociální výchovy hraje náboženská výchova důležitou roli. V charakteristice průřezového tématu osobnostní a sociální výchova se říká: Jejím smyslem je pomáhat každému žákovi hledat vlastní cestu k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě samému i k dalším lidem a světu. Tento cíl není možné splnit bez otázek po smyslu života, jeho naplnění, transcendenci atd.

1.2 Náboženská výchova přispívá k rozvoji osobnosti žáka

v oblasti vědomostí, dovedností, schopností:

- učí uvědomovat si sama sebe jako jedinečnou a neopakovatelnou bytost
- vede k reflexi svého jednání
- napomáhá v hledání smyslu života
- prostřednictvím obřadů a symbolů působí jako harmonizační faktor duševního zdraví

v oblasti postojů a hodnot:

- vychovává k dodržování mravních a etických norem
- pomáhá utvářet osobní identitu
- motivuje k naplňování hodnot tzv. „vyššího principu“

2. Výchova demokratického občana

2.1 Náboženská výchova z hlediska výchovy demokratického občana

Náboženská výchova přispívá k tomu, aby se člověk mohl orientovat ve složitostech, problémech a konfliktech otevřené, demokratické a pluralitní společnosti, a aby mohl zachovat a rozvíjet svou lidskou důstojnost, respekt k druhým s ohledem na zájem celku, s vědomím svých práv a povinností, svobod a odpovědností, s uplatňováním zásad slušné komunikace a demokratických způsobů řešení.

2.2 Náboženská výchova přispívá k výchově demokratického občana

v oblasti vědomostí, dovedností, schopností:

- učí zachovávat mravní a etické normy jako předpoklad pro fungování demokratické společnosti

- vychovává k uvědomování si osobní odpovědnosti za své jednání
- vede k uplatňování ideálů solidarity a lásky k bližnímu

v oblasti postojů a hodnot:

- motivuje k postoji tolerance vůči druhým
- vychovává k uvědomování si hodnoty každého lidského života ve všech jeho fázích
- vede k participaci na životě společnosti v oblasti solidarity a altruismu

3. Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

3.1 Náboženská výchova z hlediska výchovy k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropské hodnoty, k nimž patří humanismus, svobodná lidská vůle, morálka, uplatňování práva a osobní zodpovědnost spolu s racionálním uvažováním, kritickým myšlením a tvořivostí, se dva tisíce let formovaly v křesťanském prostředí.

3.2 Náboženská výchova přispívá k rozvoji myšlení v evropských a globálních souvislostech v oblasti vědomostí, dovedností, schopností:

- prohlubuje vědomosti o souvislostech a kontinuitě dvoutisíciletých křesťanských dějin Evropy
- učí kritickému srovnání evropské kultury s kulturami ostatních světadílů
- vede k poznání životních osudů významných křesťanských osobností a iniciuje zájem - osobní vzory

v oblasti postojů a hodnot:

- pomáhá překonávat předsudky
- kultivuje vztah sekularizované společnosti k náboženským tématům
- podporuje pozitivní postoj k tradičním křesťanským hodnotám

4. Multikulturní výchova

4.1 Náboženská výchova z hlediska multikulturní výchovy

Náboženská výchova přispívá k tomu, aby multikulturní výchova, která zprostředkovává poznání vlastního zakotvení a porozumění odlišným kulturám, rozvíjí smysl pro spravedlnost, solidaritu a toleranci, vede k chápání a respektování neustále se zvyšující sociokulturní rozmanitosti, byla zasazena do křesťanského kontextu. Aby si žáci osvojili kompetenci myšlení a orientaci v křesťanských souvislostech.

4.2 Náboženská výchova přispívá k multikulturní výchově

v oblasti vědomostí, dovedností, schopností:

- prohlubuje všeobecné znalosti z oblasti světových náboženství
- učí tolerantnosti k jiným náboženským skupinám a tím také k jiným skupinám etnickým a kulturním
- umožňuje rozšíření znalosti multikulturní terminologie: církve, řeholní život, misie atd.

v oblasti postojů a hodnot:

- učí vnímat odlišnosti náboženských, etnických a kulturních skupin jako obohacující faktor
- na základě křesťanského učení o lásce k bližnímu pomáhá uvědomovat si neslučitelnost jakékoliv diskriminace s principy moderní společnosti
- vede k angažovanosti v oblasti lidských práv

5. Environmentální výchova

5.1 Náboženská výchova z hlediska environmentální výchovy

Náboženská výchova je předpokladem k porozumění problémům, kterými se zabývá environmentální výchova. To znamená, že vede jedince k pochopení komplexnosti a složitosti vztahů člověka a životního prostředí, protože zaměřuje jeho pozornost k otázkám existence člověka i světa.

5.2 Náboženská výchova podporuje environmentální výchovu

v oblasti vědomostí, dovedností, schopností:

- zasazením do kontextu světa stvoření ukazuje přírodu jako jedinečnou a neopakovatelnou a vede tím ke schopnosti žasnout nad jejím uskupením
- svým eschatologickým učením pomáhá uvědomovat si nadčasové souvislosti mezi jednáním člověka a stavem životního prostředí
- pomáhá uvědomovat si mravní a etické hranice v oblasti výzkumu a rozvoji věd

v oblasti postojů a hodnot:

- poukazem na nezměrnost stvoření a neopakovatelnost lidství vymezuje předpoklady k utvoření pravdivé a úplné představy o velikosti lidského bytí

6. Mediální výchova

6.1 Náboženská výchova z hlediska mediální výchovy

Náboženská výchova se stává mostem mezi prostým osvojením základní mediální gramotnosti, práce s médii, snahou vybavit žáka schopností orientovat se v medializovaných obsazích a umět volit odpovídající médium pro naplnění nejrůznějších potřeb – od získávání informací přes vzdělávání až po naplnění volného času tím, že přispěje k odlišení virtuálního světa od světa, ve kterém žijeme.

6.2 Náboženská výchova přispívá k mediální výchově

v oblasti vědomostí, dovedností, schopností:

- naznačuje i jiné rozměry komunikace než mediální
- rozvíjí komunikační schopnosti pro vedení dialogu v pluralitní společnosti s odkazem na úctu k partnerovi, se kterým je dialog veden
- pomáhá rozvíjet analytický přístup k obsahu mediálních informací a obohacuje jeho prostor o mravní rozměr
- vede ke schopnosti rozeznávat platnost a význam argumentace ve veřejném projevu

v oblasti postojů a hodnot:

- rozvíjí citlivost vůči stereotypům, předsudkům a zjednodušujícím úsudkům v mediálních projevech o náboženských hodnotách
- napomáhá uvědomění si vlastní odpovědnosti za způsob komunikace a vytváří základy pro pochopení spravedlnosti a mravnosti v mediální komunikaci
- učí formulovat vlastní názor a kriticky hodnotit obsahy mediálních zpráv